

קצובין הריוה כמי טפחק ואין המוכר יכול להקדיש דלעת שהרי אינה ברשותו
 ואם אין הדמים קצובים והקדישה הדין מקודשת שערין בדלותו היא טפח
 שלהם לא לחרה דרך תעלה וכן כל סכום בזה אין אדם מקדיש טא
 בא שערס כיצד טאם מה שתעלה מלודתו מן היס חסם מה שתעלה שדה או
 פירות קדש לא אחר כלום אבכל אם אהי עני להקדיש מה שתעלה מל
 מעודתו מן היום הדי עני מלודתו עניש מה שתעלה או אף ליתן לעניים
 או להקדיש כל שאתקבר בשנה זו וכל כיצד בהקדיש או להקדיש חייב לעשות
 בקן מה טאם כשיבא ללודו וזה וכו' ואם בהקדשות וזו אף לרבר מה
 טאם יעקב אביט עב וכל אשר מתן לי עשר אעשר לך וטא אשת גדרת לי
 שם נדר המטכר בזה מבורר וזה והקדיש הרינה קדש וקצוב הדמיונות
 ואם דר בן בסוכר מעב **הנדר** שלא יאכל בעד ולא ישתה יין מות
 במבטלים שיש בן פסד או יין אבכל אם אף יין זה נאסר עני

בשר זה אסור עני ונתעבה ממנו במשהו שלא במינו בנהן טעם
כתב הרמבם זל הנדר מן הנשבע אסור לאכול בשר בהמות חיה וטוף
 ואפילו בעדרגש וכן עמי בזה הרמבם זל במקום שדר חסר
 באותו המקום להמכר עני אם אסור לו קנה בשר פתח וכן כל כיצד בזה
 ובכל מקום הנדר מן הנשבע אסור בהשט עופות ובהמה דומה ואם נבא הדמים
 בעת שדר שלא נתבאן זה לא נשבע בהמה או עוף כלבד הרינה מותר בשאר
 דגים אפילו במקום שהשטח נמחר **כתב** הרמבם זל הנדר מן המ
 המבטל מותר בהיזה שלא נתבטלה עב טקפתה לא נתבטלה

הנדר מן מעשה קדירה אף אסור לו להדמים המדומין
 כגון דיפות וכליבות וכו' ואם בזה

אסור עני מכל הנדר בהדיה וזה אסור בכל המבטלים בהדמה
הנדר מן קבוצה אסור בן מלוחה בן חזה מן החלב מותר בקום
 והוא המים המבוטלים מן החלב נדר מן הקום מותר בחלב
הנדר מן החטים אסור בקן בן חיים בן מבוטלים פת הטע טאט
 עושם אסור באפוייה ומותר לבסם נדר מן החטה או מן

הדן יאם אסור דר במשהו מן כלבד **הנדר** מן הירק מותר
 בדלועס מן הפלישין מותר בהקפלות
הנדר מן הכחב אסור במים שנהבטל בו נדר מן המים מותר
 כמבטל **הנדר** מן הקיסין מותר במקפה של ג' ימים
 מפורות חשנה אסור בכל פירות הטע ומותר

א
 פ

בניינים וטלמים ונחלבים ונעזים ונפוצות ונאם אמר נבול שנה זו על אסור בכולן

העדר ספרות הארץ אסור בהן ומותר בספרותין ונעדרות נדר בכולן

קרקע אסור בהן **העדר** ספרות הקין אמר אסור לא

בתאנים ובכל הדברים שבהם **הזר** ספרות

בכולן שהוא בעדרים הקר מדר לשון בע אדם שכולו **העדר** מן העשבים מותר ביין בנות

וכאורו לשון ובאורו זמן **העדר** מותר בין הפגמים מן השמן מותר

בשמן שומשמן מן הדברים מותר בדבש רמזים מן היקף מותר בידם שדה

שכל לו טעם לוי באורו מקום **נדר** מן הכסות מותר בשק ובחמילת

נדר מן הבית אסור בעלייה **נדר** מן העליה מותר בבית

נדר מן המטה אסור בדרוש מן הדרוש מותר במטה

נדר מן העדר מותר ליכנס בתחומה נאסור ליכנס לעבודה **העדר**

מותר אברהם מותר בעשו וישמעאל נאסור בישעל

העדר מותר בישעל שאין קראין בע נח

מן העדרים מותר בעלי ישרים נאסור

בכולן אומות העולם העדר מותר בלגים ומן הלגים מותר בכתש

העדר מותר בכתש בנח ובכל הדברים הלן ויטורא בהן דין העדר

והעשבו אחד הוא עבד **כתב** הד מקורבילין הסודר הנאמר מ

מחבירן מותר לפרוע לו חובן ואפילו על המטבחן ולמדרו

ספר חסידים אבל לא מקרא אבל לבט אפילו מקרא ואם היה סודר הנאמר

מרחץ שהשיביר או משק לאחמים ואין לו תפוסת יד מותר עבד ואם

אסר לו נדר אחד הרי הוא אסור בו לעולם אפי' משכנ או מסדו כען בית

זה אסורה לך אבל אם אמר בית אסורה לך אם משכנה או סכנה ואין לו

בה תפוסת יד מותר **והנדר** ליהנות ממנו אם יש לו תפוסת

יד אסור ואם נהן לאחד העבודה ואם אינה לפקר אלא

כדי שיבא פלגס המודר הנאמר מותר אסור ולא שך לא אפי' סכנה

ויבא אסור דמכחא מילתא דאין זה ממנה **וכל** מי שערך או

שבע הפע דבר אחד שהוא סבור בו שומרת **והנדר** מכה דברים ונמצא באחד מהם נדר

מכה דברים ואם אילו הייתי יודע לא הייתי נדר כל לשון נדר

לא הייתי אומר כלשון מדר לאסור כל הדברים האמרים הנאמר כל הדברים

האחרים ואם אב' לו היית יודע היית מזה כלשון הראשון חוץ מדבר פלג
 חסד דבר מותר והאחרים אסורין שהתקדים הולבין אחד מותר בעי אדם ולא
 אסר הדבור כן היה מקדש לחבירו שיאכל עמו ויזמן ואם קום במח' עב'
 שאני נכנס טעם טעם צונן שאני טועם מותר ליכנס ולטעם טעם צונן

והמדיר חבירו אם לא יתן לו דבר אחד או יטול יכול להמיר שלא על

פי רכס שיכול למיר הדין כולו התקבל במח' **הנדר**

שלא יאכל היום מותר לנשחך מן הדין נמי מן צדק
 שלא לרכס צידה או יוס אחד נדר

טועם היום ספק ואסור מותר לעז' ואם אכל משהחטה

כחוק נדר יוס אחד אסור מותר לעז' נדר שאני טועם שבתו אסור עד

יוס אחד בטבת נדר שבת אחת אסור בשבע ימים וכן אם אכל שבת סתם

נדר מחדש זה אסור עד ראש חודש נדרים רח' מותר אע"פ שהוא חסר נדר

חדש אחד אסור ל' יום וכן אם אכל חדר סתם נדר משהו אפילו ל'

שאר לא יוס אחד בשבע אינו אסור לא אומני יוס בלבד טעם אחת אסור

שעם רביס' וכן אם אכל שעה סתם וראש השנה לנדרים רח' משרי

נדר עד רח' אדר אם הוא טעם מעוברת אינו אסור לא עד רח' אדר ראשון

ואם אכל עד סוף אדר אסור עד סוף אדר שני

נעמו עד הפסח בין שאכל עד סוף הפסח בין שאכל

עד הפסח אינו אסור אלא עד שיגיע לפסח ואם אכל עד סוף הפסח אסור

עד שיגדל הפסח **שנים** שתי מנדרים זה מזה מח' ידיו אבירה

זה לזה ובמקו' טעם טעם שלר' שבת אברם השכר

לחודש נמותרין בדברים שהן בשותפות כל יחד כן הד הבית והעדות

ואם שבאמצע הדרך ואסורין בדברים שהם בשותפות אע"פ שהם כן הד הבית

שבער והמרחץ ובית הסעוד והמטבח והספריס כר כולו הדין על וכן נמי

דעת הרב בעל המוספות והמח' ולמחרת ליום לבית הסעודת לפי שהיא

כחצר שאין בו דין חלוקה עב' נראה נמי שמוותרין לקרות בסל' קריאה

של מטה משום דמיתת לאו ליהנות נהנה נמיר הטעם אין שם אד'

מחוקקל יוכל לאסור ספרים והוא לו לא נדרים במשום הספרים

ואם היו שותפין בחצר ניש בה דין חלקה אסורין ואם אין בה דין חלקה

מותרין **ואסור** להשיג דמיים או ממד' נדר' נדר

אחד מן השוק מותר הנאה לאחר

מן השותפין נכנס בחצר שיכול לו בחלק המותר לו וזה נכנס כל השוק

המודר

כר יעקב
 חטע העדעל
 ואיש יודע מה אנחנו : החטונ טותן לן נטול מנה : ואם היו מהלכין בדרך
 יש עמון אחד טותן לאחר לשם מנהג : ואם אין שם אחד מנהג על נבי הסלע
 ואומה הדין מקפיד לכלמי שירעב :
מי
 חבירו הריוה מותר לברכו לן נלכד
 שירעב לה שמיען : וזהו הנהגתו :
 פלג נפלג אין לן הערה דק לרבר
 נל במשורה הנשבע על דעת חמיו נחמיו נשבע דעת
הנדר
 עב דעת דבוס אל אמ
 מנהג אם לא בר שנהג
כתב
 הרשבא
 המקוס

היו דעב דבוס נחמיו טי דלת ליה הפרה כדאמרי : בטבעות על דעת המקוס
 למה לי לא כי היט דלת ליה הפרה לבריהו : ואנש טבעות ענה למנהג
 לרמי דהיא דמקרי דרדקי דהתם האבות היו מסבמין עבשו למיח משנה
 שלא מתון דייק כנעניה ואנ סהדי דעב דעב כן לן הדימיון אבל כן
 בדיור על דעב שלא עבדו דענש השביעיהו ואינן חפצים בביתורו ולא
 מסבימין בו : על כהם במשורה אמת נשג על מי שהשביע חבירו
 שלא יא מסוקס פלג שלא מדעתו אם יטל היקר : והיב הסכ טענע
 חרות טובה טקדמן חבירו סענעה דרדקי יפו שלא הרן נכסר נגר מחמיר
 טבעותו : וניתרן טנתן במה לטוש ממלה טבעות ואמ לן הקה במדיון
 ההר עמך אנש טאן פאה לנאן שהשביע בקוס טבעות אנש שיש
 הטאה למשביע בקומה מתרין לן שלא בדינן חבירן נלכד שיריעורו
 שלא בדינן מי טאנא איש הטאה למשביע אנש שלא קבל השביע הטאה אין
 לן הימך דמיה דטבעות עדיקו שיש הטאה לבנכר נגר בקומה נלכד
 טעורד ברכים אין לן הפרה מרמס : ולא הסח בני ישר כי טענעו : ומי דאיה
 דילמ המס מוש טאן מתרין שלא בדינן טהדי יש להס הטאה בקוס
 הסבועה לא שג טאפיל בשיש לן הטאה למשביע כון שלא קבל השביע
 הטאה טענה לו טבעות יש לו הימך אפ שלא בדינא עב : הא דאמרי המור
 אמ חבירן פטו אין מתרין לן לא פטו פ' בידושלמי חפץ המור : והטאה
 ול כהם לאו דוקא פטו אלא טעדיכן להוריעו : על כהם במשורה
 מי טענע על דעת חמיו שלא יעשה זה לא במענה נעשה לן חמיו כהם
 ידו טענה הרבר טסר לו טענה לטענה ואינן יצרך טאנא לן פה פה

לכ

תשובת

הבבבר שיכיר כמבנת ירו' ששה להבדל בדר' מ' אהן לזמן פלן אם יכול לישש משכונתו אלא יצ' כי ישנא במסכת שבושת ספרך שלטי אחר דברים של ענינו (ואחר דברים של אחרים כי יצ' שאין נשלא אמת) ומקמי אלטיא דרקה לעב משכונתו ואומר הוא לא מנהג לעשיר וכל שבושת בטוין יש לה ששה לא משכונת דרדקה מסכת דרכים נראה שמי שחבריו משכונתו אין יכול לישש לא פנה המשיב' לא דרקה קשיין לו הא דמקשה תפ' השולח ו' (ולחוש דלמא אילא נבי חסד וטדי ליה סמא דחסד למור של פנה המשיב' וכתשונת דביא יעקב דרומון ו' נבי דלמחלה לת ליה למשיב' אכל אי עבר עבר שאפי' מי שחביו משכונתו שיתן לו מנהג נשכנע לו יכול לישש על שבעתו וט' היא דנשכנע מאן איתו מנהג לעשיר דיכול לישש על סכונתו ט' :

נדר

בבב אינו נדר עד שיפדיו הנדר בפ' נ'כן מי שגדר בחלום אינו נדר ואין צריך התרה מידי דהנה אמהש בבב סל' ולפי דעה הדבא ו' צריך התרה כ' כל בחשוכה כמבנה בסוף דין אפסת השם וידאנו וסדר הדבר כתב הד' מקור' ו' צריך שיהיה מן הנדר משקרו שלא היה תפ' מן הנדר מעל' נכתב עליו תפ' ו' אכל אם היה בנדר זה עד עתה אכל מבאן וכלבא מתמרט אין זה חרטה מושלת בדברי טעבורא דרב נחמן ורב אדא בר אבהו ע' נכון שלא להטיר נדרים על ידי חרטה שיהיו הס' בקיאים בחרטה ו' ונ' פ'מים שהנדר אומ' שמתמרט מ' משקרו אך אינו מתמרט מבאן ולבא' אבל אם יש לו פתח נכון יש לו פתח נכון ו' ואומרין ארעבא דבט מי נדרת' ע' ואין מתידין לו ונ' פתחין לו אם באו בט אדם ויפייסו לא היית נדר נסיונא בני אר' אין פתחין לו בדבר איסור כלום שאחור לידור כנן הבטא ידקר במד' נכס' (וכתב בו) וביאר ה' ו' ו' ו' על דעת דבס' סתמא יש לו התרה ואם אין פנה דבס' שחש טעם אפי' לא אם כי אם על דעת דבס' סתמא אין לו התרה ד'ס' סתמא על דעת דבס' אונם שחש טעם קאמ' ו'כן היה מ' משה בדר' ו' באדם אחד שגדר בבית הסטות ואם על דעת דבס' ו'אן דב' שיטתו לו משכונת דר' שית' כך נמצא כתוב מסכתות יד' של רבי יעקב מקיניו ע' פותחין

אמא

למציא פתח למאן שיהא לו פתחון פה למד' על ד' לא נדרתו וא' הייתי יודע שכן לא הייתי נדר ונמצא נדר נקד' מחלן:

אין פותחין אין יציר לפתוח לו בחרטה לא החכם עקרו אעפ"י שאין מזל
לו טעם כלעדר וק"ל סבר כמאן דאמ' פותחין לפיכך הוצרך יישוב הדעת
לחשב אי זה פתח ימנא לו והקשה רש"י ז"ל דהא דרב נחמן ופסיה שמעיה
לה בהדיא ד' גדיים דאמ' פותחין בחרטה שפילן אותן אס' מתחרט כהנא
דאמ' כדן תהיה לבד עבר בשעתה ד' נסדי ליה בהכ"י וק"ל סבר אין
פותחין לא יציר למנא פתח לעקור הנד' ונתב' בך שמה ז"ל אעפ"י
הפסגה חתם פותחין בחרטה האיראנו נפון רבא משישי בחרטה לא בפתח
ונטבוא דמילתא משום דזימנן דהוא חרטה עב"י נולד ונס' דלא הוי פתח
לא הוי ונעשה וטע' לתנן מה שהקשה הכה"ל ז"ל מנבדא דרב סחורה בפר
ד' גדיים דאמ' לה רב נחמן כמה זימנן ארעמא חכמי מי נרתת ואמ' לה
אין ולא מציא לו פתח ולמה לא היה למחרו בחרטה שהדי בדיוע שמחרט
שהדי בא לטע' ונעשין למדנן שאנע' שיש חרטה שאין מתורין בה כסא
חרטה הכהה מחמת נס' ואיפשר שזו הייתה דעת הכהה שנתדן ואמר
מה שמחרט כמאן ולכצא אין מנעב כסא אלא אס' מתחרט בגדרו משקלא
ההניד שבוש משחוק בקוביא ואפילו עברת ק' סבר דא"כ
ואסור מצינן חוואג נס' לא יש לגדותו וס' בדין ער' שיש
קנא עליו ויקב' שלא יטב במקום שמשחקים כך כת' הדי' מקוביל ז"ל וכן
במי כת' הרמב"ן ז"ל אבל אם התנו אונתה נגדית לנפדי' נראה מל' ינ' ו
שהש"ב בדיו' שחר בדבריהם על ההוא דאמ' לקמיה שיתור לו שנוגד
שנעבד שלא ירויח אימ' לו וכי שנעבד אס' כזה ואמ' ליה בקוביא ונעב' לו
בדיו' שחר נס' שאמר ויצריך לפרוט את הנד' ולא עבד לו שאס' התיר
אנא מותרת עב' הדגה ז"ל מיהו כהנא במתקנה בסי' ד' שמואל מאיברא
שאס' ידוע שאס' וזהו שבוש כך ויעבור עב' שנוגד' מנעב' שנתר לו ואפילו
מי שנגד לקיים מינה ונבדא יעבור טוב להמיר לו דהנה ליה סמון לדבר
מנעב' שמתורין אפי' גדיים שאין להם התנה וכן נמי כמא' דאמרי' דמי
שעבד עב' נדנ' אין מתורין לו עב' שיתור איסור בימים שבה פיהר אעפ"י
אס' את דואין שאיפשר לו לעוף איסור מוטב להתור מלהביא לדי' מכשיל
נבד' ונעשה בבחור יותר שחר להיות בישיבה לעמוד שנה ולא קיים נדח
י"דא והתור לו אעפ"י דלא נפון איסור אעפ"י שהיה דבר מדק' עב' מהלכות
הרשע ז"ל הא דאמ' לו שערך לפרוט הנד' מסתבא ד' ימי
כתב לפרוט את הישיבה שחר בשבוע אעפ"י שאינה עקר הנד'
שאין עקר הפרט בדבר זה לא כרי שיתור לו מה שחר עב'

כתב

הרמ"ם ז"ל אין אדם רשאי להתיר שבועה הנא בעצמן ואין
אדם רשאי להתיר שבועה או נדר במקום שיש ג' וכו' ממנו

בהכרח ובמקום שיש אומר להתיר לא מדרגתו דבין ז' זה שיעשה ע"י שם
לפני חסד להתיר לו בן איש בן אשה ואין עשה שאלו להשיל על ג' נדריו
ובשבע נעשה שלח לחרטת אשקו ומתירין לו ובכבוד שיהיה השלטה מקובצת
אבל לא יקבץ מותר להתיר לה לסתתה: ואין עשה שלח להתיר נדר אשתו:

והרמ"ם ז"ל כתב בגמ' בה מסתברא לי שמתירין נדרים על ידי שלח ב מה
שהתיר בשבע לבנותיה נקטיה לומר דאיתן על ידי השלח שיש להם שם
יוסף מדרגתו כפי שהיא אשתו ולפיכך אסור ברכותיהן איפיו איתן הכי אי

מילתא שרי נכס באיניש דעבד ולא עניד לא טענהו איפיו שרי דלאי לא
יוסף מדרגתו ולא השיב מדאמרינן בנשין פרק השולח המציא אשתו משום
שם דע לא יתור נס' ואמר' בנמרא במאי קא מ'פליג' ל' מאיר סבר אדם דרוב
שתתבוק אשתו לבד וי' ליער סבר אין אדם דרוב שתתבוק דאמא משמע לל

ללאורה דאי איפסוד ע' שלח דאי לא ל' ליער למה התבוק ורי' יכולה להתיר
נדרה על ידי שלח דהתם הכי קאמ' אית דרוב שתתבוק אשתו לבד' ל' שירד
שפא נדרת דאי לא תימא הכי תש' על ידי בשבע ולא התבוק היא ענימה

לא נדאי דכרידש' עבד' הרמ"ם ז"ל נכ' צד מתירין העני
שבועות ואידי' יבא האמר אן השבע להם המונחה
ברין אין הדינות אס אין סם מומחה ואומ' לפתח את שבועתו על כן

ועמתי ולא הייתי יודע שאני מעשה בדבר זה עד כה עד שאירע לי כן
וכך לא הייתי שבע ואן היה דעתי בשעה השבועה מן עתה לא הייתי שבע
אן לא הייתי נדר או אסור: ואין מתירין הנדרים והאסורים עד שיחול
בשבועה סוף אס אמר כ' פירות עב' איס אשתה יין או אב

אשה כ' וכך עריך לשבת יין חלה ואסר בפירות ואח' יתרו לו וכן נמי
כל השפא ז' בהשפא והאריך בדאיות והטעה שאין טאן נדר עד שמתקיימה
המעשה האמר אבל אס נדר שיעשה בדב' ליום ידוע מן שהקם עמיד לבא
ואין הנדר הלוי בדבר אחר מתירין אותו שהרי חל מעמדה עב'

ובלשון שמתירין השבועה מפרין הנדר ואין הפרש בין נדר
ואיסר לשבועה בהתרתו: וכשם ששם עב' נדרים
נדרים ואיסר ומתירין אותן קד' עשין על נד' הקדש בין
קדשי ברה הבית בין קדשי מזבח והדמיון לגדרי אסר:
אן הדר' להשפא במקום שאין סם חסד אולו לו בדר

עשה

ל' רבנן

נחמתי והוא אומר כלם הן (חומר ואם) שריו כך או מומר כך או מחול כך או
כיוצא בזה אבל אם אמן מופך כך או נעקרה שבשעת נכנס כפי ביצא בזה לא
אמן כלום שאין מפר לא הבעל או האם אבל המסד אינו אלא רק בשלשן מחדש

כתב

אין הכרה: הדבא גל במשכבה מותרין כמה נדרים לאיש אחד
אין צריך אחד שהרי לא מצינו שהקפידה תורה כך אלא
בשתי נשים בלבד אבל באשה אחת מותרין לה כמה נדרים כאחת וכן הדין
לבתו: ספר לה כל נדרים כאחת קורש שמיא מאיבא עב:

הנדר

מאשי הער (נשא לחסד שבועה או נדר מישדל) נשא לחסד
מישדל הרי נדרו מומר: כתי קורש השות על בט עריו אינ
נשא לקון שיש נש: ופרוש בט עריו עב נשא לקון שיש נש:

הקרובים

סמיכים להתיר נדרים ושבועות (מותרין בליה
(מעמד שאין ההיור זה דין לפיכך נשין) 14 לנדרים
(לשבועות טעם) אם היו לאורך השבת כלל שהלמדו לו שבועתו כדי שיאכל
ושישתה היום ואפילו היה לו פגאי להתיר שבועתו או נדרו מעש הרי זה
מותר בשבת האין (ומא לאורך השבת) ולפי דעת הידן שלמי הבעל אינ
נמנה לשלשה להתיר נדרי אשתו: והטעם משום דאשתו) כן נפ ונעדר ונפ

מי

אף בשלשה אינ נמנה סל: שגדר או נשבע ואל נחם ואל
לבד לקיים שבועתו אם ראו בד
שגדר שבועתו או נדרם לקטורה
ולבדירה פותחין לו פתח ונשין נמנה עמו בדבר ומודיעין לו בדברים
טובות שבעתו עד שחם אם נחם בדבריהם מותרין לו: ואם עמד במדיו

אין

ולא נחם הדין קיים שבועתו: פומחין נמנה כיצד נשבע שלא
יהיה בפלוג ונשבע סופר הער אין פומחין לו האין ולא נחם
על שבועתו אפילו הוא אומר לו הייתי יודע לא הייתי נשבע אין מותרין לו
האין ונעדין לא נחם משעמו מפת האכל ונעפדה דעתו מותרין לו: וכן
כל כיוצא בזה: כיצד נדר שישא אשתו או שלא יהיה ישרה מעשיו) סומא
בזה אומר לו בט אם תרש אשתך תצא לען על בך (למחר קורין אותו) בט
נקמה ושמא תנשא לאחרתי ארנה יוכל להחיותו וסומא בדברים לו: וכן
זה שהנשבע שלא יהיה ישרה מעשיו אומרת לו למחר יצטרך זה והביר
עובר על נמי אחר עמד (כיוצא בזה) אם אמן לו הייתי יודע לא הייתי נשבע
מותרין אותו: ואם אלא לא נחמתי ונשבע אין מותרין לו:

מי

שנשבע על דבר נשבע שלא יעור שבועה זו ונשם הרי זה נשאל
על השבועה האמורה ממלה שישבע (אחד) ישל על הראשונה עב:

מר יהודאי

זל החמיד (אומ) אין בגן כח מי שידע להחזיר מותלת
 נדרים ושבעות ואין בגן מרפא נכסיה ממד יהודאי
 לא שעתה כשיבנה נקראונו שחירו ענינו מלחמת נדרים לא לדבר מיתור
 קון שמת שטס בין איש לאשתו נשען ארבע נדרים שראו כסן נדר טעור
 ולא בחרטה נדוקא בהמתת חסם החמירו אבל בהפלת בעל לא החמירו
 רבנן מפר ביום שומע בין סגור בין בטענה עב סדרי הדב ברעב
 בעל ספר העשטס ולפניו **ורבני** האיי נאן זל אגן השמא אי
 עבדין קרוב לדרב אסי עבדין דאם אין חסם מתור
 לא כען ארבע נדרים סבר דב יהודאי נאן כי סליק ממחובתא אינדיקו
 בטענות לא הנה מנדוק וסאן דבמדיה הון אמרין לית בן כח פלי עבד מאי
 ולא עבדיה מר יהודאי זל אלא מיהן כדמסגרמא מיתלת דאית ביד
 תרנמא או מרנא קון עשיית טעם בין איש לאשתו וכוון שלמא דלפניו
 דכשטרא נכדומין לזאת מנדקין במדי דמוסחן נבדיר קרוב לדרב
 אסי אבל פדמי כי הדיא דאלא ולקמיה נכד שלמען ברבי נכדל ישמע
 בריס נכדומין דאביי וכן הדיא דאיתא לקמיה דל אגן וכוונת
 בה לא עבדין עבד **כתב** תלמידי זל מי שחנה קודם
 שידר נאמרכל נדר שאחר מסא נעד עשר שנים
 היש חונד כסן או הדי חן בטלס וכיורא בדברים סן נאחם נדר אס היה
 נזכר יאס היה נזכר התנאי בשעת הנדר הדי נדרין קיים שפדי בטל ה
 התנאי בנדר זה נאס לא נזכר התנאי לא אחר שנדר אנפ שקבל ה
 התנאי בלבד נקיים התנאי פרי הנדר בטל אנפ שלא הוסיף לנדר
 החזרה כסן כדר הקדים החזרה לנדר נכדומין כפון מקורס ניש
 שמונה כר להחמיר נאמרי נהאן שפודר התנאי אחר שנדר בתור
 כרי נדור **מי** שהקדים התנאי לנדר או לעשר שנים ואחר
 כך נדר נזכר בשעת הנדר שיש סן תנאי נסח על אלו
 אי זה דבר ההנה וכיורא היה התנאי אס אלא על דעת דאשנה אב
 עשה כדר בטל התנאי נקיים הנדר שפדי נזכר בשעת הנדר שיש שס
 תנאי נאנפס נדר **יש** מן פומש שאמרין שאין כל אה הדברים
 נאפן לא בנדרים כפודר נאמר נכד סן אחד הס נכן יש סן להקדים תנאי לש
 לנדר נאמר כדרך שאמר נדרים עבד **כתב** הדיק זל שאין
 מושה בטול נדרים סן לא בנדרים שארס נדר ביט לבן

עצמו אבל בנדרים שחכם נדר לחברו אין בטול מושג כלל וכן נמי כתב
הרשב"א וז' דאיתא מושג לא דוקא שנשבע או נדר לשגור אבל אם השביעו
חברו או הדירו אינו מושג דעל דעת חברו נדר וכן בשבועות סמוך שמ' שביעו
הקהל אינו מושג ע"פ

כתב

או חכם סתם וז' לא פירש
ע"פ לשגור אם לא שיתרו כ' וכן נמי דעת הר"ם וז' והביא ראיה מפרש
הנדרים דאמ' נדרות אית ליה קצבה נדרים לית להו קצבה מסתמא הני

מי

שנשבע בנדרות חפץ חפילו בהתקן ידיו לקיים שבועתו
לעולם ואין יכולין
למנוח לו אפילו לדבר מצוה והנה ע"פ הר"ם וז' מיהו
התוס' פ"ת פסקו דכל דבר מצוה ממתיך אפילו עד דעת דבש ובלא דבר מצוה

ואם

ממתיך דק שלא יהא על דעת דבש
ינשנה ואח"כ יחזור ויקחנה בטביל
שלא למנוח ספר נדרים בשיבה הממירו בשבועות ונדרים והם באשת ישראל

האומר

אבל באשת כהן שאינו יכול להחזירה לזש היה מורה רבי האיי שיש לו התרה
ז"ל פסק שאפילו לאשת ישראל יש לו התרה
פועמים אצל אולם אלא אעשה אסור לו

א' לשאול: וסבא ראיה מנדרים אמ' שתי פועמים הן הן לאן לאו הרי ז'
שבועה נדוקא שלא הפסיק אותה שז' אדם נבער כמון לא אוסיף עוד לקבל
לא אוסיף להסות אבל אם אמ' לו אדם אכול ואמלו לא אוכל נפגע שניה
אמ' לו אכול נענה לא אוכל אין לו שבועה ואין בכך כלום וכן לענין נעשה
אמ' לו עשה ואמ' לו לא אעשה (נעם שניה אמ' לו עשה ואמ' לא אעשה אין
בכך כלום והנה הר"ם נמיה עבא דוקא כשהנכירו שבועה קודם לאו לאו
או קודם הן הן דקרא נמי דמאי דהכי מס' דכתיב הנה מקים את בריתי
ומכס' ונסת' במידה לא יתיר עוד מכול ונדרית שבועה הוא:

מי

שנשבע בטולחן או בטול דבר אין זה שבועה אפי' מי שנשבע
על הספק אם לא שיש ידו כמס' אין זה שבועה כדאמרין בנדרים האמ'

מי

כמורה לא אמ' כלום והוא דמנחא על ארעא כלום שאין מטלה בידו
(הספר מוקי חילוק בין תח' לשם הארץ ואין לפרסם הדבר:
שנדר לחברו לתת לו כמ' מלחון או לחיות לו בעל ברית צריך
לקיים לו ואע"פ דאמרי אין אדם מקנה דבר שלא בא לשלם כיון שהוא מתן
שלבש אדם שנדרים בזהם זה לזה למוס' "לחיות לו בעל ברית" ומקיימין
ע' בזה יש לקיים והנה ז' הנה ע"פ אמ' מיהו ר' מפרש היה אומ' דמנחא

הענינה מעוברת אינה בבוא משום דהוה דבר שלא בא לעולם וכן נהג לה
מצינו שיושל המנהל:

מי שנתחייב שבועה לחבירו בבר ושובא

שבעתי לך פסקו ההלכה

שלא נתקנה שבועת היסוד על שבועה אינה ענין פסק הואיל שאין

דנין ענינין לישבע בקהל שאינם נאמין אלא בשבועת כר כבד כדאיתא פיר

האוסטין אין דואה שבועת יי תביה בן שבעה יא יא דואה יביא עדים ויפטר

איני יכול לומר שבועתי לך כבד הואיל והוא במקום שיכול להביא דאיה חק

כאן והאילו ויניין לישבע בבית הכנסת אינו יכול לומר שבועתי עכ"ל הרמב"ם

וכתב הר"ק ז"ל ומשום זה נהג כשאדם שוכר סוס מחבירו ללכת לקראת

חמנו או לשוירא אחרת ונעתק לקהל חסום והוא אומר לא תשע וכל

שנה מדרך הדוכס אינו נאמן בשבועתו וצריך להביא דאיה מחבירו

משום דהוי מקום שיש דואה ע"כ

דרשן בשלשה דבדיל בחליצה ובהבאת

שלום ובהפדת גדרים

ואמר ז"ל שבדיו להפך נדרי אשתו וכלו משהבנה לעונת נדרים

ועונת נדרים היא מ"א שנים ויום אחד אם יודעת לשם מי

נדרה ואם אין יודעת לשם מי נדרה אין נדרים כלום

נדרה אשתו משהבנה לחופה עד שיגרעה

המאושה אינה נבעלה מפידיו נדרים

ונערה מפר לבדו מותבעה נהנהן רשות לאב ואין מפר האב לבדו

מת האב נהנהן רשות לבועל מיהו בעוד ששניהם חיים אם הפר הבועל ולא

הפר האב נעברה על נדרים אינה נוקה

כתב הרמב"ם ז"ל נדר הוא מפר אם מופר או בטל או אין נדר זה

כדברים שישעיהם עקירת נדר משקרו ואעפ"י שאינה מוכרת באותו לשון מופר

בן שאם בפתה בן שלא בפניה אבל אם אמר אי איפשי שמידי מן מן בא

נדר הדיוק לא הפר וכן האומר לאשתו או לבתי מוחל לך או מוכר לך שדך

לך וכן כל כיוצא בדברים א"ל שאין האב נופעל מותר כמו חסד לא עקרו

הנדר ומפורו ויש לבעול ולאב להפר גדרים אפילו לא חלו ולא נאסרה

בין כגון שהזירה מ"ן אסור עלי אם לך למחוק פלוני הדיוק מפר אעפ"י

שעדיין לא הסבה וכן כל כיוצא בזה

כל הנדרים והשבועות האב מפר ב"ס שמיני שאלו כל נדרים

נאסרה אינה מפרה על נפשה לא יקום אבל הבעל אינו מפר לא נדרי נעתי נעתי נדרים שביטל

לשמהו פ' כיון שנדרה או נשבעה שלא תהיה ולא תהיה ש"א שלא תהיה

אין

מפירות מדינה זו וזו שלא ליהנות מע"פ שאין הבטח בכלל יפר משום
דברים שביתן לבינה שלא יהא צריך להאכילה משלו ככלד וכן אם אמר
בהנחיה על אומה כגון היהודים או הערבים הרי זה יפר אך ענין טעם מפר
לשולש נדרים שביתן לאשתו מוסדים אלא בעבור תחתיו ומפדיון אורתין
מע"פ שלא חלו וכן נמי דעת הרמב"ם ז"ל: **והרף** זל כתב וע"ה
בנדרים והדגש משמע דאיתן מתיר ע"ה שיחול הנדר
ושמא נבי' בעל טע' וע"ה נבי' במסכת טבועות ע"ה כגון שאמרה הרי עלי שלא
לאכול כשר אם כך במקום פלו' ואינו מפר לא אם שמע נדרים אמרתי אינו
מפר: **ואם** נדרה מדברים שהיא משועבדת לכעלה אין צריך להפר
והדגש: **ואם** נדרה כג' שצריך להפר אפילו הקדישה מעטא ידירה
אין נאסר במעשה ידירה מפני שמעשה ידירה משועבדים לה מע"פ שאמרין
השחרור והחמ' וההרש' שפיקעין השעבוד חכמים עשו חנוך לטעבור הבטח
שאנה יכולה להפקיעו מפני שהוא מדבריהם אבל צריך להפר שמא ירשנה
והיה אסורה לחזור לו ע"ה: **ומפר** לה כל היסוד ע"ה חשיבות
ואם הפר האב ולא שמע האדום ולמחר שמע אינו
יכול להפר: **ואם** לא שמע ונאמרמלה או נתן נדשה ונתן נדשה
לאחר אביוה ונעלה: **ואם** האחרון מפרין נדרים:
שמע נדשה אי בעאל אי יתניש' שתיקה או כהן דאיה
ולא יתניש' ולכאורה יש להחמיר: **ונשאלין** על הבקש ביום
שמועו (אין נשאלין על ההפר' פי' מוסקיים נדרים אשתו
או בנה ונחם הדי' ית' ע"ה לחסד בו ביום (מתיר לו הקדושה) (חומר) (מפר)
לה בו ביום אבל אם הפר לה (נחם אינו יכול לשל לחסד כד' שיתווד ויקיים)
יצריך להפר ביום שמועה והמקיים בכלו מוקם (והמפר בכלו
אין מפר אבל המבטל אינו צריך להוציא בשפתיו אלא
מבטל בלבד) וכופה איתא לעשות בין עשרה בין לא עשרה בטל הנדר
ונדר שהופר מקצתו הופר כולו: והלם זל כתב מה שהפר הפר
(אין אומר בהפרה נדר שהופר מקצתו הופר כולו מדרך
שאומר בהפרה: **ובעל** וכן אם שאמר בלשון התרה לא אמר
ולא בטח: **ואם** אמר לה טולי ואסלי צריך לבטל בכלו
אך בטל לשון שישמע לשון בטול הנדר מעיקרו היה זה מופר' וספרין
נדרים בשבת בין לצורך השבת בין שלא לצורך ולא יאסר לה בשבת
מופר כך אלא מבטל בלבד (אם) לה טלי ואסלי או טלי ושתו וכדומה בו:

שמע שנדרה ואם מה ששהקרת לא היית יודע שהיית יכול לבער
 או לא היית יודע שזה נדר ישר: **כתב** הידיעה אשר
 שנדרה שלא לילך לשודר יאן שלא לשמוע
 לה בו ביום לפי שהבעל מפר נדרי אשתו כיון שיש בהן ענין נפש כדאיתא
 פ' דמזער ק"ט עשה אשה הבטיח במזגד לו ליה כן מיהא איה כן אמר
 איה ליה האלהים אפילו איה דאמר הייך דאמרי אינני בל שתי כרת שיה' נקח
 טפא דהטא וקם סאם נדרה שלא להתקטט בבני צבוען סהבעל מפר לה כ"ה
 כדאמרינן בגדלין וכן הן ענין נפש שלא להתקטט בבני צבוען וכן
 כתב שם אדם יכול לראות ספרו לחבירו שלא ללמוד בתוכו ע"כ

ר"ן הח"ס

אם יש להם לבד יחרימו אותם במשין וס' ב"רוע ואמרו וכל העובר על החרם סא שובר
 על כל התורה כולה: **כיצד** מינה וקח שתי אותיות מן חמשה תובות
 שחמשה חמשה תורה מסיימין בהן יצא ומשום ראשונה

ואחרונה בראשית מסיים במעדים ק"ה ב"ס נספר וכל שמות מסיים מוסעיהם
 ק"ה מ"ה ה"י ק"ה: נספר וקרא מסיים ס"ט ק"ה ס"י ה"י ק"ה: נספר במדבר
 מסיים יריחו ק"ה י"ז ה"י ר"ה נספר בדברים מסיים ישיראל ק"ה י"ל ה"י ר"ח
 וכל העובר על החרם לוקה ברמח איבריו שט (הייתה העיר חרם חרם
 ב"מ הכי הו' וסעיהא יצאיה יוצא מרמח איבריו שט ב"רוע דמש תפסור ד"ס
 ב"מ הכי הו' ש"ל לחמשים לא בטען ולא בהגד' ולא בכ"ר
 ש"ש הבן ולא **ועדו** כל שבעת ימי חופה: **כתב** הרש"ל

כתבנו בה כל דבר שאסור במשין עד ומן ידוע ועבר חזון א
 אין צריך להמנות ולמנותו כיון וצירה או הסכמה שעשו קהל עד ומן ידוע
 על וכן נמי כתב בעל התוספות וז' ולפי מה שכתב הרש"ל בפרק ארבע
 מיתות דאין קבוע ומן צריך משן אחד להמליץ נראה שחזר בו מאותה
 תשובה או טעם לומר דבש מילי כסיל חרימו על הדבר אכל באותו חר
 חרמות שמחרימין קהל או אפילו יחיד על עצמן אע"פ שהן על הנאי ונתיים
 הנאי יצריכין הפרה שאם לא יפרו איכא פליחש שמה יעשו כדאמרינן ג'ו
 על הנאי ואפילו מי עצמן צריך הפרה: **כתב** הרש"ל וכל בעל
 בתשובה כל דבר שהא דמוסר במרס אסור
 דאורייתא הוא דאסור לעבור על החרם דבר תורה כי כל המין ומוות נתן לומר

משפיען את מחרימין ויש כאן שבועה ע"ב
 אע"פ שהחרימו ולא הסכימו דוב העבוד
 ממנוע ראשית על העב שכולן לתקן ספי השבעה מה שידע אב"ט אם אין
 ממנוע על השם אין הם יפה להחליט אלא אם יסכימו דוב העבוד והלמדי המס
 שבער ואפי' יהיה חרס לבוד ולתקן שאין דוב השעבוד למעט נסע חס יהיה
 שלא כדון ואין תקן בכך חס' עשו אותה דאפי' אותה העבוד ונדלו אין דוב
 העבוד מחייבין לתקן על פי דעוה' ונע' אם היא גירה שאין דוב העבוד יכולין
 לעבוד בה שאין חייבין אתי עשאותו לבוד ולספין ופי' לט' גדול כדנעל שגור
 על השמן ונעל הדבר ה' יהודה הנשיא משום דלא פשט אסורו בדוב ישראל
 וה' למחזות שהחרימו שאם לא קבלוהו הדוב מחייבין לתקן בו כדרך ארץ
 כד אהבה דאמ' במארה ארע נאליהו ונ' אי אכא הניי כולו מין אי לא לא עב'

ע"ס חחרס

ב' עידה עדין פתומא ובמיומר קריטין שבתאי את מחרימין ומשפיען ומדון
 ומשמועין ומקלסין ומחדיין על דעת המקום ועל דעת ההל' בספר תורה תור
 בשם מאור' שכל עשרה מרות הכתובות ב' חרס שהחריס יפושע את ידיהו'
 וקללה שהל' איש את העבדים ונתין עבדו' ובשמחא דשמחיה ברח למדון
 ובשמחא דשמחיהו ונשי' כנסת תדולה כהוא אברא' ובשמחא דשמחיהו
 רב יהודה בר יוחנן ל' כהוא אברא' ובכל חרמות ואסור' וקללות' ודבריו' ושמחיהו
 שבעשו מימיה משה רב' ע"ב ע"ב עבטין' בשם אבא ריש' יו' ה' צבאות' בשם
 מישל השד תרבו' בשם מיטטרון ששמו כשד רבו' בשם שם כן ארבעה' שחטס
 אומות' בשם סרלסון תקנה' קשדים לרבו' בשם שגבא מלטה בסנה' בשם
 שרקע' משה חת' ה' בשם אביה אשר איה' בסוד' שם הספר' ש' ככתב שנה
 ע' הכחות' בשם ה' צבאות' לה' ישראל יושב הסדובים' בשם ול' ל' ואופ' ש
 חיות הקדש' ומלאכי השרת' בשם כל מלאכי' קדושים משדתי' עבין כל ב' ב' ד
 ישראל חת' ישראל שיעבד' שום דבר מן ההסכמות או מן אמת מהן המבוארות
 כהעבדות' או ב' ישראל שיעבד' ועשה כד נכר' אין יעשה כד נכר' אידו' הוא
 ל' לה' ישראל יושב הסדובים' אידו' הוא מפי' השם העבד' והטרא' הי' צא
 מפי' כן גדול ביום הספרים' אידו' הוא בשמים' בארץ' אידו' הוא מפי' ה' צבאות'
 אידו' הוא מפי' מישל השד תרבו' אידו' הוא מפי' מיטטרון ששמו נשם' דבבו'
 אידו' הוא מפי' אסתר' יו' ה' צבאות' אידו' הוא מפי' שרפים ואופ'ס' ומיורה

ל' נדב' יג'

מי שבידך אבותיך אברהם יצחק ויעקב ונני
 חרס שמתה אחד הוא אני לא אוליח חרס
 נדני שמתך אותך שלשים יום ואם אין חזר בו ממנו שיהיה בידו כמתבין עבד חרס
 (ומיטין) אותו מסל ישראל (ומה) אחרמא כד כותבין פסל לחכמים וראשי טבית
 וקנס ובתי טבית מדינש את איתס שפא כן פל' יש עבד מסין (סרבטן) ולא
 קבא אן עבר עבדה פלטיק ונדדט אונט ל יוס ולא מור ולא רבא נדנין יטיט
 (והחרטו) אונט עב פתח ב' אף איתס נדו אונט (והמרימו) אונט בסא יוס תמיר
 (והכריזו) עבדו שפא פסא כהניס נייט יין נטר ופירדטו טבליס וס פדיו ספר
 קוסמיס (והמבו) טיטת טלו ונקדו מלונמיו ולא מתפללו עמון ולא תמולן לוב
 ולא ילמדו דבא בבית הסבט לא תבדח לו מת ולא תבטן אונט ל
 לחבורת כו צוה ולא לחבורת הדושת (ושטטן) טוס אמדיו ונפון בן מנה וס
 ונמרו חכמים ממנה שנה ונטון ל' עסר ונשכרין ל' מוחרס לא שנה ולא
 שונן ל' לא נשכר ולא נשכרין ל' :

משפט התרת החרס אהרמב"ן זל

ב קיש עשרת דאית כי רב במה שטקנין תרד להסיע על קצות
 ולחטב יעלה המדים ונסתכלין להתד יס' עבד ואומר הוחר החרס
 אין זה מלשון חרמב"ן זל
כתב רש זל המרת נדדים שאמרו חכמים
 שהמס מותר את
 ואין על מה לסמוך לא כך מסור לחכמים במהרה שבע"פ עבד' עב'
 יס' ל' למ' שהיתר נדדים בענין זה פורחין באויד ורחין
תחלה להס על מה שייסמוכין בןמא וכבר הדבן ראשונת
 לרבר בזה על אונט מקומות שטקנין למ' ברה וביס הספדים סל נדדי
 ובא מעשה ספא ב'אונט זל ואמל' סמו סתוב בנשן ובמותרס ובה
 ובהסות הדיל' זל ודת היעפתי זל נמי כתב בן כלשון הזה כולדיו
 ראיהמטא בכו' טענת הוא שאי אפשר לו להמיר ללעצמו ובאל חרטה
 רמעי קרא ובאל חיד מומחה או פדיונות ועד ש' דהסכמא סרב פפא
 דאמר צידך לפרט הנדר וכן מצינ' בתשובה לרבי הערוך זל שאמר
 וקהל שהמדים עב דבר ונתחלטו בן לבן איצ' חסס נ'יתר להס אתהחרס
 סמו שגעשן בשבועה למי ש'גמרט עבדה אול' דבריו זל (וסס) סמבנין
 קצנים ואחסיס שהאריך סמ את הדך שלא להמיר את חרמי עבדה
 אלא עב פ' חסס' סלס' יחיד מומחה או שטבה הדיונות וסחמור שבערה

עמוד

היחיד בחרטה ופירח היקר ושאר הדיוט שמסר הכתר לחכמים וכן מקצת
דברי ראשונים והם פשוטים אפי' לקטנים ואין צדיקין לא לפנים ולא לפנים
ואף אבות שנקב להם כל נדרי אמרו שאין התורה לא להם שכלל שכלל של עבד
ונדרי טענות וכן לשונם ויראה לו כן אולם ד' גדלים שהלכו חכמים שהם
צדיקים לפניהם להם פתח ממקום אחד יאכל לשאר נדריים וחרמים וטענות
לא עבר על הרעה וכן מציא כתר בתשובה רב' סעדיה גאון ז"ל וכן אולם וז'
אשרו עבדים מפת שהתקדם סגס' ופס' טענות הדבר לנדריים הקיימים לפיכך
חששו שמא יבא הדבר לנדי טענה להתיר בתיקור זה שאר נדריים (חרימים)
ואין היתר מושל להם בענין זה כלל מפת ד' דברים הברורים טפי דל' זכ'
ופ' חרטה דמשקרא שאם הדב' אל' שצריך להתיר על שגדל כלל מעקרא
הא לא דעה בנדריו וקמאן ואיך דעה בהעדרו איך חרטה למד זה ממנו
שאמרו בענין נדרו וכן וכתבס' פתא אלו היה לבוה עבד' היית נדר' (אם
לא האם) כן אין נדריים (ותמה על ענין אפי' הלכו אפי' חסס להתיר להם
בחרטה ומוחל כדן טענות שצדק היחיד' הדי' נבטיו נהגו לבחור חרימים
ולתביע על דעת המקום ונב' דעת המקום (והיה ליה על דעת דבי' וקיים)
ל' נדר שהורר על דעת דבי' אין לו הפירה לדבר ש' דעת לשלם (נע' אמר)
במסכת שבוטות ולטעמך על דעת נב' דעת המקום למה לו לא כי היכי
דלא ותיק הפירה לטענותיו למה על דעת המקום אין לו הפירה לעולם כי
נב' ישר לא יתקד ולא יתקד וזהו
היה שהתיר הדבר הוא סובר
דעת דבי' אין לו הפירה דוקא טעמו סתם חר' נדר על דעת דבי' והטעם
לפי שאין אולם הרבים ידועים כדי שיהיו מתיריט' בעשר שהוא דוקא
להתיר נדריו וקמא דעתם מסככות בתיקור: אל' שהסכימו החלה לאיסור
לפי שאין דברים עשויין להתירט' ולחזור בקרן מסה שהסכימו עליו אבס'
אם נדר על דעת דבי' ידועים והסכימו כולם בהתירט' שכל יל' הפירה
ולא עוד לא אפילו הם עצמם מפרין לו בכל חסס (ובלא פתח היתר הואיל וז'
והשוו כולם להתיר הנדר' וכן דאין שפוט במקצתן מעב' זה שהיחיד
נב' נשבע על דעת יחיד חבריו ונשבעתם מביק' ממה והוא מתיר לו
(והלא נא) היקר בנדריו שלא עפ' חסס: וכן
במסכת שבוטות על דעת המקום אין לו הפירה וכן המתיר היה סובר
בדוקא בטענות קבלת המורה ואין שאין קבלת חססים לבטל אות אחת
מן המורה לעולם אבס' בדברי רשות כהססים לאיסור בתחלה לירכס

יסכים נביעתה למד לפי מדהו שבע דעת הקהל כעמש קולא ומומא :
 חומרה שאם בקט אחד מהם להחריט לעצמו על פי חכם בפניו וחרטה
 נמורה אמרי לו והלא על דעת הקהל נשבעת ונע דעת דבים אין לו
 הפרה לפיכך כל זמן ששאריו מהם דבים שאין דעתם בהיתר אין לו היתר
 לעולם דאכלי אימא דעת דבים לאיסורא : קולא שאם הסכימו כולם
 להתיר אין צדיבין חסם ולא כלל דיע פתרי נדלים לא אומ בהסכמתם
 הותר העד וקווא מותר : וזה דעת המורה הוה שהנבין להתיר נדרי
 צבור בעצבן זה ואלו היינו טעמיהם להחמיר וראי שהדברים מחוקים מן
 הדעת נעמיקים מן השכל ומלוקטס מחמת איסור מהמטבה שבה
 רשיו לו מאור עש הוזה פ' גדל שהורה על דעת דבים סוף שהיה
 בדבים והדירו על דעתם וכן מציע בתשובה לדבי האיין ואין לו נע
 זה פסקו בפרא העלה שאין לו הפרה אלא אף אותו הדבים עצמן אינן
 יכולין להתיר וכן משם מדאמרי עבה והל לדבר הדעות אבל לדבר
 מסוף יש לו הפרה כי ההוא מקרי דרדקי דאדריה דב אחא כלומר
 הדירו על דעת אשתי העיר טלא ילמד ויטענות ואהדריה דבא משום
 בלא אשתי דדייק כוונתה ונדאי על דעתם אהדריה וטעם משום
 דבר מצוה הוא הא לדבר הדעות אף על דעתם כלומר שגמלם
 כלמאטי העיר להתיר אינו מותר וכן פתח לו בתשובה והוסיף ואמר
 דרוקא כי ההוא מקרי דרדקי שבע דעתם הותר ועל דעתם הותר
 לפי שיצא הפקדס בשבטם באונת הדבר עצמו אבל משום מצוה
 אחרת אין לו הפרה כי שבע דעת דבים שבע דמנא לו שכן היה דעתם
 משעה ראשונה להתחלט משום מצוה זו : ואם מנא יהיו נשלין אותו
 למיסר עליהו שיעתו שליח ולא למישידיה ליה פלכר אין חרשתם
 כלום להתיר לו : ונע הדארה פסג לדבריו וכן תוכל ללמוד מדברי
 הפוסקים ואלו שאסרו כל נדרי ואלו התירו כלם בשאריות להם על דעת
 הקהל הא למדת שאין השבוע על דעת דבים הלל מותר שבועתו
 פיהם ואין לו הפרה לא לדבר מצוה ובחריטתו ומהו נעל פי חכם וכן
 היחיד ששבע על דעתו חיד אינו מותר שבועתו על פי אותו יחיד
 לא על פי מומחה או טענה הדינות וכן שאר הנדרים וספתי הן :
 וזה שהאומר על דעת פלוג את שבעה הדי הוא כאמ'
 על מנת טלא ימחה פלוג לא ישמק לפיכך אס'
 ממה בשעת שבועה בטל הנדר קיים או ששמך נתקיים הנדר ומוא

ואומר

חמומה לה דאמריה בנא כל העדרה על דעת טעלה מדרת וכלפי נהנה
 תורה דשנה לבועה בנדרים אשתו שאם הקים הוקם ואם הפיר הופר
 אסמא כל האומא על דעת פלגא אע"ג שבעה יום הפך אומא איש מופר
 ואם הקים הוקם כדון הבועה ודוק טהפך מיד בשעת שמענה אבל
 שתר הוקם מיד הנדר ואע"ג שנענה תורה לבועה זמן בטענה אומא
 היום נדרת הסמל הוא ליתן לו זמן להמליך בעצמו משום שכל הבית
 אין הדין היה מקל פאחד תרע שדרי שבת נדרה בו ביום ונתן נדרה
 בו ביום אינו יכול להפך אלא כיון שצארה מדרשות נדרים מיד
 ואע"ג ששבעה על דעת טעלה הייתה זהו דין האמת ומשפט שום
 מה אעשה שהרבים שומעין להקל ולא להחמיר ועוד שיש
אבר להם פתרון פה עבשו כמין שהא מוחזק אע"ג ממנה
 דמות להטור נדרים בעשין זה אומא שאין עקר כל הנדרים והחמרים שבה
 לא על דעת ונלמה הם מהבאונת טהפם אומא על דעת הקהל וכאן התנה
 פירוט הוא אע"ג כמא אפי' כדברי כל המקילים דייטס לצדד להנהיג
 שלא להתיר לא בעמוד אע"ג העשיר ועל דעת איש העשיר שאין חמור סקצתם
 בדרך היתר טהפם אינו טהפם ואפילו על פי מהם ונדרתה ומורה אינו מותר
 מופט שהוא על דעת רבים שאין מפירין לו כמו שביארנו ופסא אס נהיג
 מקצתן קלות ראש בדבר שאין ראוי להתיר לא עשין אומא כדעת
 מלי טענה ועבר על נדרותו אין נוקקין לו עד שיענין איסור ימים אחד
 טהפם הימור ומחמירין עיניו ולא פתחין ליה בדרטה לבי דינא דמודרקין
 ליה לא עביר טפרי ורב אחא בר יעקב אמר משמטין ליה כלה כדאמרי
 פרח ואו מותרין וכן כתב רב משה זל כעשין הוב' וכל פה שנקר ליה נטותא
 בו (מודרשן) כלה שמולין בנדרים שאין חייבים מן התורה או שירה
 כן להקל או שיענהו להם פרח מנדין אומא הבא הדריט ופסא אס הייה
 נדרים נדר לרבים או סיין לתורה ולדרב מנדין שאין ראוי להתיר בשום
 פנים כדאמרי כעשין עדיך לפרוט הנדר משום איסורא (אימא) בירושלמי
 חד בדרש נדר ולא מחמא אתי לבי דל יונק בל טהפם אס ליה מאי איש
 אישבעת ולא מחמא אס ליה וכן בדרש עביר אס ליה להתיר שירה
 אס בריך שחבר בהם שאמרו ועדיך לפרוט הנדר פ' להתיר ליה להקל
 כקובא פאסור מדבריהם ואם ראוי ודלא כדברי המקילים כיון שער
 דעתם שבע ונס מתירין כדענא אפילו לרבד איסור נמי בן שאט מדבריה
 כי מכנס אינו למטרא איסורא ובהא הסממנא טהפם ופ' דהא איבא

על דעת המקום שהוא מיעוט לדבר מצוה ואפי' לדבדיה' ואם יאמרו
שלא הוסיף דעת המקום לא בטענה שיש בו משה את ישרא' לפי ש
שאלה בשבועה במצותו נעשה אבל בטענות נהדרים שלט אינן מצטרות
אלו לבד הענין אבות להוסיף ככל חזקו צדק דעת המקום לא שהו
מסכים עמהם הנני' ית' שמו יסכים על ידי' לשאת הטוב הישר בעש' וס

שם

ובש' בדיותי' אמן יוסף אמרו נהדים ביע' שלא ייגר
באדם במשורה ש' אחד ממנו ליעקב אבינו אמ' כלם יהודים ראובן אין כאן ואין החרס מתהיי'ם
לא בשורה מה עשו שדפו להקב' באותן החרס שלא ייגר לאביהם כיון
שיד' ראובן בלילה ולא מצאו חלע את בניו וצבה נמרד לאמו ואמ' להם
הלכ' איננו ואט אט באו בניו לן את המעשה ואת החרס ושתק ואף ה'ה
איה' שרעב בו מנע' דבריו ליעקב דבר זה לא הי' מתע' החרס ולפיכך בא
דעם בארץ ישרא' וידו אחי יוסף עשה לעבור בד' במצרים ומצאו יוסף מ'
והנהו החרס נשמו יעקב שהיו חי וסת' ונחמי רוח יעקב אביהם ופי'
כמה היתה לא שחיה' מן החרס ושהיה רוח הקדש שגלה'ה בימינו

וזו' ל' ענינה החרס היא השבועה והשבועה היא החרס וכן אלו דברי אברה
ושלמי יבא המאה ללמוד ולטעות שמונתין חרמי צבור בזמן הזה אור' כ'
המחיימין ענין בדר'ת' ויכולין את לדחות שחרס השבועה כיון שחזקו
את יוסף מיעדו הנמר שלט דעת החרס מתחלה ומהולה נדרו לדבר היו
והוא אמרו הנדר החרס אינו לא שפירשו לעצמן שמונתין הן ממנו או
שעש' ענין לבעון בצידי' יחיד מומחה ואין לן יחד האמת לא היו יודעין
שלוש'ת הדבה ואמרו' בלילה בענין קבלת איסור' והן שבועה נמר
ונדר ונעדי חזק מהלשונות שכן תולדות לא או ידות כיון מבטא ואיסר
וקום ופירא' בהן וכל'ן איסר' הם לא שכל אחד ואחד משמש לעצמו
ידע' חלוק מחבדיו והחרס העלפר בדבדי האצרות ונמק'מות בתלמוד
הוא שכל' מחיימין על דבר ואומדין בלשון היה כל העשה כך וכל' וכך
וכל הפיר' נדר בדבר פלוט יבא בחרס או מחרס הוא זה הלשון סתם
נקרא חרס סתם וכן אמר' חרס נבטי' כיון שאמר

וכשארם

חל על אותן נבטי' והדי' הן
לברך הבית או לטהר' ודבר זה מפורש במורה כדס'י אך כל חרס
אשר יחסי וי' וכן אומר' חרס נבטי' שלו על חבדו ונבטי' שאינן שול
שיו' כיון שאמ' לאחר נבטי' על חרס הדי' הן אסורין עליו וד'י יר'

ואלה

מדרג הנגלה מהם ויהיו דין קונמות ואלה החרמות שהם חרמי ממון

צדיקין קבלה ממון שיהא מנציא שבוועה מפי וכן בשערי

הישר צדיקין שלא לחסד ופתיחותיהן מן חרטה ופתיחה הדין כשעור נדרים וסדין

התקדשות למדין: **אבל** טאמאמדין חבד זה הלשון על אדם עצמו וחסד חרמי בטון חרמי

דבר זה מותרת משה דבר: **על** לא למדת עד שבאנו לדבר חכמה ופדיון לא

כמו שאמרו עורדין למדנו ובהחשד הזה הוא משעין העדיו (הטעמה המפורשת

בבסלת ששקין: **ויש** צד חמור במרס זה שאין בשבועות שהמושע

מפי אחרים ולא עשה אמר איט כלום בשבועות הבטוי אבל במרס

אשף שלא קבל עליו ואפילו לא היה שם בשעת נידה כיון שבד רשעיון

החרים טעמו ואקלסם ואשביעם בזהים בדי החרס חל עליו ואסור

לא לעבור על אומה ונידה כמובנה מפי עצמו: **וכן** הדין באשפי

השדר אם הסכימו כלם או דונם במעמד טובי העשר והחרים

כיון שהם רשאים לסייע על קיצותן ולחרים בדבר חרס שלכן חל על כל

החייבים ללך בתקנתם ונמצא ישכר על קיצותן מכל אנשי העיר

עובר על חרס זה והוא כעובר על שבועה והחרס נכנס לו בדמיון איבודיו

וסלקת את עצמו ואת אבטן והדי הוא כמנהגה לאשפי עירו וחמור הוא

החרס יותר מן העדיו כמו שמפורש ב"ק וחיובין הכל לנהוג עמו כמורס

לפרוש הימיוט כדמי וסדין מודרין שלא יבטן אותו מצביהם יותר

מכדי חייו ושיאט טהן עמו כדמי אף הוא כמובן בחרמים וכן הוא חייב

המחנכים עצמו לנהוג אפילו בדברים האסורים למחרס כגון עשירות

הסנדל ודברים של אבל שלא ליהנות מבעי המחזיקין ודין מפורס

בפירא ומסור לחרמים: **ואם** הוא מיקל דאשו בדברים האסורים

לו וקדם דעה לעצמו עובר על רבדי תורה ונעל ור

אמרן שאין החרס מהקיים בפתיחת משערה לפי שאין צדור ולא ביד

שהוא במקום צדור ואין להם כח להחרים לא לישבע כל אחד ואחד

שבועה ביטוי לעצמו ואם החרים אותו החרס מלך ישראל או סנהדרין

במעמד דוב ישראל הרי העובר עליו חייב מיתה ורשאים הן המלך או

הסנהדרין להמית אותו באין מיתה שידעו ויהיו דיע של יהושע שרן

עבד כדמי נפשות לפי שפשוט ידו בחרמי שמים וכן בחרמי ביטוי מ

מיתין שאם שאלו מות תמות ויהונתן וכן ישדש בימי פלש בנבעה

הדין אשפי יבטן נעדר שטאמ כי השבועה הנצולה היתה לאשר לא

יעשה להדי' המעשה למעד מות יומת' ומלא בלמדנו כשם ר' עקיבא
 ובי שבועה הייתה שם לא לבדד' שהחכם היא השבועה והשבועה היא
 החדש' נאמשי' בשן נעדר לא עלו נאמשי' בזה מיתה:

ואני

אומר בשמא לאחר בקשת הסחילה שזהו פשט
 הסתר בהנהגה כל חכם אשר מן האדם לא יפדה מות יומת' כלום
 שהם סימן עליו הכס והחכם לדעתם העובר עליו לא יפדה בזמנו לא
 חיוב מיתה: **ואל** תהיה חוסם פניו בזה שדברנוט' אל דרשו פשטן
 אחד מהם מי שאומר לבעד' היוצא להדי' ומהם מי ש

שואל שאין חיוב מיתות בדי' נפטרין ממנו כדאית' בסתבות מעשה
 המקרא יוצא מיד' פשוט' אחת דבר להם שיהיו שם משמא' משמא
 הוא הסתר לזה וזה' ענין וראה שהדי' אל דרשו לא יומתו אבות על בטס'
 בעדות בטס' ופסס לא יומתו על אבות בעדות אבות' ולא תשוב' שן
 אסמכתא לא עקר וזה הוא' וקסאן יצא לקרובים שהם פסולים לעדות
 מן התורה נאפילו' כן אין בטס' להוציא הפסוק מיד' פשוט' דמנהג דין
 אלה בטס' לא המית לסתוב בספר' תערת משה לא יומתו אבות על בטס'
 ונ' למדנו שסבור פסס טל אמות יש לתורה' ולא עוד לא שהחכם חר'
 אפילו על דעות הבאים אמריהם אם החרימוהו בדי' על אש' הער'
 ועל זרע' שהדי' ירחיקו החרימו יהושע' על אש' הער' ועל זרע' ועל איט'
 בית דלי' חל החדש ועל זרע' וזו היא צריח' הושע' כן טן שמוצרי' בזה
 בחרימות כדס' וישבע' יהושע' ביום בעת ההיא לאמר' ארור האיש
 לפני' אשר יקום ויבנה את העיר הזאת את ירוחו' ונתת' ימיה' נידדו
 לאחר סווא דורות' וכן בימי' פילוס' בןבנע' לפי שאמרו' אדור' את' אשה
 לבטמן' ואסרו' באותו הדור' ואח' הוציאו לדורו' ממנו' ולא מבטן' א'
 וסמ' פדש' בבבא בתרא הא' לו אמרו עליהם ועל זרע' או שאמרו סתם
 החדש חל על דורות' הבאים: **נמצא** ד' דרסס' בחדש' שאין
 בשבועה נגד' ימים' שאין' עריך' להוציא אלה מפיו

ושואל חל על כחמו' ושלא בפני' ושהעבר' פדש' מן העבר' בדי' הנדור'
 ויוצא מאל' ושהוא מתייב' עליו מיתה לפעמים' יאב' שואל חל עליהם
 ועל זרע' וראה שה' נגד' כן בכל קבל' הדברים' כדאמרו' בקבלה
 העיר' וכן בקבלה' וכן בטומאה' אבל יש בחדש' יד' הקל' שאין באשמות
 ונדרים כן שאם עשה השוכה העובר על החדש' ונא' לבד' או לפני' טוב'
 הער' במעמד אש' הער' יכולין הן עדין למעטו' שזהו היתר' מרמין'

וטרין המטרין מטרין כדלג' וכן אם מתן מאנשי העיר או הסבב
למדינת הים מטרין וכן חוששין בלדג' באבד דבתי מת אחד
המטרין אם נה' דשות לחבירין מטרין ומהו ואנשי העיר הרשות נענה
בד' דובס ולא ביד' ההלכות למדינת הים וכן אם מת הדוד' הפוא
השומדים תחתיהם מטרין והוא שיהיו צרכים כמותן בחסמה ופחט'
כדין טרין ושמיתא ודמוסח בספר משקין וכן פ' דביט האיי נאון
בהשבות' מה אין מקצת הצבור מטרין ואפילו דובס' עד שיהיו
שס' כל המחר' מין או כטובס וחשובין כמותם כמותן חסרין חסרין
מופד' ומהר' זה שמו' הוי הוא כה' לר' נדרים על פי טענה או חיד'
מוסרה בחדש היחד' נדרין של' ומטרין בשל' חרס' ואם חרמיו כפז'
אין מטרין לא כפז' כדין טרין אין נעשה לא שהם בעצמן מטרין כלל
פתח ונבא חרטה דמשקרא ושמטרין אפילו בקקוס הדב' כלל' מפר' ש'
במרא' ואין כאן מקום להאריך לא שלא באט לא לענינ'

ומצאנו

לרבי האיי נאון וז' בדשונה סס' ומתן בענין זה שכן אב' אב'
על מה ששאל על רביס טבול על עשמן שיעשו תענית או
שיעשו תקום ואם מדעכס' ט טוב ויחזיק לשטת את הדבר ט ישתנות
וכש' אם יראה להם לבוסין או לרוב' ואם חרמיו על הדבר דמין
לדבר את המד' ואיט' בבר' כלום ובלבד שיראה להם החית' ודשונה
ט הוא הטוב ויטור וקרבן דרבו' בהשבות' שלא חרין להם הית'
חס' וכן מלך ישראל או ס' לחדרין שהחרמו אף אעפ' שהעבר' חייב מיתה
אם דין כלל' מוחלין לו ומטרין שאף לענין שבעונה אמרין אף' אכס'
טוב' של' ע' וז' דוסה למה שטוב בקין ממה שדין למה לו מיתתו
וזהו שאף' הסע' ויפדו העם את יבנותן ולא מת' וספ' פשט' כר' כלפי' שאמרה
תורה לא יפדו' אם' הסע' כאן ויפדו' העם את יבנותן ולא מת' אלא שזה
הדין בהית' חרס' הוא ויש' לפרש בזה פ' אחד שיהיו שול' חרס'
ואעפ' היה עליו עונש' טעם שול' שמורה ונעור' שהיה קרוב לפושט'
שהיה רואה העם שאין משיב'יו אל פון ולא של' ואינו לא היה מאמין
ששול' ארע' לו ואין' הקב' עומד נס' ע'די' הדשונה המועד' בחרמם
וכן הרב' ונתן' יתקטל' העבד' פרקא' הדין בשר' קיס' הוא וי' אם יפוס'
בפרק' דר' שיעור באיבה וי' וסס' שמטרין לעבור מחרס' שעביו' כר'

למה

במדינת

מותרין החרם עצמו לנהוג בו היתר בלא שאלת חכם ויחשפ' שהן עצמן קבלו האיסור עליהם ממהלך הן עצמן מותרין שהרי חכם מורה לעצמו ומותר לעצמו וכן הענין הזה היה חרמן של שבטים ולפי נדלתן נחמדותן חשש הקב"ה להם ולא דעה לנלות לפיכך היו הם עצמן דשאיין להיתר לבשרי' אבל כל או צבור וכן יחידים שאומרו משביעין אנו שלא יעשה אחד מהם כך וכן כד"ו שבועת בנימי' מפי אחרים וכן העונה אמן הרי זה כמצינו שבועה מפי אחרים חייב כמקלות כשנן חייב קרבן שלא יורד וכשיבא להזהר יצ"ך שאלה לחכם ופרתו וחרטה כדון הפרת נדרים ושבועות וכל שאינן עונה אמן חייב כלום שאין לך מושבע אחרים ולפי ענה אמן דחייב אלא כמובטח מפי כד שבועת העדות : וכבר הוא ידוע מה שאמרו חכמים באלה האמורה במורה נבי שבועת העדות שביא שבועות ונע' אמרו אדור בן נדוי בו קבלה בו שבועה ויפי' הרבה על הענין שאמרו ששם בא לקבל ענין שבועה שלא יאכל חלב (אם בארור אנו שלא אכל וכן כמובטח על בלשון אדור מפי אחרים ושונה אמן שבטן זה משמם שבועה אם הוציא בלשון שבועה נכתבן לה : ואם הוציא בלשון נדוי כגון שאמרו כל כל העושה דבר פלוני אכור הוא כפי שאמרו מנהג הוא ואם באו לברות מי שבספר יצ"ך נדוי ואמרו פלוני אכור הוא הרי זה מנהג לבד וכן הוא עצמו שאם כך כד"ו קבר עליו נדוי אם לבד נכתבן לכתובת והנדוי האמור כאן נראה שהוא חרם שלא הקפידו כא' להפריש בין לשון מורה לחומס וכן השמתי משמרת כנז' פנמים לנדוי פנמים לחרם :

וכיון שנהגו ענין היתר החרם מקצה החרם נוסבין הם שהיה כולו טעות נדולה טעו שאין כד"ו נהגו כן אלא בהיתר הנדר והטעם והשבועה שחכם פתח להם פתח ונעשה הנדר משרקו כנדר שבועות וכראמרי' בנדרים לא טעו לא דאם אלו הייתי יודע שאבא ביטבס הייתי אומר ופלוני אסורים ואבא מותר דלא נחא ליה כנדר ראשון כלל אבל חכם ששק' עצמו מותרין בדרגתו אין לו להם מכלל היתר כולו הרי נדוי כד את השטטע שלא עבד' עת שאם התירו לזה שיבא השטטע מותר ואין כד כדים ומהלכים במדטה אין לם שהי' נהפך מהו החרם ומהו השבועה אנו ששטטע מענין אחד ולשון שבועה כלל את הכול : ומהפס' נז' ההפס' שיש ביטבס בדרים ונעשו שהענין אבות השלם לזה מחרמין אנו ומשביעין שלא יעשה אדם דבר פלוני וכל העובר ונעשה אכור הוא הרי זה דבר כדור טוב שבועת בנימי' וחרם ודאי העובר מותר חייב בחומר ששם

מחפש להן לבינהן נגידתא על צבורא מאי דלא יכולין צבורא למיסקם
 בה דקא מדינת אין נגידין נגידה עבד צבורא לא אם רוב הצבור יכולין
 לצבור בה הולך מן הטעמי יכולין צבורא לבטולא להביא נגידתא דנצח
 עליהון וליה עליהון ולעט כנה ופואר הנהגות סתו מה שמה שאמרו
 פרחין בחרטה מסימנא בדרך שלח נגידים נשבעות אבל לטון הנהגות
 נראה ודאי משהם שם מתירין לעצמן וסותר לטון הנהגות נראה ודאי
 שאין ראשונים להחריב ולהטביע בקיצות אמר העיר לא לעשות ולהחריס
 והטעם שאם בדבר שאין רוב הצבור יכולין לעמוד בו מספיק להם אבל
 לעשות נגידים אינו ענין נגיד יחיד מוסר הבטין אמן נידא בו עשה
 וישמח לבית ומהל טעמא אמן

נשאלו הלכות שבוטלות עדותיהם הלא ישתפלו שוטאיע וקרנעו ירלם

הלכות חזן ריבין

כתב

מ'ה

הדברים על כל כך של ישרא שהם חנן שניה שיהיו לפי
 צרכין הדברים לישב באימה ובידאם ועשיפה וסוכה ראש
 ואסור להקל ראש לשחוק או לספר בסיחה בעיניה בדרך אלא בדבר
 חסידה כר היה דרך החכמים הראשונים ברחין מלהרבות ודוחקין עצמם
 הדבר שלא יסבו בדין עד שיעשו שאין הם ראוי במותן שאם ימנעו מן הדין
 יתקלקל הסודר אעפ"כ לא היו יושבין בדין עד שיתקדש עליהם הע
 והקטן ופסח בהם אלא הם ידעו שיש הם ראוי למרחוק ומנע עצמם מן
 המרחיקה הדין משובח **כתב** רב דמיא זל דיין ממונות בשלשה
 הדינות ומאי טעם ודאות והלואות נגידות וחסדות בשלשה
 מומחין וסאי טעם סמוכין והטעם בהודאות והלואות כדי שלא תעגל דלת
 בפת לאין **אמר** סמול טעם שדט דיעבס דין נאי טעם לא בדין
 דימור דבן כל שאינו מוכחה וטעם מה ששה
 עשוי ומשעם מביטו וכן הלכתא והם בשקול הדעת אבל טעם בדבר
 משה הדר דיא דמיא דב ששה אמר אפילו טעם בדבר משה חנוה בשקול
 הדעת אינו חנוה היטי דמי שקול הדעת אפי' דב פפא כנן תרין דמיא
 ודין ממרחי דפליג אהדי (לא מיתוס) הלכתא לא סמך ולא סמך וסוניה

העבדו שבדין כחר מבין וחול מיהו ועבד כהדך היינו שקול הדעת :

מא

דמרב דית לבקר משפט נני לבקר משפט דתן : לכל היום אין דתן

כב

אלא מוס ברוך כך הדבר כבקר אמרתי : ואם לאו א האמרהו : יעבד
הרשעם ול אין ממחילין את הדתין בלילה מפי השמועה למדן

שהדין כן נשט שט כל רב נשט נשט מה נשט כיום אף הדתין
כיום : וכן אין מקבלין עדות : ואין מקיימין שטרות בלילה : ונדתין ממנוקת

אם התחילו ביום מתוך לומוד בלילה : והתחלת כדיתן שטא : לחוקר
משפט לפיכך אין מפיסין תחלות בלילה : עב :

כג

ועבדו שט האנשים : מצוה בעדוכם שיעבדו : שטבס : אמר
רב יהודה שמענו שנים דתן כד לעושיבן מושיבין : ואי זה אסור שלא יבא אחר

עמוד נאחר יושב : אחר מדבר כל ערב : ואחר אולי לן קצר דברך : אמר : וכלא
ונה שאמרנו לבעלי דתן : אבל עדים דברי הכל שיעבדו שט ועבדו שט האנשים

נדיתן לעולם כשיבה שטא : ויש משה לשפט את העם : תלמיד חכם ועבד
האדני שבאן לדתן מושיבין את הפקס : ואומר לעם האדני שט : ואם לא יושב אין

לעולם

מקפידין על כך : דין יתום קודם לבין אמה : ודין אלמנה
קודם לבין תל : ודין תל קודם לבין שם האדני : ודין האדני

מנין

קודם לבין האיש : שבושת האשה מרובה : לבין שיעד לבין
חבירו שבוש : וכן עד שיעד בחבירו : שבוש עבד שיעד חבירו

ממנו ולא יצטרך עבד : וכן שלא יושב תלמיד בור לפני שט מדבר שקר תרחק :
ועבד לבין שיעד בדין שבוש מרובה : שלא יא : הואיל ועדי

ועד

מועדן לפני מחבטן : והיה קול קול תלוי בנאדי העדים :
דשט מנה אזהרה לתלוי הינש לפני רבו : ודיא וכול לעב וחוזה

ועד

לעשר שטא : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק :
טועה שלא יא : אבחו לו עד שיעד שטא : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק :

ועד

איבעט מושל כדי שיקרא דתן על שמי : ועד שיעד שטא : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק :
אמה יודע שטא טועה לו כל מוכן טעולה : לא חזירה מפינו : ונשט

ועד

והעד יעד העדות : ואמה תעבדו מנד : והעד יעד העדות : ואמה תעבדו מנד :
עד שיעד שטא : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק :

ועד

בעד דין : והשט יודע : עדים מעדין : אומר כדי שיעדן : אומר :
לטה שטא : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק :

ועד

חייב לו שבוש : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק :
חייב לו שבוש : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק : ועד שיעד שטא : ויחזק :

ויער

ויער

למשכן אותה מזה וטוען לו מאתה שכל יאמ/ אכפרנו בך ונודה
 לו חוץ לבד שלא אחייב לו טענה וקבל על טענה ממקום אחד:
 אזכרה לטעם שבא לפתך לדון אחד לבוש סמרטוטין ואחד לבוש
 אצילות בהמאה מנה/ אמר למסובד הלביתו כמותך או לבוש
 סמרטוט כדי שיהיו שני בעתך בדיון וז' תהיה לטעם פתך/ אמרם מותר לטעור
 מפת הטעם וכן לערב דעתו עם הדביות/ סמו שאומלן לפת הסכסכה סמו
 וחסודה/ אמרה לדיון שלא ישמע דברי בעל דין אחד קודם
 שבה בעל דין חבירו שלא/ מדבר שקר דברים: **והר**

שומר לא תחך: בעצ לא טומ' ממונ' לא טומד' אלא שומר מלמד
 טאפילן שומר דברים אסור: כיצד שומר דברים: כגון דביע' שהיה עומד
 במעמד אחד ובא אחד ונתן לו יד ופזיזו/ אמ' לו מה לך/ אמ' לו דין לי שר'
 שהדיע' אמ' לו פסלמא לך לדינא: **מר** עוקבא רח דין לפטו/ בא
 זרע' אחד וספרו/ אמ' לו דין לי שהדיעו/ אמר לו פסינא לך לדין
 אפי' לך' למה ששומר דברים אסור: עבד קאונס' זל': **כתב**
 הרמב"ם זל' באו לביתר' ששם אחד טסד' נאחד דשע' אל'

הא/ אמה הדין על הרשע שתוקנה משקד' והכשר אינו משקד' עליו
 הא/ לא תטע' משפט אביוך' לא תעש' על במשפט' זה המטבח אתה חייב
 ומחייב את המטבח' וכן המעשה בדיון ומדריך בדבר כדי לעשר אחד מבעל
 הדין הדין זה בעל מעול' עבד': **וזהבא** ישרא' בערבאות
 של וניס' אסור לך' טאמרה תורה
 וניס' שאפי' אם ידענו בדיון אחד שהניס' דין אותה כדי' ישרא' אל תביאיו
 בערבאותה' לפי שהוא מייקד שם ע' וזהו כי לא סודינ' ישרא':

וכתב

הרמב"ם זל' כל הדין בדיונים נקרא דשע' וסלא חידה וקריס
 יד במהרה מלמה ש' זה המושפטים אשר תשים לפת הדב'
 ולא לפת וניס' ולא לפת הדיונות' עבד': **אמנם** עתה שר'
 קניס' הקפה עבד' יאס בעל הדין וברא
 עיית ד' לא נטעל' רשונה מבד' ומסחרו' ומעיל' בדיון וניס' כדאמרא פד' החובל
 קריית לחבדך ולא עניך' וז' דבר שרי' שלא/ ופ' דב' י' וסוף טוב עבד'
 קריית לחבדך בדיון ישרא': ולא עניך השק' עבד' כותב' וברו': פ' דין של וניס'
 שאין יכול להשמוט ממנו': **ורסיון** בפסוק הנוול וסלחין ונחיתין
 לתרא' ה' בר ישרא' חבד' ומסבד' בדיון וניס' משהו
 לזה וזה' במקומה יאס' כי דמאד איננו נבי' סהדא מוכמא שדו' לזה כדי' ישרא'

הי

ש' נפלא

פדתי מן סתם כפרים שאין חוששין לדון במשפט נדוקא חד לא יעדא אבא
 מדי לית לן בר נשאי בעורבא מרבא דמהימן כבי מדי אי מדי לאססהדיה ולא
 אפשיטא עב: **אכור** לרין לגבון שדורה נקטתה פדון נבענה
 ולא ינהון קלות ראש בבם אעפ שדס עמי הארץ אל יפסיע
 על ראשי עם קדש ואעפ שון עמי הארץ והדיוטות נשפלים בע אברהם יצחק
 וישק בהם ויהיה סונס טורח הצבור ומשכן במשה רבי עה שטא/ כוסיאסר
 יטא האומן את ה' ויגד יפדי הוא אמן/ את שופטים אנהרה לרין שישבולות
 הצבור נעא נלמד ממהנה דבן של העיאים שטא/ לו ויתוס ל בני יסדא נמפ
 הקבוצ שטא/ למוטה ולאדון עב מנת טיהיו מקלטין נסוהין אהם נבן דיין
 הצבור לגבון בצור לדיין שטא/ אנהרה לעבור שטא/ אומתהדי
 עליהם ולא יתבנה בפניהם ולא ינהון קלות ראש במקומו כי יעד לא יעשה
 מלאכה בפני שטא/ ולא יאסר וישתה ולא ישתהר לפני דביס ולא ייבי
 בכעסות עמי הארץ ולא יאסר בסעודת מרעות וכן יסמור עצמו מסל כיוסא
 בזה: **וערובין** הדיין מאד להמרחק עב היכולת שלא יקבץ לדון
 מערה כי מאד נתמטען להלבנות ופסי אמר
 בדין שטא/ ל יוסי בן חלפתא באן לפטן שטס לדון ואמר לו על מעט שטא/ דיעב
 דיקתורה אמן להס אינ יודע לחון דין תורה: **וכתב** הדכבם זל
 יפה כח הפסדה מכה הדין שטס הדיוטות שטס אין דיעב
 דין יוש לעבלי דיטן לחור בן יאס שטא/ פסדה נקט מידס אינ יסבין סחור
 בדין ואעפ שדען טעני דיין בפסדה בבדי יש להס לחור ולתבוע אתהדין
 עד שיקט מיד שטס: **הגם** לבן במוראב נקופץ נחורד הרין
 קודם שיחקרהו ביטא לבן עצמו עד טיהא לו ברור כשטס
 הדין שטא/ דיעב נקט רוח: **מי** רביס חלש הפסלה זק תלמיד שלא
 הניח להוראה נחורד נעצומס כמון עומע עטוי כל הרובה זק שטא/
 להוראה אינ מורה והוא טיהיה ברור צריך לו אבא אס ידע שיש בעם דאין
 להוראה נמנע עצמו מן המוראב הדין זק משובח נחמנע עצמו מן הרין
 פירק ממא איבב ונל נשבעת שטא/ נקט לבן במוראב שטא/ דיעב נקט רוח
 ותלמיד ד יורה לפני דבן אלא אס רחוק ממא פדסאנה כנב מחנה
 ישר ונסתה הסמוך ותלמיד מורה כתבתי דיעב קדס מחמדי צדקת עב
 דין זה: **הכל** טדיים לדון דין ממונות ואפי' ונאן שטא/ שטא/ אמן
 מייסדא נל דין את חבירו הנב ואעפ שטא/ אמן מייסדא
 וכן הממור והסומא באחת מעניט טסר לרין דין ממונות

דיינ

ממונות חשפ שרין אורג בכל יום מן התורה שגאון נשפא אתה העם
בכל עת שיהי דין בערב שבת:

אסור

שהוא אזהבה אשפ שאינן שושבינן ולא דיע
ולא למי ששנאיהו אשפ שאינן אורג לו ולא מבקש רעבן לא עדיך שיהי שט
הבעל דין שון בעני הדיון וכלבו ואם לא היה מכיר לאחד מהם ולא מעשאי
אין לך דין דיון כמותו וכל שט רחם ששונאין זה את זה אסורין לישב בדיון
זה עשה שדבר זה נקדם להזה משפט מעקל שמפג השגאה שבי שגא
דעם כל אחד לסתור דברי חבירו: **ואסור** להגין קלות ראש ב
בשליח בזה והוא נאמן כששט לעגן
הקלט או לא דעה לבא משמרת אותן על פני אבס אין כותבין פתיחה ענין
עד שיבאו שטס ניעדו: **מה** ששטחו לו בד ולא בא לבד מנדון איתו
נכותבין עליו פורע שטס

ואסור

נשקרב עליו דיון קודשן לו את עדיו:
פתיחה עד הערב אם הוא כן הער ואם
קובעין לו זמן שט וחמישי ואין כותבין לו פתיחה עד למחר ואין קובעין
זמן לעולם עד שימצא השלח (אין) לו: מי שבא לבד וקבל עליו את הדיון
והמרו לו שטס נמלך ולא שטס אין סדרין אותו עד שיתן מזה שהוא חייב:

ורעידם

אין כותבין
הוא בספרים
ומנא לו דמסמיתן דכתי אורו מרון אדרי תבר נברא רבא פלגא דכתיב
אין מלך יי פי שערך לום שטס בד בשמי שמת לאחד שיאם לו דעבר פלג
הרב לערוך עגור ואם לא יאם לו משמו שט הרב הנדול לא חש לעדיו אין
לפאטימו שטא בשלח אמן מעצמו נמרו נברא רבא הוב נמלן דמחמימין
דכתי אורו ארור ולראטיל וטתי בהדי וקא בארבע אמות דיליה דכתיב

ישבדו נמנאן דפרטיטין מטאיה בעבדורא דכתי כי לא באו לעגרה השט ונן
ומלן דמפרדיטן טסיה דכתי בעגרא אסר לא יבא בעגרת תוקסס יחרס כל
דכוס נמנאן דעייטין ולייטין וממיתן ומלטיטן שער ומשבשען דכתיב
אדיב עשש ואקלסס ואסס מהס אשגיס ואמרטס ואשביעש בשתים ודפספתין
אסרטינ נעבדיטן הדפדפה דכתי הן למות הן לשדוטי הן לעגש עבסין ולימויטין
נערנא הוא הדרפה:

כתב

דיינ מוצה לאדן בכל
דינ המלקות ואם מלקין האדם בהוראת פיו תמצא דיון ערב יוס
הספרים יש לבד להמלקות מי שאינן מחייב מלקות ולהדון מי שאינן מחייב

מקום אינה לא מוכת מדרת וסל
הדמם ול כל מלקות ש מלקין
מקום אינה לא מוכת מדרת וסל

מיהר לא לעבור על דברי תורה כבוד לא לעבור על דברי תורה כון העובר
 על עשה ולא מעשה הנהיה לעשה וראו בר מלקות הוא מן התורה דמלקין
 אותו שהם עוברים על דברי תורה ממש לא אפילו לעשות סתם לתורה כלומר
 שעוקר דבר שתקטל על סתם לדורותיו או לדורו ליחיד ורבים לא אפילו בסתם
 יחיד וכן שראוין בד' שפירטו הפנים בדבר יש להם לפרוך ולחוק הדבר כפי מה
 שיראה להם הכח והזאת עשה לא לקבוע ההלכה לדורות וכן מפקידין ממין
 שיש לו בעליה ומגדלין ומשמתינן ומפסידין חטאין דברים ומחבין ומחללין
 ומקללין ומכין ומלשין עשה ומשביעין אותו על סתמו שלא יעשה או שלא
 עשה (מסכתין ידים וקלסין ואוסרין בבית האסורים ודוחפין וסוחפין כל אלו הם
 דברים כפי מה שצריך הדין עזה ראוי לפר שהעשה צריכה לפר וכן
 ומעשה והקלן ארס שבעל את אשתו תחת האילן ומעשה באחד שדכס
 על הכוס בטבת בימי יונס והביאותו לבד והקלן וכן ומעשה ותורה שמועין
 בן שטח שמועס מכשפות באשחלן באילן אחד ולא היו הם כל דבר
 הדרישה והחקירה וההתראה ולא בעדות בדורה לא הוראת שעה היתה
 כפי מה שראה וכן יש לבד להקלות בכל מקום ובכל זמן מי שמוענת דעה
 והעם מדעס אחריו שהוא חסוד על העדיות והוא שיהיה קול שאינו פוסק
 ולא יהיו לו אויבים דעס שמותאין עליו שמוענת דעה על מלכין הימים וכן

תמו הלכות דיינים דין אל ההולך אל רביל

מו

בתר הדי מקורביל ול אמור ליל רטל כדמתי לא תלך רמיל
 ובכלל דין זה נמי אזהרה שלא יפאך רך לזה וקשה לזה
 פ' רטיל רך לזה ואמריו דל שלט עבדות אדם אוכל פירותיהם בעולם
 הזה והקדן קיימת לו לעולם הבא ואלו כן יצלי עניות וען וספכות דמים
 ונשן הרע על כסוף ודבולתו כולו צדקה ובשלן הרע מען וצולות בעל מען
 אלא חטא העם הזה חטאוד וצדקה כולו עריות כולו נאך אעשה הרע
 הצדקה בשפכות דמים כולו וצול שט מעשאו ובשלן הרע כולו יסרת
 לו כל שפוט חלקות לשון מדברת וצול ופתי מה יתן לו ומה ויסוף לו
 לשון דמיה אמר הקדש את נגלה לו שתי מחצות אחת של בשר ואחרת
 של אגס ועוד שכל הדברים מבחין וזאת מבפנים ועל שטח מלמעלה
 ואתה לטובה מה את יכול לבוסקם כך כולו במהרה חיינו ובורי שטעם

ומה תגנתו שלא יספר לשון הרע ט"ל מרפא לשון הרע חיים: גם מצינו שעשה הכתר
 בפלגס מוציא שם רע ממנוגם: וגם בספר קצות סדיון שהקדים פה לשון הרע
 שהקדים מן פיהם לעשותם שאמרו בפיהם מה שלא דאן בעניהם: וגם אמרו
 חקמים אין אדם מספר לשון הרע לא אם כופר בעקר: שואם אשר אמרו
 ללשונם נפיר שפתינו אתנו מי אדון לנו: ועד אמרו שאסור לספר בשבחן של
 חבירו ויהי סדיא: שממך שבחן בא לדין נשתן: ט"ל כבוד את אשר עשה: יי
 הדין למרים: וז' מיתות עשה שלא יספר לשון הרע פן ילקה בדעתו כמדין:

דף קכ"ג. לר"ה.

ובסללה כל עשין ופסוקות חסדים: כתוב: (בסללה בדדיון: זאת הסודות נבולה
 מן הדדיון: שזה בנפשו: וזה במחשבו: ובסללה זה לעשות ליה: וזהו ה' מאיר
 אור: כופין ללילה: ולילה אין לה שיעור למעלה אבל למטה ארבע אמות: דאמר
 רב יהודה אס' דב' כל המלוכה את חבירו אפילו ארבע אמות בער אינו עוון:
 ויא' דשיעור לילה מיל' וספר לדבר כי מלאכין יצאו לך: וזו יהיה נשמר כל
 דדיון: וזה שיעור לילה רב לעלמיה עד עוברת של עיר: חסר לחבר
 עד חמס: שבת: תלמוד לרב עד פרסה: בדבן טאמן מובהק אבל

בדבן מובהק ג' פרסאות: וזהו כבוד גדול כח הלילה: שאמר
 הלוב: ואחר המלכה: וזהו כבוד גדול כח הלילה: שאמר
 לחוק וקדוש: יניח להם סדר: ואמר: בשלמי מלכה מידות קא עביר בדאמרי
 כל מי שאינו מלכה או נשואו כאל שופך דם: לפי שאין יודע דרך יסוד לילה
 בה: ונענה: וזהו בדדיון מות: וכן מצינו בפרש' כי ילמדא חלל שם: וזהו
 הפע' הקדושה: כי החלל מהודים: ואומרים: ידעו לא שפחה אתה הדין בזה: וזהו
 וזהו: פירושא לא מלת במה שביה לא לעשות ולא עשינו שדי: נהגנו לנסעוד
 לעשר: ונשינו לן לילה כדלא עשינו: ובשביל

תורה רבינו עזריה: וזהו שפחה: יא' הא דאמר: א' ופיר אדם מחבירו לא מתוך דבר הלכה
 מידות קא עביר: יא' הא דאמר: א' ופיר אדם מחבירו לא מתוך דבר הלכה: וזהו מהבין
 הדי ששטח עשית מיתא: שפטידת: מרבדים בדבר הלכה: וגם מהבין
 ספר שפטים למדנו ספר למלכה: דעת: זאת האיש: ואת משפחתו שלם
 ויב' עד ויקרא שמה לנו: ונענו: הא לון שפחה: זה את המלכה: לון: שם
 סתרים: ולא כלכלה: באבוס: נענו: ולא החריבה: ואם מלך המלכה: וזהו
 דשנת בה לעבור בתוספת: וזקש ששטח כשדעתן קצת עביון מוציא:

אותן חזן לעזר ומחשן: והלא דברים קן ומה זה טלא דבר בפז ולא הלך
 בן פז מלא שהראה להם כיבוא העיר בארבעה ימים הנסלה לו ולורען עד
 סוף סלה הדורות: המדבר בפזי והולך בן פז על אחת סמך וכמה ונראה
 ליה מן המהרה: שהלכה בן פז: והמהרה בממוא: ובעל זה לשמור
 חזן וסלה: ומעבירין המדת מלפני חזן וסלה: וזה עה מופע מלכי יסדאל
 ונלחם אבטלם כלה בסלם ונלחם בדרס: כמו שמצינו שהקרה עשה ששנן
 לאדם הראשון: וליצחק בא לחממן: **כריב** ידע לא שפכה ארס
 הדס הנה: אלהו דל שפכה בהא: דמן לה דברים שמיים
 אדם לעשות לאורחן ואלהן: אטלה שפכה ליה: מון בדרך עד שיפג
 ליישוב שמו יאחזק בלמח: או לא ימנא מי שימכור לו לחם: ויין מתנה
 ויין אף בדת כהשם שרדך לבכח כסיפרד מחסן: ואין לו דשות למנור מן
 הליה כל זמן שיכב לדאחזק שט נעשט לא דאן: **כריב** ידע לא שפכה ארס

דלן איז מברס

המברס ול אסור להפסיד איברי הודע בין באדם בין בבהמה
 ומה נשק בין בבהמה בין בטמאים בין באדם בין במנוע
 לאדם שט ובאכרעם לא העשן מפי השמועה למדו שדבר זה נאסר בבשר
 מקום: וענין הסלם לא יעשה זאת בכל יסדל בין בנפש בין בנפש אחרים:
 הסמס לוקח מן התורה בכל מקום שהוא: ואפילו מסמס אחר
 מסמס לוקח: כיצד הדי שבא אדם נכרת את הניצ: ובא אחר
 נכרת את הביצים: או נעמן: ובא אחר נכרת חושי הביצים: או שבא אחר
 נכרת את הניצ: ובא אחר נעמן: ובא אחר נכרתו כול קוקין ואפס טלא
 סמס האחרון: לא מסמס בין באדם בין בבהמה ומה נשק: (המסמס ארס
 התורה בין באדם בין בשאר מיין פלור: **המשקה** שיקרין
 לאדם או בשאר מיין כדי לסרסו הריוה: אלוה
 ואין לוקין ענין: ואמה מומרת לשמנות שיקרין שמסמסין אותה טלא תלד:
 שפכה איה האדם נשסה בן סלם או שאר מיה עד שיפגש
 כדומה שפכה: או שהנשיבן במים או בשלם עד שמבטל ממנו
 איברי העשמיים: אינן לוקח עד שישכס במים וקאין להכנתו מכת מדונה:
 לומר לך: סמס בבהמה טלא: ואם לוקח הדי משאמו וסמס
 אומה מעצמו מומרת: ואם העבים יסדל בדבר זה קונסין:

מח

לפי
המקום
הזה

אומר ומכירין מזה לשרא חזק ויפילו לבטא ויבול קומת לבסורה אבל לבטא קין אינן
מכירה נאיתו מנהג לו ענין ודף יחזק לו פסח כרב איש שמואל אפיכח
לקח המוטל בעיניהם ונבט אין ענין בהמות
של שרש כרי למרסן ואחר כך מוחזקין
ול סעיד הישרש לבסורן לאחר כהנהגו ירי חסדי דמחלף אהרן י

דף אל מתנא

מט

אמר להתיאור ש פן תיכנס ושמעתי נסמך ליה דס לבבך
אל תחכם מהו ה' ית' אלו לבס טעות שאין
כזה מוכיח כה ונקרא תועבה שאלו תועבת יי' כל בפה
לב ויחם החכם המיה אש על מוי שעבד במעבד השמן מיד יתן מה
ואמר ול חזקין איש מלא תורה שהעבדו לה' לה' לעולה וקוים דעתו
הקרה מטפיל טע ומכמות הנשי ולא ישר לא ששוקצין אותו
אותו בקרקע טע ונקרפה על פני היסמון ויה חזק בן הקרה קנביו טע כל
נא ינשא ואמר ול כל המטפיל נעשו כלו הקריב כל הקרבנות שאלו זמני
להם דוח עבדים **ואמר** ול כל הטעבין ואין עובדין שומעין
מדתן ואין מטיבין עבדים הסת' אלו נאובין בעצת השטן
כנפולו **ואמר** ול לשלם יהא אדם דף כנהג ול יהא קשה
מאד לך וכה קנה לכתוב מיטל ספר תורה

דף המוסף במעלות א' הערע

ל

אמר להסוף ולקובע בדיעות שאלו לא תוסף עליו ולא תבוע ממנו
לא תוסף כן לעשות ה כנסת בתפילין וד ציצית ושל
לבוע קין לעשות לבדס בלעפין או ציציות ופירשו במוספות פיר
דאיהו כל דבר שאין מיטל בתורה כן עבדי נמי וכן תגיעה לכא מוסר
כל תוסף אבל בבדס להטע אם הוסף ברכה מיטל איכא מוסר בלעפין
שהשליש מפורשות בתורה ונתקייב יש טעם אחר דלא מקרי בלעפין
לא אם עשה במעור דבר חדש כן ה ציצית וד טעפות וד מוסר בלע
דף ברכה בברכה כהטע אבל תגיעה ויפיר שאין מוסף דבר לא עשה
המצוה א פשטם ליכא מוסר כל מוסף אעפ' טבל התק' צדקה מפורשות

הסר

מְדוּרָה כֵּן אִם עָשָׂה אֹדֶם לְלִבָּב שְׁרֵי פְעָמִים אִן הֵנָּה תִּפְסֹן שְׁרֵי פְעָמִים
וְלֹא וְהָיָה עֲבָדָה שְׁמֹנֶת יוֹתֵד מִשְׁרֵי בְרִין בְּלִלְבִּי אֵלֶּיךָ מִסִּיף וְלֹא
דְּעֵבִי מִסִּיף שְׁמֹנֶת וְכֵן יוֹתֵד אֵם דְּעֵבִי וְכֵן בְּחִינַת הַסּוֹכֶה דְּסִין בְּשִׁלְשָׁה
אֵם יֵרֶנָּה וְנִבְטָן מִיֵּשׁ הַזֶּקֶן מִרִּין וְכֵן עֲבָדָה לְלִבָּב כֹּל מִסִּיף אֵם אֵם מִסִּיף
מִין אַחֵר וְכַהֲלֹכֹת לְלִבָּב כַּהֲלֹכֹת עֵשֶׂן עֲבָדָה בְּאֶדְרוֹת וְכֵן נִשְׁלָם

דָּן הַמִּשְׁנָה בְּרִיבּוֹר

נָא

חֵיב אִם לִסְאֵת וְלִתֵּן בְּאֶמּוּנָה עֵשֶׂן חֲבִירֵי וְלַעֲמֹד בְּבִירֵי
הֵר אֲחֵא וְלֹא כֵן מִן דָּאֵם לִיב לַחֲבִירֵי מִנְּבִיטָא
וְכַתֵּב לֹא תִבְנֶה לִיב לְמִיבֹדֵר אֵשׁ רֵא כֵּן מִיבֹדֵר
מִן מִהֲדֵר דְּבִירָא כַּעֲבָמָא הוּא אֶפְסִיל הֵי לֹא מִתְּבֵשׁ לִיב לְמִיבֹדֵר
בְּבִירֵי לֹא מִיבְשֵׁי לִיב לְמִיבֹדֵר וְכֵן אֵם בְּיִמְטָנָא עֲבִירֵי אֵינֶם
הִדִּין קִדָּא עֵשֶׂן בְּאֶמְנָה אֵם לִסְבֵּת עֲמִיר מִלְּבָד סִינֵשׁ בְּחִינַת שֶׁלֹּה
לֹא מִיבְשֵׁא דָא לִיב בְּפִמִּיָּה מִנְּבִיטָא כֵּן אֵם אֶפְסִיל וְכֵן בְּבִירֵי לִבְנֵשׁ
לִיב אֵשׁ דְּלֹא אֶפְסִיל בְּפִמִּיָּה לֹא כֵּן מִיבֹדֵר כֵּן דְּסִין הוֹלֵךְ חֲמִי
וְכַתֵּב לִיב דְּבִירָא אֵם בְּלִבָּב כֵּן הֵר דְּבִירָא הוֹךְ לִיב חֲמִיָּה לִבְנֵשׁ
אֵתָא הֵרָא וְכַתֵּב מִיבָא מִיבָא וְכֵן קִדָּא קִדָּא קִדָּא חֵשׁ אֵם לִיב מִנְּבִיטָא
בְּזִין פֶּסֶל לֹא אֲחֵר לִיב סִדָּר לֹא קִדָּא לִיב כַּהֲלֹכֹת טִיף לִיב וְאֵמֵר לִיב
יִהְיֶה לִיב בְּזִין פֶּסֶל בְּגֵד דְּאֶסִּיק אֵם לִיב מִן דְּקִאמְתָּ לִי בְּיִמְטָא קִדָּמָה
נְמִיר בְּלִיב לִבְנֵשׁ כֵּן הֵר טִיפִיָּה לֹא שְׁקִילָא מִיבֹדֵר
וְכַתֵּב אֵם לִיב וְהֵר בִּירָא מִחֲסֵר אֲמִנָּה וְכֵן לֹא יִהְיֶה לִיב

קִיָּא בְּאֶסִּיק דְּאֵם דְּלֵאן חֲמִיָּים אֵם מִן שְׁפִירָה מִדִּין הַמִּבֵּל וְמִדִּין
הַפֶּסֶל וְכַתֵּב וְכַתֵּב וְכַתֵּב וְכַתֵּב וְכַתֵּב וְכַתֵּב וְכַתֵּב וְכַתֵּב וְכַתֵּב וְכַתֵּב
עֲמִיר בְּבִירֵי וְכֵן מִחֲסֵר בְּבִירֵי כֵּן עֲבָד עֵשֶׂן
מִמִּין פִּדּוּת וְכֵן נֶקֶט מִשְׁנֵי אֵם יִסֵּל לְחֹדֶר וְכֵן
מִשְׁרֵי פִדּוּת יִסֵּל לְחֹדֶר אֵם אֲמִדּוּ חֲמִיָּים וְכֵן אֵם שְׁמֵשׁ אֵם כֵּן שְׁמֵשׁ
בְּזִין יִדּוּ עַל הַעֲלִינָה וְכֵן אֵם אֵם שְׁמֵשׁ מִימֵי בִּין שְׁמֵשׁ וְכַתֵּב
בְּזִין מִכֹּה וְכַתֵּב כֵּן לִקֵּחַ אֵם יִסֵּל לְחֹדֶר
דְּיִהֵב וְכֵן אֲחֵרָא שְׁמֵשׁ דְּקִא מִנְּבִיטָא דְּבִירָא
דְּפִסִּילָא אֵם לֵאמֹר לֵאמֹר דְּלֹא בְּשִׁיטָא חֲמִיָּה אֵתָא לְקִמִּיָּה דְּבִירָא חֲסִירָא
אֵם לִיב סִדָּר שְׁמֵשׁ מִיבָּה בְּמִכְרֵי כֵן נֶקֶט מִשְׁנֵי בְּחִינַת וְכֵן

דינין מספר אבן הראשה

א ראוין כבוד ונתיח לזמן שאלת קד אשה כסף לזן לא נתיח לו ונתיח זמנה אשתו
ב שאלת חתונה על זמנה של אשה לו כולו נתיח ונתיח לו ונתיח זמנה אשתו
ג ואם לאו לא יתקן עטל מיה שחתיב ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
ד ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
ה ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
ו ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
ז ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
ח ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
ט ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
י ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
יא ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
יב ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
יג ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
יד ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
יז ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
יח ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
יט ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
כ ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
כא ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
כב ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
כג ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
כד ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
כה ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
כו ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
כז ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
כח ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
כט ונתיח זמנה אשתו על כן עטל ראוין מיה שאלת זמנה אשתו
ל

אין

[illegible]

[illegible]

כך

77

כז

23

הקנה בקנה סוכה אחת או חמש פשוטות קנה נחם ואחרי אלו קנה דהא ביעתב נפשו קנה
סוכה אחת או רבבות ויחנה שם ויהיה נחם בלבו ויחיו ביהוה בברכה ויחיו בלבו
נחם ויקום פסולו בלבו של קנה פסול
וזה גמולו וקמת בלבו של עזר הכהן

הוא זה הקדש דב' במוחבבה וליקח עדים ויעדים שלפחותה דקונה עבדו
(כ) וקח מן מקנה וקנה סגור בידו וקנה (מקנה ליה
ע"ל שמשון שמור ליה קדש ושמעון אומ' הדי בית

לפניך מלכות בעיניך הנהא אפסן שמד חסד לא פוי כדבא נסן דאמ אטח חייב
מסור עד שיהרבם שיקבטן ושמול פסק בן
קדש להבדלו או חפץ מקדש דמיס אס מפדש

הנדר

רמב"ם
שם שבויר לשמעון עליהם לבטח פירותיו ואחי בן מר
לדאון אף דמי מרד ראובן קנה אשתו וספק דרמא אף

דאס מוסד חזר לזיין דאס קייט לויב (אן נאכט מחמם ביזן) און מוטענע מער

(מוכר פנה לא ידע) (מחול)
 הציג את כלוקח דין אונאה
 אונאה דאח"כ פנה להבי
 כל יתשמש של בער
 (האוס) עם מנה שני ע
 הלכה שיש בזה דין אונאה

ראובן

שְׁלֹמֹה הָיָה בְּעֶלְמָה וְהָיָה בְּעֶלְמָה
 שְׁלֹמֹה הָיָה בְּעֶלְמָה וְהָיָה בְּעֶלְמָה
 שְׁלֹמֹה הָיָה בְּעֶלְמָה וְהָיָה בְּעֶלְמָה
 שְׁלֹמֹה הָיָה בְּעֶלְמָה וְהָיָה בְּעֶלְמָה

קטן כמות (פסוקי חזני בעצמם) אמרתי לך כדי ללמדם דעתך דין הוא אם ית-
בדו (לשמוע) שכן הוא יפטר אם לא תחז (לפסידו) והתנאי בחסד ואם אין על
גדים וראובן עומד ל' מיתחלה התנה לשמוע (ואם) אחר כן יטבע שמוען שבעת

25

לד

三

77

45

לה

10

ב

10

מב

[illegible][illegible][illegible]

בן יהודה ונפתלי
 כרד יוסף ראובן
 מלכיה
 מנחם בן יהודה
 שיה און יעקב און און
 המהרר סוסן און
 המהרר און און און

[illegible]

סר

סר

ס

סר

סר

סס

ס

עא

החלפתא לחובין הקובע וכן לשמעון לפדעו ותמון בומת יאמר
 וכדעית לקיש דאבו ואם רבעו לאמר ומן ואם פדעק במתן דמון ואמר
 חתונה אש דבאי נקיש שטרא מות דאי בעי אמי נאטון וקם בטובעיה מות אש
 דאבו שבעה כותל רבוע לביתו אצל כותל שמעון ונבעו
 סמינו בביתו דף הוא ערך לביתו זה ולא אכל ולאחר
 וכן נבחר ובערן כותלם ואלה היתה לו בביעה אש דלא נתן עליו קורות
 מן הין עמי כל החצ' כדנתיא סמך עמי כותל אחד
 דאבו עדים נבעו לבית חבירו לבוסטאן אס ידעו מה
 ישלם על פיהם ואם לא ידעו מה שראו דבר הנטל תחת כנפיו נשבע הנטל
 כזה הן שוין ונטל ואם לא דאבו דק נבעו למשכטא נשבע הנבעו שלא נטל
 דבר דעבד איש דעיס ואם הכי כדאמר רב נחמן האי מאן דנקיש טרין נפ
 הנבעו לבית חבירו ונחבל נשבע ונטל ונבעו טרין נפ
 חבל נשבו אפילו בלא שבעה ואם נפס בחוצה
 חפיקין מיניה אס לא יפיקס דקובס אן מי שבעה בביתו על פי דעיס נבעו
 לו חבלס דעין אן מי שפיקסא חסכון מתחת ידו בא אחד ואם השיבו לו כי
 פקדון הוא כל ממון ונחל אן לא כי מסכנהא אנהו אס יש עדים שמסדו לו
 נשבע זה שפיקדו לו ונטל ואם אין עדים נאמן המותיק בלא דא בעיא
 אס לו לא היו דברים מעולם
 זה און נעמן ממנו וזה אומר
 אס שטא על חתונתו נשכר סוכבה בביתו שיטול כליו בדמים שפיקסא בביתו
 דין זה נהרן אס בלא קול אס יש עדים שחא טל מפס תקבלה קהל און אס
 לא עדים אס יש מחמת בביתו ואם מוכר חוב דין יטול במס (והקונה
 יתקן חוב לדין ומפס תקבל הטון יתן דמים וימנה יתקן חוב לדין
 נמון שחא טלון חוב און פדעקא ומועב שחא ספורס כזה לא עשו תקנת הבית
 הנשכר טרה מחבירו ונעלוה מסיקין אס מכה למטה
 היא און לו פדעק לפטר ואם מחמת חסן חייב כן
 דאם הראש טר (ודאק לו טרה חבירו וכן דין בכל מיט שמון אכל אס אשן
 השטון ואל השוט טרה פלן אן נכסין ודאבו פטור ואם טא נגה ביד חייב
 המלשין חייב במה שיעשו עדים שזה נפטר על ידו
 ואם אין יורשין נשבע העפסר ונבעה מחבירו ולא כדן
 הטל דקאי בחוקו ואם העדים מעדים ששמעו כי אס/ טך ואמסרן ביד ישי

הלכתא

הלכתא

המכיר

הלכתא

תענה

השנה ה' תכס להרעב
שמעון והוא משיב שכן ה' בדבריו שאין לו מכל ראוץ ושלל חזקו ופסוק
מח' והשואל כלי חבדיו או משכנו כלות ענה ברבות על השואל
לפרות הכלי או המשכון וכתבתי בלמשאל והשואל יענה הקדוש

הרבינו: **ראובן**
שן לשמעון למחר שמעך אשכנז ואמר
למחר כך וכך ושמעון משיב אין ירד
פטרון מן הדון מן הכל ואפי' בלא טעונה לפי שהוא יושן טענה שמא
ועב טענה שמא לא שייך טענה ונחיה וזהו על טענת סופר יש בפרט
כי מה שאמרו אין נשבעין עם טענה שמא היינו דוקא כשהרובע טוען
שמא אבל הכא שהרובע טוען שמא ודאי יש לו לישבע שאינו יודע כי
כדאמריה מנה לי בידך והלא אולי אינו יודע פטור ונפסי' בשבועה שאין
יוקע ומיהו הכא אין לחוש דהוי מכחיש על הכל את אשכנז

דקוק
אין שמעך את הבית מותר כדאיתא פרק המנבל שמואל
חיי' ליה גז' ס' ה' רבנ' למוחר חיי' ליה מקוריות
פ' משרש ששק אורח וכן איתא והתם אם היה מעשה בדמים מותר
לקוק אפי' לו נשאל פרי'
פ' סב' נחמן דאפילו הכי
איש דנא לנפשיה אימנע את אוק' דוקא בחפץ המבורך שהוא שרין

למיעבר
דשאי לטעם בבית חבדיו המחזיק ספדיו או בנדיז ולוקח אותם בעב
הרחו אבל אם מוכן הסוף לשמעון מנה ואית' פורעו אינו דשאי למשכנ'
כדאמרינן פרק המקבץ:
כשבאר
האשה לנכור
התבטלה יש להשביעה
שלא אברה כלום

ושלא בנזקה מנפשים שלא כדון לא בחיי בעבר ולא לאחר מיתתו
יש לשון לה הכל מפי' לו כדכ' וססתות אין לה לטוב כי אם בשום
המובחר ואפילו בנזיה שמין כדאמרינן בפרק עשרה אבל המס' ש
שנתנה אין לטות לה והיה למי' יכולין לנכורה ממקדקש או בכל מיני
מטטלי שיר' דכ' ונב' אשה בני בודיה
יש להן לתת לבת קטנה עשור נכסי מן הקדש

ליתובים
הקדושה שהתח' להם אביהם לא מן המטטלין כגון אם הפח להם
אביהם שוק ל' לטרי' מטטלין לא ילג' לה לא שאלה ל' טרי' שהם
עשור נכסי ממקדקש דפרגשה מיה כדנאי כדנב' ונפ' דק' וז'

ע"ה

ע"ה

פ'ה

פ'ה

פ'ה

פ'ה

פ'ה

ומקורו כיון וצפונותו שמים כיום וזאת דרושין דעת האב בבל יום שמתן נדוניה לבנותו נפ
 אדמטלטלין אב יעלה עשור נכסיו וכן ממך קדשין וכן ממטלטלין וזו דאמרינן
 והממא ממך קדש בין למנות בין לפדויה כיון דרוחא ביהוה אבס עשיון תקן
 והמנות בין בממך קדש בין ממטלטלין אין להפסוק וזה מנעור נכס אבס או
 אוסדן בפחות פחותין לו כך נראה לי עכ
אין איתמס קטע
 לוקח ממכס אבדן כענין מה שלקחו הנדונים
 בחיי אביהם מראיה
 פלין שחלין פתח בשם קטע ונכסין אם יאמרו קטעם נכסין אם נשאים כדך
 הנשאות אלה אין שומעין להם לא מה שעתה להם אבסם נתן ויחלקו בשורה
 הנכסים שהם להם אבסם
הכותב
 לא אפטרופוס שאינו כולו
 אחר מזה איש מנכסי בעלה יכולין הם לסלקה מראיה פדח הפדחין תאי אפס
 איפטרופא דמפסד מפקדון ליה אבס אק שיה קצת מנכסיו שלא כתב ליה
 את כולן מתנה נמורה היא אין יכולין לסלקה דייקא עדי חיתת הסותב
 בשבט וכו' משמע שאם שיה קצת מתנה מתנה
הנזירה
 מורה לתבע שום תביעה יחד שאין לו פסע
 אם יאמר שיהיה אותו בעל דין כל מה שיתען פלט עדי אומאט שלא היו דברים
 מעולם
השולח
 מנות לחבירו עדי אחד יחד ככהו פן מה
 יוכל לשלוח וכן פסק הראשון וכן דהסי נהיה
 ידו ואן
 הנני אבס אס כתב לו אחר הסתב אין לו לשלוח המנות בשבט כי ואם שלח
 ונאבדו על השולח חייב לפדונו ויפסד בזה ידו יחד שאם במכס ידו תלויה והפסד
ראובן
 מסר פקדון לשמעון וכו' וזה לשמעון עכ"ל ב"ד שלא
 להעיד לו ראובן שלויב לו ראובן מנות אס יכול שמעון לתפוס
 במידה לזדך לו אס דבר פלט הוא ראובן חייב לו ואין שמעון כופ
 הפקדון או שאין יכול לספק או שמעון חייב לבי כדל נהי ונע"ד הוא אמרין
 התקדם לבעל חוב במקום שהם לא מהיה לא קנה לא במקום שלא חס קנה
 אדירה נראה דמנה קא עבד שמעון אי תפיס אי ראובן ברא אלמ
 שמסר ואינה מתנת ידו של ראובן והיה ללוי ומונע ב"ד מן הפדוה
ראובן
 דהנהו ביד שמעון למבוע את לו עדי נראה שאין יכול לל
 לרחושו לא הוא בעצמו יד עמו לרין ואס יחייב לו ממון
 או שבעה לא תעשה עו"ל ב"ד עד שיעשה לו ראובן כמין במקדמו
הבולד
 למחצית שטר לחבירו יכול לקח משלוחת ממנו בעבור
 כל הקרן ויתרה בו שלא ילוס לי אם יש משכונת ואס

פה

פט

י

א

א

א

צב

דין קטע חפלו

הכלה והפסיד כשנתה הא והפסידא יהא שול
 הם פחזותם מין שטעס יסולן לרנות ולמכור
 במתנה ודוקא במטלטלין כדאיתא פריך הנקין הפעגנות מקחן מ
 מקחן וממכרן ממכר במטלטלין ומקחיה לבן בלמא הפעגנות פייטט
 ככל שיהי כבד שבע כבד תמנן וכל חד וחד לפי חורפיה וגם בעי בון
 אם מתנתו מתנה אחד מתנת בדיא ואחד מתנת שבים מדע ואחד
 מתנת מדין ובה ואחד מתנה מוענות אעפ שיש חלוק אם יש להם אפטרופא
 לאין להם אפטרופא כדאיתא בכתובות פריך מציאת האשה לא שג
 לא שאין להם אפטרופא אבל יש להם אפטרופא מקחן מקחן ומתנתו מתנה
 ואין אומ' הטעם שאין מקחן מקח בטיש להם אפטרופא יורה בטיש למכור
 ולקנות יותר מהם אבל מתנה אינך יכול לומר שאפטרופא בטיש יותר
 ליתן כי מה יש לו ליתן בממונם נעדר יכול לומר הטעם דאין מקחן מקח
 משום דקדושה דעשרה אעל וזו מוכר אבל מתנתו מתנה ולא ידע
 בחנם אבל במקרקע אין מקחן מקח וממכרן ממכרן ומתנתו מתנה עד
 שיהיו יותר מן שנה ויום אחד ודוקא במקרקע שקנה להם האפטרופא
 אבל מה שיש מאבז או מבסי קרוביו אינו יכול למכור עד שיהיה בו עשרים
 כדאיתא בבבא בתרא פרוק מי שמת אבל מתנתו מתנה מן יד ואם יודע
 בטיש מיטא ומתן אפילו בלבי אביו יכול למכור כמבואר בן י' שנה ויום אחד
 הרמז טענות והבעל דינן ושכין היה דער
 לומר להם עבדו ואחם אומ' להם שבו כדאמר
 אם רצו לישב מוסיבין ואם רצוין הדייטס לומר לבעל דינן לישב יכולין
 לעשות אבל משעבדו אין יכולין לישב כדמוכח במסכת שבוותמן ועמדו
 האשים **המשיב** את חברו צריך לפרוע במעות או
 בדבר אפילו בנתנת שוק סקא דלא אמרין כשידוע שוק סקא
 לשכור לא יפטר בנתנת שוק סקא דלא אמרין כשידוע שוק סקא
 כסקא חלם צריך לערוך ולמכור מועיטו לפדוע מעות לשכור
 לשכור בגן של שמעון ושמעון נתן ספר של הדרש לאבן
 נעמד שכידורו דאובן המלמד יכול לעבד הספר ולמכור
 נעמד שכידורו והקדש יתבען משמעון לפדור הם פיר מיר דאובן
המשיב מלמד או שכר שכר ומחזיר בו השכר לעבד הבית
 יכול להתנהג עמו ולתת בו יותר מתנאו ולא יתן לו
 כדאמר בבבא מציעא פה השוכר שוכר עליה ומטען והרחק פסק הלכה

צב

צב

צב

צב

כרם דאם פונעם יסוד לחורו בן אפרסל בחי' חסד ינראה דמלמד יכול לתקן בן
אפרסל בחי' עמנו דהא כפונעם הוא ויטול מה שעשה וידוקא כעמוקא מלמד די
לשכור אבל אם אינו מויעא מלמדי' לשכור הלכה מרובה בשכירו ומטעמו
ואם המלמד חנוד בו משום חסד יטול מה שעשה אף אם אינו מויעא מלמד
לשכור ומשאר יפסיד ואם בעל הבית חנוד בו ידו על התחתונה ואם מויעא המלמד
להשכיר עצמו ישכיר ואם אינו מויעא מקום להשכיר עצמו בעל הבית נותן לו
שכרו משלם ואם חנוד בו מחמת שחלה באם הוא חנוד שמיני לידע לא
לה נלא ליה כספו שאינו דניס לבא פסידא דמלמד לא יטול לא מה שעשה אבל אם
הבן דניס להלות מם המלמד בר מהדיא מויעא פסידא דמלמד ואם לאו בר מתא
פסידא דבעל הבית עבד ואם חלה המלמד או נאנס קצת מן הון שיהיה לו
ללמד ולא היה יכול ללמד שהיה אצל או שאר אנשי' אינו חייב להשלים בסוף
תמנו כדאמר ר' דר' דנשין חלה ונעשה אינו חייב להשלים ומהם ול כהם מינו
מינ' לו כל' תמנו שחלה אע"פ דאמר עשה ונחלה אינו חייב להשלים המ'
עבד עבדי שפרעו לו כל שכרו מתחלת שש שמשעבד שקראו מין שום חוב ממון
עבד כדאמר עבד עבדי ונתן חני' אף ונרתה חתול הוא שיצא בשש ונבנעו בסוף
אם המלמד שהאן משכיר יוס לעולם איזול שבר מאשר לא עשה אע"פ דנאנס
ואם חלה התלמיד בעל הבית יכול ליתן לו אחר ללמוד שלומד בגוב סב' כמו
המאן מו יתיר טוף אבל אינו יכול ליתן לו אחר שתאן ויבוע מן הדאשין ושיאר
מלאכת אינו יכול ליתן למלמד וצריך ליתן לו שכירותו משלם לו המלמד אינו
אינו מדיח שהשכר בלול ועוד שהאן מתחלקל כמו הן אבל שני דמחנא דאי לא
עבדי חסדי ומהם ול' קני' אף אם יש חסד למיד ומלמד דר בעד מין לו שכרו
אלא לפי מה שלמד וצ"ל פדק השוכר דרם שהכר למדי' ית' הים ובא
אחר ולמד בגן צריך ליתן לו שכר לפי שהאן כמו שדה העומר לטעם ואמר
היוצר לתוך שדה חבירו שמי' על התחתונה והוא נחנוד ללמד בגן אף מה התא
המלמד על התחתונה שאין היה המלמד עשיר וטוב והיה קטל בגן כל' זיל וקבו
מין צריך למלמד כי אם מר' לא יתן לו כי אם מר' זיל
כתב הרב אבן מנ' מי ששכר מלמד לבנו וקבעלו ומו העבדו ממנו
לו ענין דק תרעמות כמו שאמר השוכר את העשירים והטעם בעל
הבית או בעל הבית הטעם אותו כי להם זה על זה לא תרעמות
הפונעם רשאי לעשות מלאכתו בליה ולשכור עצמו ביום ולארוש
בפרט עבדית ולהשכירה בשכירות כמוהו דקדקו דל' שיש בידו של בעל
הבית למחות למלמד המשכיס לעשות מלאכתו עבד

אין

הנושא

ואמרתה או נדונה אם עשה מעשהו
 לכתובד עשה מעשהו יום לתי שאן קטן למטה או לנזשה
 לא ייחוד אין קונו בשבת וסבא דאיה מפרשילמי דילמא דאמא מוקדן לו
 אינה אקרת שמה לנזשה וקטנו ויפיה בלא אשה ומהרה אמרה וספד בעדן
 ובעד ביהו ומוקדן הדב ומה אין קטן בשבת וספרין אין שבת במקדש ונזין
 וקדושו אין אסורין לא משום שבות ודא אמרה ודא אמרלן סלסן מסעדיז
 ולמה יונד חמנה מבטולא לפי שבתולא יש לה חופה ומקפה קונה ככל דבר
 אכל למטה אין לה קטן כי אם ייחוד ודוקא כשהיא טהורה מלהרד עמה ועוד
 דאיה מבטולא אבל אם הוא חתה להמקדן שלא להמחר עמה עד מוצאי שבת
 יכול לבטלה בעש בלא ייחוד ואם היא טהורה מין להמחר עמה עד שהטוב
 חלק לארס בגבסין עם בנו לאמר מותר עריך לכתוב בשטר

הנותן

אין פסול מקנה מעשין לפסול שיהיה לו חלק בכל נכסי סאד
 סבב תוסדים שיהיו לו בשעת מיתתו כדאמרא פרק יש נוחלין האומר תנול אשת
 סאד מבט תוסדים טטול סאד מן הבטול הבא אחריו כן ובגבסין של
 עשיו ינפ היו יכולין הבטול לז' אביוא דרזיה הממון מיום המלחנה ועד עתה
 ומה שיהיה לו בשעת המלחנה הפסיד לך עריך שיהא בטור בגבסין שיהיו
 לו בשעת מיתתו והנה הדין לו ונמרה אך מועיב לפי שאין ארס מקנה דבר
 שלא בא לעולם ועוד

החייב

עשיר בין עני ואינו יכול למכור לא בנזיה
 אשתו ולא בנזיה בנו ולא למשכנה כדאיתא בגבא קמא פרק הנוול אמר המקדש
 ואחר המעביר אין לו בסות אשתו ולא בסות בנו מדקא/ אין לו משמע אין
 לו בשום ענין אבל אם משכנה בנזיה חייב הבטול לפדותם אם לא שיאם פסקת
 לך נאמן בשבועתו ואינו חייב לפדותם ומה שיש במסכת כנו בזה הל
 סבדיתא הים ועוד אמר פרקם את אשתו הנה מעלתו על אקדן העביר ול סאמ
 את מלה להעביר והוא יפרע לי בטוב אבל אם אה את מלה לך ומה הפרע
 לי אין הבטול חייב לפדות כל המלוה והמלוה ימבע לשהו והא התבטע מן
 העבד והם כשלוה שלא בבד אבל אם לוהה בבד אינו יכול לומר פסקת
 לה מועתה ועריך לפדות ככל ענין ומקשה הספר השתא הוא בעי לפרעה
 ולא יזין לה מוונות ומשע בשלוהה בבד אלס ואם אין חייב במוונות הרי
 לפדות מה שלוהה בבד משום שרועה לפי שה אכל אחרת שאין דוצה לפרעה
 חייב לפדות כל מה שלוהה בבד והנה הדין לו יא שלא יפרע העבד אל
 כשלוהה בבד ואינו דוקא כסאין המפרגם מוחק מן העבד אבל מוחק

צד

מחנה

צד

צד

משל בעל אין צריך פסק דין: **שני** אמין שקרשו שתי אחיו
 ובעת כעסותו לחפז החליטין של זה בזה מפרשין אותו שטלה
 חדשים שמה מעוברת הן ומקשה והלא אין אשה מתעברת מבואר
 דאטונה ומשט כגון שבעלו נשתי: **אדם** טעמו במים שאין להם
 סוף והלכה אשמו נגלות בלא המנהג חסס יש לגדור
 האשה והבעל עד שיוכרעו ומביא הדבר דאמה לרבינו יונה הקדוש וז'
 שספר המצוות כתב בדעתו דאם נשאת לא תצא נשים שאין להם סוף
עברה על דת הבעל אסור לקיימה שהדי בשא היא במסכת סוטה
 ולא פסיק מדי אע"פ שהספר דומה לשם שהמא דמילתא כון
 שעוברת על דת היא מנה נחמא ליה משמע אם היה דומה הבעל יכור
 לקיימה ולא היו מקטן לה אכן איננו יא דמיקא לא סמיכט לחס: ונעד
 האיה מפרק טז דנזקין כשם שדעות במאכל סך יס דעת באנשים ויש
 לך אדם לעבד טעם לתוך התמחוי שכן ומיניאן (אוסל) וזכאי מרה טס
 כל אדם שנואם אשה יוצאה בטוח וראשה פרוע וטווה בטוח ופרומה
 משנה צדיקה ורוממת עם בט אדם וכל בן מורה מן המנהג לגדשה
 אבל אם אין יורשין הדבר כי אם מפיה ונשאלת משושה מותר לקיימה כי
 הפה שאסר הוא הפה שהתיר: ותשובה יכולה לעשות כמו שכתב רבי
 יהודה במי שפא על הפרה והבעל אין צריך עמוד כלום כי היה טוה
כל אדם יכול את לבו את אשתו לילך עמו לרוד בעיר וחדת כאותה
 מדינה אבל במדינה אחרת לא כי מה שהספר אומר מנהג הדע
 למה הפכה חייט יכול להוציאה וזה דל ממדינה למדינה והר"ק זל הנה
 לפי האי פ' משמע ראשון באותה מדינה מדינה אחרת יחייב טעמא לפי
 שנהג הפכה בדרך כל: **לעולם** שותפות קודם למעשרות
 ונס משכנתא קודם למעשרות ונסן שמשכן לה
 שנה חמת קודם שדורה למסור כי סתם משכנתא שתי ואם המזקן אינו
 בעיר אין ידיון לטוח אמרין ויכול לקנותה כל מי שידעה ואין לו למצור
 דין ורברים על הקונה ואפילו למצור כמה דידות וכמה בדים בעיר
 ואדם אחר שטא היה מצור קנה הבית אם היה בעיר בעתה המכירה
 הוא יכול להוציאו מידו שצריך ליתנה לו בכמה שקנה אותה האמר
ראובן תבע לשמעון חוב ושמעון משיב לבר עברה בטמיה
 ואיט יכול לעבור על דת משה אם המוכר אומר פרוסבול
 היה לו ואבדתו חייב התבע לפרוע אבל אם לא טען פרוסבול פטור

ה

קא

קב

קג

קד

קה

אבל בזמן הזה שאין רגילות לכתוב פרוסבול הפסד הביענו וכן פסק
 בספר היראים והדף כתב אך רל פוסק כצנץ שיכול לומר פרוסבול היה
 ואבדתי ואחילי שבועת היסוד לא בעל מיהו המ כתביעה בטור אבל ב
 כתביעה בלא טור שהתבטע יכול לפרט בשבועה אפילו בשאר שנים נאמר
 בזה דיוסל הנהב עליון שביעת לפרט מן השבועה ואין התבטע נאמן לומר
 פרוסבול היה לי ואבדתי והשבועה משמטת שבועה נש כדא הוא ספ
 הדיאם לסמוך עליו לענין שבועה שיש לו פסק דין על חבירו
 וחבירו אומר פרעתי נאמן וכן משמע **אדם** בהעלם בגרמא דאירא ההם
 וכן כתבין אדרכתא מודיעין ליה כי כלום כדי טירע שהחליטו לו נכסין ואלך
 אם אמר פרעתי אינני נאמן אבל פסק דין כותבין כל היום שלא מדעתו של פורח
 ולפך אם אמר פרעתי נאמן והלך הנה ודוקא בשאין לו בידו פסק דין אבל אם
 יש למלוה פסק דין טור בידו אינני נאמן לומר פרעתי מטום דאם ליה שטרא
 בדי מאי בעי דלא נרע מחלוקה בשטר דאינני נאמן לומר פרעתי :

קו

ראובן תבע לשמעון לדון ואם לו שלחתי לי ביד וי לבנות ביהר וכן
 עשיתי ונתן לי מעותי ושמעון אומר לא היו רבנים מעולם

קז

שמעון פטור דאין שלחות לני ושמעון אפילו שבועה אינני צריך לעשות
 שלא היו רבנים מעולם כי זה טענת שמיא ועל טענת שמיא לא שייך שבועה

קח

(ראובן יכול לטעון עדן ואפילו שבועה בבית : **אם** וני חייב שבועה
 לשרם מותר לשרם לקבלה ממנו וכן פ' בלזה של ומה שאסור לקח שבועה מהם אינני כדאס מדרבנן נחאיא שבוין
 מדרבנן אין מותר לקח שבועה מהם כמיתוס מידם ואעפ"י שאסור לומר בערבא דההם
 כדאס כי לא כדאס נגדם מלך כדאס מדרבנן מידם מותר ואעפ"י דשמיא הוא
 מדרבנן הוא לטעם בהלוי שהוא נשבע אין בכך כלום לפי שרביים שבעב אינם
 רבנים : **אדם** שנהייב לחבירו ממון ביד נאמן אומר פרעתי לך
 מרה שנתמייבתי ביד נאמן כדאמר בפ"ק דבבא מציעא

קט

אם יאמר לו ואמר פרעתי ואינו נגדים שלא פרע הוחזק כפרו משמע דוקא
 כשבאו נגדים שלא פרע הא לא באו נגדים היה נאמן : **אדם** קורא
 לחבירו דרין וחבירו מסרב לפרע עמו דרון או לשנות

ק

בבד שעל הנהב עליון שהקורא אתה הניחא מהם שכתבין עליון סרבות
 או אם הנהב עליון לא שאל דרשאן לכתוב לתנו סרבות מה חייב
 לפרוע לו הוראותו מיום שכתבין עליון שאר רבנים ונאמין כמו אם לא תשאר
 לפלוני כך נעמוד עבך מדורות ומבא דאיהו מפרק הוולל בגמרא שלחא

233

קיא

רבד מהימן בני נדי והם לאומות אבל למהכתב ליה פתיחא לא משום
דבעי למיתן איה פתיחא אלמא שקשה לו שכוונתו ענין סדנתה הייט
ענין נדי ואעפ"כ עריך לפרוע הסד כיון שלא רצה לעשות יצונו בדי
בענין אחר אב כמון כן עריך לפרוע לחובע. יצאונו שהיוצא עבד
מאבותיו שלא רצה לעשות יצונו בדי והקם ז"ל קריה מיהו לא דאינו מל
משום חובו בזה הדין
ובשישולח טעמיהם לבד
עב שנהם לפרוע השליח ומביא דאיהמט

פשוט דאיתא התם שטרי נדונין דאיכא התם שנהם נמטין שטר פ' התנבע
(התנבע) ופ' מאי שטרי נדונין שטרי טענתא כלום/ שכתבין טענותיה
אעפ"כ שקשה לו לכתב שיהיה דרשה שיטתו הטענות אעפ"כ יד
לפרוע החיט שטר כראיתא פדן השטר אם הוצרכו לשאול כותבין נטאלין לבד
(ובד"פ) שהתנבע יכול לראות חבירו וכלום/ לבד הדין קא אוליג אבל דת פ'
דכש שהתנבע יכול לטון לכתב ליתר לבד אם לא היה חזקה התנבע משום
דעבד ליה לאיש מלה / אמנם אם התנבע חזקה/ וידן בענין מין כותבין ליתר לבד
הדין הואיל ופסקו הן שאין לסוף / ואומ' דקא טעני' הכאות יכול כל אחד לטון
את חבירו ליתר לבית הוועד לפ' הן ולפ'לת אפילו תנבע יכול לטון התנבע
לכתב לבד הדין אבל בשאר תביעות כל מי שריתב לרין בעדו הן התנבע
הן התנבע אין חבירו יכול לטון ולכתב לבית הוועד / נמצא דאיה מפרק
זה ברר דמקשה ואפילו ליה מיני מעבד / והאמ' ר' אע"ר לא שט אל
מלה אבל ליה כותב אותו ורן בעדו / והי' פלוגמא דהן / ורמ' אי יכול כלום/
לבד הדין קא אוליג / ובד' הדין הייט נדון הדור / אבל לבית הוועד זכור
לקהלת שיש שם מקל ורצונה / ואומ' אט בכל תביעות לבד מהכלאות כלמי
מהם שאומ' נדון כאן אם שכתבו אומ' נכר לבית הוועד כותבין אותו / ורן
בעדו לישט מהתנבע בשאר תביעות / ודחוק כלום/ אמרתי דקא דה
אוקמינא בהכלאות / נשד אמרתי דאפילו בהכלאות מי לאוקמינא וכן שטר
ואומ' לא הליית לא שייך למילד עבד ליה לאיש מלה אבל היכא דאמ'
הליית ופרעמך נחא דפרק ספיר במאי מוקמת מתנת' דזה בורר
אי בשאר תביעות קשיא מהניו דכל אחד יכול לטון חבירו / ולרין בעדו
ואי בהכלאות מוקמי' שאחר אומ' הלייתך / ואחר אומ' אין הלייתך ופרעמך
דמי' דמחלוק לא תקשי' דמיני מעבד מלך לכל הפחות מלה תקשי' ליה
היכי מיני מעבד / ובאמ' ר' אע"ר וכן /
אדם שהפקיד את חברו
הפקיד בשביר

קלב

תביעה שיש לו על הספקיד אינו רשאי הנאיל ולא זכה בבר מהבעתו שישל
על הספקיד אינו רשאי ומה שיש לשם מעין לנשה בחבירו כמה נחביו
לחבירו כמה טעריך לפירוט לראשון מדד נמן משם לשם שיקול לעבדו
שכבר זכה במביעתו בבר אבס ברבר אחר לא אמנם אם יש לקבל הבעה
בשכר מס יכולין לעבד הפקדון ביד הפקד עד אשר יתקנה להם:

אם כחבון הפרט בעצלת ספר הכתובה סוף שהיה לו לכחבון על נכס
על ולא הרגש עד אחר הניטאון הכתובה פסולה מפני שהיא
מוקדמת והחוקר אינה בטענה לפי שהבעל הקנה לה תנאי מתוקן ועד
ועריך לסתוב כתובה אחרת דאסור לשהותה בלא כתובה אבל אם סתוב
על אינו פסול לפי שהנאמדות כשרין:

כתב הב הדרומה ול שטר נכס שדין ממון לבידית עולם וכן נמאס
לא כתב בן הפרט הנכס לא תשע מאות ושבעש ולא כתב
השקס אלא הפרט הקטן כשר:
כתב נאון אם דב פסא משום
דבא המלכה לחבירו בעדים אינו
טען הלוה פדענך לפט פלוט ופלוט ובלבד להם למדינת הים נאמן:

מעשה במלכה טאמ/ ללוה לא תפרע על אפס דאון ושמשון הלך
ופדען בפט שש עדים אחרים אימ/ אבי אימ/ אינו דאון
ושמשון עדים הם אן הללו שש עדים הם ומה שפרע יפה פרע דבא אימ/
לא כל ארמיט נאין פדענך פדענך שטא הנכס לו דאון ושמשון אלא שטא
ידחא לאחרים:
מעשה במלכה טאמ/ ללוה לא תפרע על אפס
בפט שש תלמידי חכמים לזמן פדען בית לבן עתמו לו
ואבר הממון בא לפט דב נחמן לדון מראש טען ללוה שפרענו לו כבר בית
לביט נאמ/ המלכה נראי תנאי היה בעטן בקבלתן הממון שטא יפרענא לי
לא בפט שש תלמידי חכמים ונקיים תנאין (היה הממון ביד פקדון הדי
כבר אבר נאין לו בדי כלס אימ/ לו דב נחמן הואיל וקודמת סבר נכיר
פרען מעלכס הוא לך הבא הממון לפט ופלט דב ששה ששען תלמידי
חכמים ונקיים תנאין:

מעשה במלכה טאמ/ ללוה תן לי מאה
דינאם שהלוייתך אימ/ ללוה לא תפרע על אפס דאון ושמשון הלך
ופדען בפט שש עדים אחרים אימ/ אבי אימ/ אינו דאון ושמשון
עדים הם אן הללו שש עדים הם ומה שפרע יפה פרע דבא אימ/
לא כל ארמיט נאין פדענך פדענך שטא הנכס לו דאון ושמשון אלא שטא
ידחא לאחרים:
מעשה במלכה טאמ/ ללוה לא תפרע על אפס דאון ושמשון הלך
ופדען בפט שש עדים אחרים אימ/ אבי אימ/ אינו דאון ושמשון
עדים הם אן הללו שש עדים הם ומה שפרע יפה פרע דבא אימ/
לא כל ארמיט נאין פדענך פדענך שטא הנכס לו דאון ושמשון אלא שטא
ידחא לאחרים:

מעשה במלכה טאמ/ ללוה לא תפרע על אפס דאון ושמשון הלך
ופדען בפט שש עדים אחרים אימ/ אבי אימ/ אינו דאון ושמשון
עדים הם אן הללו שש עדים הם ומה שפרע יפה פרע דבא אימ/
לא כל ארמיט נאין פדענך פדענך שטא הנכס לו דאון ושמשון אלא שטא
ידחא לאחרים:
מעשה במלכה טאמ/ ללוה לא תפרע על אפס דאון ושמשון הלך
ופדען בפט שש עדים אחרים אימ/ אבי אימ/ אינו דאון ושמשון
עדים הם אן הללו שש עדים הם ומה שפרע יפה פרע דבא אימ/
לא כל ארמיט נאין פדענך פדענך שטא הנכס לו דאון ושמשון אלא שטא
ידחא לאחרים:

קיד

קיד

קטו

קיד

קיד

קיד

קיד

234

וקצונו ופאו אותן פלגן ופלגן ואמרו לא היו דברים מעולם ספר רב שטר
למימר הוחזק לפרן אמר ליה דבא אס שסחו עדיו קונסו ללוה ומחייבין אדם
עשין ששוכח דבר שאינו מונדע עביו פרעטוך מאה עבסים שהיו מוסרין
אותן ששה ששה וזוים שלם חובר באו עדים והעידו שלא היו נהדרין
לא ד' וזוים ספר רב שטר למימר האילו ואדם עשין ששוכח דבר שאינו
מונדע עביו לא תראה עדות של אן כלס אמר ליה דבא לא וזו דמוה לון שם
שהשער וסוד כלס הוא:

מעשה

בכל מה שיאמר ופרעט
ספר אביו למימר נאמן הוא לא אמר ליה דבא יתבר מעצמו האמינו יתבר
משע עדים לא האמינו ועל הנאן זל:

שפותבין בשטרות ובמלתות ונעמתי לן ארבע אמות בחצרי ומי
שאינו לו קרקע היאך כותב ופער דב' בהאונת האונס טאפילו
מי שאינו לו קרקע בלמן ומה יכתוב וקמאי דאית ליה דמי שאינו לו כל אחר
ואמר מישרל שאין לו קרקע בינועס שבר וניס שחוקין בה ולכדורה
אין להם חוקה דקיים לן קרקע אינה נקובת ואינה נחמסת לעלם נאמן ישרל
בחו קתם לעלם ואנפ שאין לה שום טעמא ונאמן משה ד' אמות מברו
טעמא הוא בירס דמצית המוסר קברו ונעמדיו אינו מוסר וחורר לבט המספחה:

מעשה

במה אמה שהפחירה טבעת לבשמן של רבין הקטנה
ונאמר הימיה מל בדין שאין לו לפרע אבדיל בדי
הקטנה דאמר עדים ועבדים פניערת דעה אס פניין לאמרים אין משלמין
והחלכל בק חייב אבל על ידי בהו נזוקה לא דמי טבעת ולא יותר שאם
היו שוב לאותו נבעלים מעבין אותן ברמים ברמין הפחירה עבדי עשמי
אין לה לא דמיו בבכר:

עבריו

נדרהו נמנה למעין
נאמן/ בעבן קטא ישרל אנפ שטמא ישרל הוא אמה בקרנסתו קאי ולא יצא
מכלל ישרל שלא נחטר על השבועה אבא אס נדרהו מאחר שיעברו
הנזלה אס יסרפ עמהן היכן הוא קללתו נמה הועלם במעמס אינו
דאיו לפרע כלל שכבר הבר לנה מאנדרתו:

עב מי שער שסמע עבדו ממסמטשין עביו לנדר
נעידם וקפן נשבע לעבדו עב רבדי עבדו לשיא שבע וכן הדרו בו חייב
מלקות מר אזהרתא בטעת שבועה ויכלל במים אדירים והעלה בידו חרס
ולא נפטר מעירה עבדו אס בדין נדרו ואנפ שקדמה שבועתו לנדרתם:

קד

קכא

קכ

קכב

קכג

קכד

קכ"ה
קכ"ו
קכ"ז
קכ"ח
קכ"ט

קל"א

קל"ב
קל"ג

קל"ד
קל"ה

כל

התגבשן בהורה גשבען ואין משלמין לבד מבעל השטר גשבע
על שטרן ומדדקן ואין משלמין מה האדם לא במקום שחייב
חוב שבא לזכות ויש לו עבדית במקום
קדוש ובטענת במקום
אחד וכן האשה שבאת לזכות מהעבדית ויש לו ביטענת במקום
אחר וכן הביטענת כאן ולא ויבדית במקום אחר
חורמה על חוב נשטר בפרטן ולעולם כתובת אשתו
הראשונה קורמת לפרוע מהעבד אשתו השנייה
בן אונם לא כלום הוא וכל העבד על דברי תורה
הוא הואיל ויש אונם בדבר
שטעס אן שטרה וקטן מהם
מקבלים אונם עלהם וקודם שיטעו בדיו מבע אחר ולא דיע ליה לדרון
ספין אונם עד שירד וידעו אונם משטעס שכבד קטן מכות נאית יכול לחזור
ובלבד שרטן בקן דין תורה
לבטן בין לאדם אחר איטן יכול
נאית יכול לחזור בן כלל
עבדה אין שומעין להם
יורה והאשה לא תלכה אלא יושבת תחת בעלה שאם תלכה תהיה
אסורה לו ואם מועד אפילו א עד אחד על אונם שהורה על עצמו שעבד
באשת איש מפרשין אונם מבעלה כן ומלחין את שטעס מכת מדרור
ומלחין את ראשן
מכות אלא מלחין
האשה יושבת לבד בעלה אבל האב קודם לכל ויטאי יריכו וכן וכן
האחין קודמין לבד האחיות בעלה בן קודם לעולם לבת וכן
יטאי ירכו קודמין ליטאי יריכו בת וכל יטאי יריכו קודמין לאחין
האחין קודמין לאחי האב וכל יטאי יריכו קודמין לאחי האב ולעולם
האיש ירש את אשתו עבד
יטאה דופן מלחין בן יוס אחד
טחל בבבס האם להמיל לאחין מן האב ודוקא בן יוס אחד אבל עבד
לא מתי שטעמו דהוא מצית בדיטא פ קודם האם ואין הבן יורש את אמו
בקבר להמיל לאחיה מן האב עב
האם ממלה ואמה מההבן אפילו היה

קכ"ט

הנהיג

אשת

ואיש

כתב

כתב

הכתובה

כל

קמב

קמב

קמב

קמה

מהם חייבין לשלם ואעפ"י שגדיין אין להם שטר חמ"ל לכשימכרו יהיה

אמכרתא

להם שטר ומה שנתן הוה לכו שומרי שטר:
 לא קניא אש וזהו כי לא עבדינו האיתן לך
 זה לא קנה אש לא נתן מטכין ואולי אל מקנה לך מעבדין ועוד כל זה אינו
 יאמר מושב אש לא שהקנה לו בלעדי חמסין דמנה אין כאן מטכין אין כאן:
 דבר השמנה שלא היה לה כחובתה נשעה שמה בעלה והם
 והשביחה הנכסים והזניחה קורס שנשבעת על כחובתה ובאין
 הזרעין והנשען כחמה יתרון הנכסים על כחובתה לפי הנדאה הדין עם
 הידעין וכיזיא בזה טעם פקד מי שמנה וכן האשה שהשביחה הנכסים
 השביחה לאמנע' ומזין לה בנכסיה באשה היורשת וכן ופי' דשכס'
 והוא הדין לאשה בסתמנה שאם לבד' לה דאן מה שהעני' לי בעל'
 והשביחה הנכסים אין לה ש' לא כרי כחובתה והסמורה לזרעיה' היטב
 כהאי עובדא נמי ונעל' שנכסיה' חסין ופאי' יתקנה יורשין שלא היה לה לא
 כרי כחובתה לאחר סימנת מעלה אעפ"י כיון שלא אמרה בצד' אן בבית
 הכנסת דאן מה העני' לי בעל' אין לה כי אם כחובתה והסמורה לזרעין:
 והוא דר"ל פ"ק דבבא מטיבא דבמקום דע"ד אחד כסייענ' פוטרו מן
 השבועה אינן פוטרו רק בשבועה דרבנן אבל בשבועה דאורייתא לא:
 וכאשר כתבתי בן הוא ושל' על שטר' ופי' י
 הניע אין לכתוב שום תנאי ככל כי יש
 נכתב בתוך הש' אפי"ן אם נתקיים התנאי כדאיתא פ"ה המכר ש' ד"ל כל
 התנאים פסולין כע' דבר דב' ופי"ש ונעל' נכסיה' התנאי ואעפ"י דרבנן
 פליג' אדר' הא מוקי לה התם דבא פלוגתא דר' זקא לאחד המעדים אבל
 לפי התנאים דב' הכל פסול וז"ל הקשה על פ"ש' ומוקי לה להדיא דכל
 התנאין פסולין כע' כיון שלא נתקיים התנאי אך שומר ומחוק מן הני
 (בבא ודאי פסול תנאי כע' אבל למקיים כסדר' ויכול אין לחקק משום
 ספקא עב' יש לפסול ע' שנכתב בן תנאי אפי"ן אם נתקיים התנאי כדפי'
 דל' וס"ס' מדע' שנתן ע' על תנאי יאמר התנאי כי דאיתתין שמואל
 פדח מי טאמון ולא יתבטל כל כע' ומוקי דב' יחיל בד' יוסף מפרש
 היה מנהיג שלא להמנות שום תנאי כע' של שביע מדע' פ' יא להטעות
 בלשון התנאי אבל היה מקורס לנכס' מדע' עליהם של תורת קהלות
 שאם יבטיח שישאן זה את זה וזה לבן לעשות:
 והאשה הזקוקה לבט' ולא בא הנדווא' לבעב' והנח

ח"ס
לכ

ישראל תוך שנה של טשואין והושלש ביד שליט משכונת על הנדווא וא
 אבי העדה נבגש אהרש נדריך לפרנס בתי עליהם והיבם קטן
 הוא ונעדה לפי המדומה והנראה אשר דקיימין לן נפלה טפס יבם קטן אין
 לה מנוחה לא משל בעב ולא מסל יבם היינו דוקא מנכסים שבה
 העב אצל בנדווא זו לא וזה לעולם הבעל שהדי מיה הבעל מנך שנה
 של טשואין והדי המנחן שהיו לשלש הנדווא ביד שליט עד שנה
 שדין לבדר אם יתנחן עם אשתו כראוי ואם לא וזה המת בנכסים מן
 שנה מעולם שהדבר הלאי אם יתנחן עמה כראוי ונעדר היבם שמת הבת
 תוך שנה של טשואין אין הבעל זדושה לפיכך ואפילו נמי לאחר שנה היבם
 הלאי הוחזק בנדווא כדפדית בההיא רבתי לה בכתובות ומשום דאין בדר
 אומדנא דרעתא ועל כש שאין פרשן נמור שהדי לא חסר לו כי אם משכונת
 בהשליש ואיכא לרמזי קצת להדיא דמית אין כאן מוטון אין כאן יבם
 כי ממשא שאבי היבמה דוצה לקרב מרש לקיים הקדן עד שיעל היבם
 ולעשות מוטע על פי חכמים על לפי הנראה על פי הרבדים האלה נכון
 הדבר להחזיר לז המשכונת ליד אבי היבמה ושלן על דבר
 השטור אשר מסר השליט ליד אבי היבם על דבר השליטות
 מן המשכונות אם טוב בעיניכם תעזרו על אבי היבם שיניחא השטר מן
 וישלשם ביד אחר מן הערבים הסמכים אשר יראה לו בעיניכם בחוקת היבם
 ואבי העדה להבדר על פי חכמים לכשיגדל היבם ושלן על ישראל
 עבד הדין ושלן

הדי אשר לו נתן כל ישראל שאם חמות אשתו של יורש בלא בטח
 שמחזיר לאביו או לאחיה הממון שקבל ממנה אם הנזות בשנה

כתב

דאשונה ואם בשנה ששה לפי דאות ב"י כמה הוציא אם חלתה ימים רבים
 וביטא בו ביא דאיה כמה הוציא ויפחות ואם עבד עמה טעם כל מה שהוא בעין
 יקח אביה או אמה ולא שאר יורשים דייקין מלשנא דירושלמי דקאמ' תנן
 דכתבי לעיניה דאיה חמות בלא בט תבדד מאי דאיתות לבי שיקר לפי לבית
 אביו ויא לשאר קרובים ולא עקד הדבר מדאורייתא אלא שאין הדין נדרש
 כך שאין אדם נותן לא עבדות שהיה לו ולבטא ואם הוציא מה כדנראה
 או מלפניהם ובעלשם אחרים לא ישוב הכל לא לפי דאות ב"י עבם

שאלה

ששאל בע טרייאס לר יהודה כהן ב"י מאיר נלד אלעזר
 ב"י יהודה ושלן אובן בא לבית הכנסת וינעק ואמר
 אי קהל קדוש וניה אחת שמרת בביתו של שמעון ובאת אמש בב

מחנה

קמו

קמז

קמח

בביתו וחדתו ופרצו אותם וירעם שהיא מועדת ורעלה לעשות כן לכולכם
וענן כל הקהל כך הוא כדבריו אך לכן הדעה אותה נזיה וזה אומ' אותי הסבה
במקל וזה אומ' אשתו קרואה וזה וזה אומ' אדני קרואה קרין ונעה ראוהו
הואל וזה מועדת בדרשה מסת' תננו שלא תלמד מישלך חני שנה אוכל
התניסר ואם תענוט אל אפוד קנייה ונעוהו ועד כדבריו הקהל לא אורט שמעו
גברא לא הסכים גברא ואמ' לעולם לא אקיים צויתכם ט צויתכם איה צויה
לפי שטוואי וזה אמרו כל הקהל הוא לא עוד לא על דעתנו ועל אודותינו
ולא על אודותו בלבד נניא לא על דבר שאר קהלנו ועוד אמרו אהבה שמענו
אין את משנתינו וצויתכם שיש בהם שהסכמינו בצורה אהבהם לבעלי דיננו
ושונאים אותנו וענן כל הקהל חלילה לנו לצוה צויה עבור אהבת איש כי כשר
שאת אהבהם כן קראו אהבהם לכל ישראל ושאית ישראל לא יעשו עשה ופזרנו
בהם כמה וכמה ימים שלא יפקדו כל כך ולא הספצו וסראונו קהלנו כך
עבדנו מהם את ספדי התורה וכל דבריהם וזה יראים כל הקהל שכל יצטו
מהם מה ספדי התורה וכל דבריהם של צבור מפני שבישם סמוך לבית הסנה
ולא ימנעו מהם מלכותם בכל מקום שירצו ועברו על אהבה צויה וכל ועד
בהוראתו של שמעון ועבדיו יוחנן ורבותינו אם דסאים בנ העיר לצוה על
קהלם לכוףם ולהתקן אותם בתקנתם ושלח להפדוש מן הצבור ואם יש ממש
בהוראתו של שמעון שאם כדבריו כל איש ואשה יפדוק עול ויבא לעשות ולום
כדבריו של זה ויורונו רבותינו אם יורונו בנ עיר אחת להטביע על עיר אחרת
ולכוףם שם בגדים לכל דבר אעפ' קדם דחוקים מהם כמה פרסאות ואם
כפיה מהם על לא ואם יטולו לעוון להם את בטלנו ואתם בשלם ואין אכל
משנתינו וצויתכם ולא על שבעתכם ועוד יורונו פזן את שקה לית מתי
מספר וקטנים טבחן נשמעם לרשם ולא מיהו לעולם בנך רבלי תקטנו
ומורם לנן בכוףם כשאנן ונודים צויה אם צריכים את לשאל לכל אחד ואחד
אם דיענו ודעתו לרעננו ואם אין את שאלו ונפ הוא שותק ואין מוחה אם ימל
אדם לום שלא לדעת אותו שלא נשא צויה וצויה אעפ' שלא מוחה לא
כשעת הצויה ולא אחד וזמן הכל יורונו טעמי השאלות באר היטב

תשובה

לפי דברי השלח כי דעיתנו נטוה שמיבין כל ישראל לבוה ונ
ולפדיוח איש את חברו כדי להעמידו על האמת והמשפט
ועל חוקי האלים ותורותיו ועד זה מיתן בהורה בבבאיים ובכתובים
בהורה ופזר את הכהנים הלויים ואת השופט ואת שופטים ואת
מלכד סהטוריים מקבלים סכר סהטופטיס וסכר סן וסן סוקולס

[illegible]

חתום הולך לא יעלה דבר זה על לב איש לעולם ועל אשר פקעו השנים
 של שמעון מידן אם כדבריהם שהסכימו הקהל בדבר הדשות בידם כמו שאמרו
 שאמרו לעולם אין להשקות כתר ביתן טעם המועד לרבים דמבא לנתן אף
 מנין שלא יוכל אדם כבד דע בתוך ביתו דלתים ולא העיז דמיז בביתך אב
 אם כדבר שמעון ששמועל שאנה מועד לכך ולא הסכימו הקהל לכך לא
 שמועל ונעב דין נמה עמיהם ולא נראה לו להפקיע שירותו של שמעון או
 שפחתו מתחת ידו ולא מביא משום מידן בעלמא דאיה טפקעת אפי' שנה
 מעשה איה טפקעת דהבא העבר והאשה פתעת דעה ואם הקהל הם
 הסכימו בדבר אין שמעון יכול לפקוע לא משום איבה ולא משום תמורת כפי
 שאין איבה טפקעת לבד רמה ששלים אם בט שר אחת יכולין להשביע
 ולסוף על בט שר אחת והם בערם אלף שהם דחוקים כך נראה לו
 אם תקנה זו שהם מתקנים יש בה צורך ישובם כיון מס אלו מדות או
 שעדיין או סדר פועלים כיון לו ודאי אין דשאן לבקש אלם בט עירם כדאמרי
 ודשאן בט העיר להקיע וכן בט העיר אין בט עיר אחרת לא אבס חן עבדין
 בט עיר אחרת על הכתרה או על הדין או שהורו על אחת מן המצות שלא
 כהלכה דשאן חן בט עיר אחרת לסופם ולהחרימם כדי להחזירם למנוח ואין
 יכולין לומר אם בטלם ואמם בטלם לא כס ידש מצוים להסתייגם סכן מצינא
 בן מרדא ונאמשי עיר העדת שיוטבי לטבת הצית כופין אותו נרס אותו
 וכתבתם שבמקומם נקטעם לשמוע לבריהם ולא מיחו בידם מעולם
 דין הוא שהקטעם שמועם לבריהם לבס אשר יצורו עליהם ולא מיבעיה
 בנמן שהן שותקין שקבלו עליהם נדויהם ושוב אינם יכולין למחות לא אפי'
 הם ינועקים אין נעלהם כלום שהי נדויהם רבו עליהם ואת הקטעם
 דבן על הנדויהם וימאט שמועיהם כיון שהם שותקין בשעת מעשה ואין
 מיאט ולא מיחו שוב אין יכולין למחות אלף שהקטעם דבן על הנדויהם
 הוא לשמוע לנדויהם ולקטעם שכן מצינא בבמה מקומות שהמקום מוכר
 כבוד לקטע על ונב זקלן כבוד ואשר הדור שהקטעם ששמועם לנדויהם
 שאפילו חן סתירת קטע בנין שכן מצינא בדחבנם בן שלמה המקום הסכימו
 על דינא לעשות אמת ומשפט טען יבורר כהן בד לאיד אעורר בדיעק
 הב המעלה ול המלכות בטטר לאשר ונעמדה ונשאת חן הן הן
 במלך וה' נחמן כהן וספר המצות פסקין דבעל בלחח הוי
 כדבא ומב איש במקום דלמא פסידא למלכות הוי לו להקדר מלהלוא
 על פה ופטור דבעל

הנהגות

ס

קמט
 קד

לה משגשגת או קורס אך לא שמו לה בכתובתה או שנתת לה במתנה
אחד ששואר: **פרת** דלכסי אהט מה שאין כוונתו אצל
בשעבוד הכתוב

מפקיע כמה מידו דהוב מואמר: דמה שבה בבה במטלטלי אצל מקבל
ממנה בריא אין מפקיע כתובתה לרבי ד' בר ברוך וברברי ד' נש

רמפקיע דבא לא אלס מידונה דאורימא: **עפל** סבית עליו נש
אשתו ולא ידענו מי מת ראשון פלוג בה

בה אומלי נבגים בחוקתן פ' נבסי יאן סבול בחוקתן שו נרבי
ופלוג בהם במלך על בה בחוקת מי ר' אשור אומל בחוקת אשי האמה

דיש לקיש אש משוס בד קפרא אמו יחלקו וד יוחט אש בחוקת אשי
הבעל וספק לרבא אין חלקה בה יוחט לקיש דיש לקיש או כריש לקיש

משוס בד קפרא והו לכו לשם טוב חד עבל:
המראה דיג טולטל נעמא דע בין הדיוט בין אומן

חייב ודיוט לא מי חייב לשל מי עד דמורע ליה דעלף דעליה קפח
סמך דאי לא מעדע ליה מאי אש ליה מתי אש ליה לא יעבא דעלמי

דידי קא סמך ואי מוכחא מילתא דעליה קא סמך לא עדיך לאו דנשה
וכן פסק דאשול: **נען** לאומנל לנען וקלקלו חייבן לשלם

נען למלש שדח
לשם: **הבנאי** שקבל עליו הכותל לסותרו נשבר את האבנים

או שניק חייב לשלם: היה סותר מידו ונפל מידו
אחר פטור ואם מחמת המכה חייב וכן הלכה:

המורידך חטים לטחון ולא לתתן ונשאן סובין ומוסין קסוח
למדתם ונעשה פת מפולין: בהמה לטבח ונתגבלה חייב מפע שפוח

קטא שער וסל דע דעבדי בשסר אבל דעבדי בחסם פטור:
החייט ששייר מן החוט כדי לתפר בו ומטילת שיהיה בו געל

ג חייב לבעלים וכמה ישייר מן החוט שיהא חייב להחזיר
אם דבאסי אש דב יהודה מלא מחט חזן למחט כמלא מחט יידוש תע

בר קפרא מלא משיבת מחט: **מה** שהחרש מוציא במעצרו
הרי אלו שלו ובהשיל הרי אלו

עושה איז בעל הבית השבור של בעל הבית: **בכל** תשיא
עדיך לקנות תחלה מן האשה ואח"כ מן האיש

סבא ליהו בדין קנין: **ראובן** שחק עם שמעון בטקדים

קנא

קנב

קנז

קנח

קנה

קנו

קנז

קנח

קנז

קס

לחיות

ורווח לו לדי' ועששו ראונו חצבע לדין מש יוכל להוציא בדייטן גל
 נפור הוא או לא כך נאמר לו דלענין נפור מיכא לרממי נאמר לו קט מדא
 דאם מסמא היא ולא נא' נאמר לה דמיא' אמ' כחשנא נאמר לה טפ' מיטא
 והדי ליה נזוי' ונא' דרמי לקוביא' ונא' לא פסולין נא' ונא' עזר לא
 פספסין בבבא אמרו לא אפילו קליפ' אפילו נאמר ונא' נאמר פסולין
 ונא' נאמר פסולין מכלל דעל הוא בדי' וכי' לוב חלק בבבא משנת נאמר
 המרא דנא' הוא מדבריהם דרע עבה אמ' דב משלשי' וזה ענין מל'
 מדבריהם כשר לעדות אשה וקא מיבעיא לן ענין דרבנן מהו להוציא
 בדייטן דוק מיטא עב לא פליג' עליה דל ימי שאינ' יוציא בדייטן אלא
 דקא' מיטא עב למוד מדבריהם לא מפני דרכי טעום ואפילו דרבנן נמי
 יוציא בדייטן' (עוד הא קתב בדריא' אל קטנא לא חזרת דבדי'ס
 אמרו חזרת דבדי'ס אמרו לא חזרת ממון' היסבר אנח' לו ריגדים טעל
 דאון משמיטן נשנה דריס' ודרי' שמחתי' ח' עולם ועסקין בחי' שעה
 מעדופיא' של חבירו אם יהודי אחר ודבר של אחר
 מהלואת מעות נבא אחר יהודי אחר ודבר עמו ופלוה

קסא

הדוקא

יוונה אז נקרא דשע דומיא דמרחיקין מצודת פד' כמלא ריצה הדי'
 בבבא בתרא נשע מהו נא' עב המהפך בחזרה נבא אחר נעלה נקרא
 דשע הפקר מבד' והפקד מבד' הפקר נלכ' יסלח' יסלח' הפקדו
 לרבי' האי' נאון' נא' נשע' חס' מי נשע' יב' שבע'

קסב

שאלה

נשע' אונס' שבע' ולאחר ששבע' אטול ממון שלי או דילמ' אמ' ליה אידך
 נזוי' ליה ליה' איש' בע' לי ובהר' כן נאון ומשלמא' לך דינא' מי
 הלכה' ביא' ממון' ואח' יסבע' דילמא' אי' איש' בע' ליה לבתר' הכי' לן
 יהיב' ליה מדי' לא אי' אית' משכון' וישינה' בע' ב' אס' יסבע' לו
 טול' המשכון' ומכור' אנח' מיט' וכן ר' לכו'

דיע' המס' וח' מי' צב' ותק' נותיה' מא' מא' מא' מא' מא'
 מפסקי' הר' שבא' זל' ור' יצ' אחרים'

קסג

שורת

הדין שאין פורעין מט בטוב מקום עם ממון קבוע

שיש לו במקום אחד אעפ שמומר כאן איש ובינו שאין המס אלא על
המזון והמלון משועבד לאדון הארץ אשר הוא שם בעירו וכן היה
מנהגן קדמית מימי קדם וממ אס התנן כל בע העיר בכך וקבלו עליהם
כל הקהל תאס מועיל לאותן שבאן באותו תנאי וכלאיש יחידיהם אבל
אם היה אחד בעיר שלא דעה באותו תנאי אינו בכלל תאס שלא כר
הימים של קהל לזון ממנו סל זה ולקחת לעצמם וכן מהנים במקומות
מקורב מדיו הסכמות כל הקהל שבתם לזון בכך ולא היה מעשר בדבר
כז שדר במדינה אחת ניש לן בעליה כאן ונכסים במדינה אחרת
ניש עליו חובות באותה מדינה אחרת נראה שאין מיטבין
לן מן המס אם מן הנכסים שיש לן במקום ששם בעלי חוב דהא קיימו
כדבא דאמ' בפרק הכותב דעפרעין שלא בפני בעל חוב ואין צריך
המלוה ללכת אחר הלוה והילכך דין הוא שיהו מחשבין ומעבין מן הנכסים
שיש באותה מדינה: **תקנה** שיעדיה מבט העשר כמנהג
העיר בכל המקומות (ועבר אדם עליה מביאין דאיה
מאשי העיר ונא וראה בכל קהלות הקדש שאין מביאין עדים ממדינה
למדינה לרעוד על תקנת הדין ויש תקנה כוללות במקצת מקומות
שכל ישראל נכללין באותו תקנה ואם בטלות אותה מן העולם שאין
לה עדים ונכס כיוצא בזה אמרו בירושלמי כל הלכה שהיא רופפת
בזר ואין ידוע מה טובה צא וראה מה יצבור טרן וטובו כן עליו
שאלה מהו להפר חמדות בשבת ואפילו שלא לדבר מיוחד
תשובה דעסקך טעם במסקנת שבת בפרק
אחרון מפירין נגדים בשבת ונשלח לגדים טרן לטורד השבת לפי
שארין דבעל יכול להפר לעולם והוא ליה ארך היום אבל היתר נגדים
לטרך שבת דוקא או לטורד מיוחד שאין לו ארך מיוחד וצ"ל מהו
אבל לטורד השבת לא דהא איפשר לחסם להמיר אחר השבת והלכך
במדי יצבור והיה נראה שאין דשארין לעשות כן לא סבר טרן ומעין
של ישראל תורה היא ואולי יטענו על מי שישמכו לפי שאין כטורא
א בשבת ואילו לא יתירונו בשבת לא יתאספן ביום אחד ונמצינו
שארין לן היתר לעולם ונעלה הסמוך להמיר בשבת כעין הפרת נגדים
שמפרין אותו בשבת ואעפ שאין לטרך השבת מן הטעם הזה שאם
יצבור השבת שום לא יוכל להפר: **אנשי** העיר שהם כיומו וצרו צידות או צידות עלאשי ערים

קסד

קסה

קסו

המל

קסז

או ציריות על אנשי עשרם דשאין הם כפר ופשוט על חסדו וצדקתו
הרי הוא מזהר וכן אם שמו בהקדשם שגשג מיון חייב הוא בשם הענין
בגוש המדע ובענין המיון הכל כמו שתקין וצדק אנוף שלא היו שם
מקצת אנשי העיר כיון שטענה בדבש במעמד טובי העיר ובמעמד
העמדי חסדי שבהם לשאר שלא היו שם חייבין הם כאומתם שהיו שם אנוף
שלא שגאון אנוף שם מוסמכים על הדבר ואינו מקצת בן וצדקה
מין שהמסר חל על הבאים אחרים כמו שאתם טהרש עליו ועל ידעו ועל
כל הלוים עליהם כענין חסד פשוט בנפשה שהדור הבא מוסרם למצוא
הדור ולדורש אשר יתן ממנו ולא מבטן או ספי משמעות המקרא אשר
יתן ממנו אבל הם יקחון להם "על כל"

קס"ח

צבור

שתקן שכל מי שיביא חבירו בערכאות של ונים יפסיד
ממונו מחמת סך שיהיה מאדה עד שיטלס לו כל מה
שהפסיד וצבר על התורה והעל בע אנוס סך וסך הפסיד ומה אומר לא
הפסידנו לא סך וסך קרוב הדבר אנו שאין להם זינא מנדיו על
שיטלס לו כל אומן הסך שטענו עליו ספי שכבר חל עליו טדיו וזו שאמר
שיטלס שלא הפסידו כל כך ללא ספק אישית והרי זה ספק מותר וראי
מאדה ואין ספק מותר מדי ודאי וכלא נדון עד שיסך לידושלים
הוא טעון שבתקן טעון בראיה:

קס"ט

שאלה

צדק ששכמו להחריס שלא לשחוק בקובא יכולים
להתירן אלא: תשובה: תקלת האיסור תקלת
ותקין וראי חטא היתב למי שבא להתיר פורץ צדק ושגור דמן של
מוריס טחוק כמה קרעם הלבש כמה ריחנות הבאים כמה ברכים
יצאו ממחול מרחקים ומצוה את איך פשטה ומוארה להתיר צעון
זה ואף לא הסכימו כל המדע בהימד דבאלב מעשמו נאמר ונעור
טקף עין איסור הסכמה והמסר ואיך נעור ונעור בנש עימך
סלח את החסד סמי שאין היאך יסכמו הרבים להתיר את האיסור
כל מי שסכסכים להתיר זה בסכסכים לשעות עבירה אחת בסטפאן וסל
טחין הסכסכים דבש דביה אומה הסכמה דבש החטא דבש המחזיק
ועל את אומ שכל שמקדקת הצבור מעבין מוחין אפילו בשאר דבדיס
של דשות אין המדע נעמד ספי שמו האין אין המרמונת (בשבועה)
נהגים לא נפגמים ועל די חסד וכן אין אדם מתיר נדרי שצמו רסע
לא חל דברו הוא אינו מוחל אצל אחרים מוחלין לו ואם אפילו הפסידו

כל הקהל להיטר אינו מותר מן הדיון כמו שאמרנו: וכבר נזכרו ה' העשר
 ז' על היתר החרמות שלא בפתחים וטלא על גדי חסם לא שהקהל א
 לכה על הנהר. ונתנו טעם לדבר דאחר שנתן שן על דעת כן הן מה יר כל
 והדיון כולו הנתן בשעת החרם שכל זמן שישכחו חס בעצמן להטירו יס
 מותר דוכה להפדת העגל (וכעניינה דל פיתח בא) כל הנזכרת על דע' יס
 עגלה היא נזכרת חמ' המעקן פשוט בכל המקומות שאפילו אחד מן הבכור
 יסל לעגב וכן שכן כל שיש מורה אי איפשר להטירו טעם מן הדיון אי אפשר
 והטירו טלא פתחים ובלא חסם ואם מפתח המעקן שהוא כמנאי אין המעקן
 לא בשאין טעם מורה: האי טעם מורה מיט באהן (נמצא שאין היתר היתר
 לא מן הדיון ולא מצד הנגאי היוצא מן מדרד' המעקן) והיבא שהתם בפירוש
 טלא יבא למד טעם פתח היתר וחרטוב הדין בל בדעתם טלא על דע' יס
 המעקן הם מחרימין לא על דין המנה טעמו חרמי היחידים והנזכרים ולפיכך
 מיט מרמא פתח היתר בדבר זה

239

240

קע

מוחרם מותר לדבר עמו מדקתה לא שנה ולא שכן לן ואם אית
 דיבר בעגל/ אסור וטען מיבעיא ואם תמלא לם דטען
 אינעדיך ליה דמטנה אפילו הכי הוה ליה לפחשי בהדיא ונע דל אלעג
 ודאי משידע דחרס היה ולא נדני מדקאמ/ בדסונו טהוא הפך החרס: ונער
 דאי נדני לידון מינע דמטנה אסור בעגלת הסנדל שהרי חלץ ד אלעג
 סנדלו לא חרס היה: ויש דנמין דל אינער החמיר על עצמו כמו שהחמיר
 וישב על גבי קרקע' ונע שאיפשר לם שאין ריש המחרס והמטנה שאין
 בכל המטרי' והמחרמים: טפרי המטנה שמת בד' סוקלין אית אדון וכן
 טלא עשן מן כרבו של ישראל ד אינער הדרול שיאונה בה קול נאמורה מה
 לבד אית ד אינער שהסגר סמורו בכל מקום וכן היה ד יחושע דן עמו בד
 בהסגר וכן חסמים ואף לאמה שברכוהו אלא שאין מחרימין במקצת הדיון
 הללו אלא במי שמערה ופוחרס על העבירה: וכן שמעתי מדבולי שאפילו
 אן שמגדן על פרעון המס וטענה בן אין דין בקר' וכן נראה באמת נמצא כד
 נראה שהרוב בכול מותר ולהטותן אסור כמי שמחרימין על העבירה

המשכיר

בית לחבירו ואסרה על הפוסד תוך ימי שטירוט
 נחלקו בן הראשונים ז' על שמעון ויש אסורין ונחוק
 שבראיותם היא מאותה שאמרו בערבין בפרק משכירי על: המשכיר
 בית לחבירו ונתנו אפילו שחלעו כהן אומ' לו הדי שט' לפטר נעמו חוב
 להעמיד לו בית: הקדשו המשכיר הדר בן מעלה שכל להדיש ואקשין

קעא

או ציריון דאיד בה במעלה קאי ואינה דאיה דהתם במשכיר בית סמו
הי האין לו בית זה דהשתא לא קנה בית זה ממש נפיקר יכול המוכר
בגלותו עליו אבל באומרו בית זה לא (תדע דבבית סמו מידי דהא
מקד נחת אין חייב להעמיד בו בית אחד וכדאמ' בבבא מציעא נפל נפ' ע"כ
למ' דאוי להממיר כדב' האוסרין:

המקריש

שדה לעניים ונתנה שיחלקו הפירות לעניים ככל
שנה ונתנה ורצן העבד לשנה ולחוצא הפירות
לדברים אחרים אין רשות בידם ואפילו הסכימו בכך שבעה טובי העיר
במעמד אנשי העיר שכיון שנה נתנה שיחלקו מן הפירות לעניים נזהר
בדעתם שאינם רוצים שישטן אותה ככל ואין דומה למדע שאמרו נדע
לעשות קופה המהוין (המהוין קופה) ולשנותה לכל מה שירצו דהתם
בדקה שהיא נופת בכל יום וכל הנותן על דעת הנבאים נותן והנבאים
לובן לפרנס העניים בכל יום או ליומים כדי ספוקים ואם יצטרך יותר
ימרו ויבנו והם למדע ששטן בערכאין מי שהתגדב ער או מותר לבית
הכספה עד שלא שמתקע שם בעליה אסור לשנותה משל מששתתע
שם בעלים מותר דוקא בשיט ספק לבית הכספה חוץ מזה אבל בן מן
הזה שאין העבד מספיקין ירכי עליהם למידי ואינם ממלאין חסרונם
ועמד יחיד והקדיש לעניים ולהוסיף על קצבתם אין ספק שאין העבד
רשאי לשנות הקדש זה לדברים אחרים ואם עשו כן לדין אף על פי
העניים יתנו ששטן בערכאין מותר לעניים מותר יען לאותו עני
מותר ששטן לעניים מותר ששטן לאותו שבו נכסב ורולי האמל
האחר ונס' ע"כ ע"כ

שבעה

המונכרם בכל מקום אינם שבעה
המונכר יב' בחסמה ובשעור ובכבוד לא שבעה אנשים שהעמידו
העבד פרענים ההם על גבי שטחם והם הם כאיפטרופוסין עליהם
ואין יסורך לפרענים אן לא לדברים שיש להם קדושה בבית הכספה
ורחבה של עיר ובאונן המונכרין נכ' שהם חסדו הפרענים במעמד
אנשי העיר ואף למיטלו בזה שכל דשאין ובעלספרטא קורא אונס
פרענים דהם ההם ד' מתחם כל יומי אולם בל העיר שמכרו ביר
הכספה לא יקחון את החברה אף יתורה במדע דברים אמורין קמין שטא
המג שמוין פרעני העיר אבל המג שמרם פרעני העיר לשנותם לכל
דבר שירצו ואם פרענים ידועים הם למדע לי שבעה ואת בידושה

קע

שאלו דרשנים ההם שלשה של בית הכנסת בבית הכנסת שבעה מבני העיר
 שבע העיר ושלו מהם כן קיימין אם בשקבלו עליהם אפילו אחד ואם בטלם קצת
 עליהם אפילו כמה לא כן קיימין בזה (נ"ל) אם בשקבלו עליהם בני העיר כל
 מה שישו השבעה במסד זה אפילו אחד נמי ואם בטלם קצת עליהם אפילו
 היו כמה אין מסמכין מהם ומהעיריהם בהם כלם בשבעה מירד עליהם שבעה
 פרנסים נהלים לפיכך על עבקי צדק ומילך נשבע שבעה יסלחם וישרת
 לכל דבר כל עשין כן כל בני העיר ואע"פ שלא העמידו אותם על דבר זה אם
 פחות משבעה אין סוף יפה להזות ככל בני העיר עד שיקחו דעות בפרוש
 מבני העיר וכל לדבר שבעה דואל פני המלך :

מסקנא

במקרא בסוף דקדושין שאין הכן חייב לזון את אביו משל
 ומיהו דאין לבולמו ולחברו בבית הכנסת כדרכם כדרכם
 וינאי נה יונתן הווי יתבן אהא חד בר נש ונשך דנל דל יונתן אמר ליה רב
 ינאי מה טיבו הוא טעם לך מן ימוני אמר ליה חד זמן אתא קבלתי על בריה
 די חוטנה ואמרית ליה ויל יחד נשתיא עלניה ובניהמה ומסתברא שאמר
 הכן ללמד כספן אותו לזון משל מדין דקדוק וכו' וסוף סופין האב לזון את
 הבטח הדרוס מדין דקדוק כראיה בפדק גערה שנתפתתה דאמ' ההם
 לא אמרין דלא אמר אבא אמר אספן ליה בעל כדמיה כי הא דרבא כפה
 ליה לבד אפיק מינה ארבע מאה זוזי לדקדוק ע"ל הדשאל

נשאל

לרב לרדא זל על עיר שבגזו ושללו אותה ונשדפו ואבדו
 כמותות העדים שבתוכה מהו דינא והסיב טיט לחודש
 הכמותות פ' כל אחת ואחת כראוי לה העשיר לפי עושרו והעני לפי עניו
 ואם נאבדה כתובתה בעצן אחד שלא ככבישת מדירה מנה בישיבה
 שמתראין ארבעה או חמשה כתובות מאחזותה או מקרובותיה כל אחת ואחת
 לפי מה טעמו ונתתן לה הפחות שבכתובות קרובותיה מפני שידה ער
 התחזקתה לפי שאין בידה שטר כתובה ע"ל

בפסקוקות

טביל ירכין וחפציו ואי אפחד שלא להחריש משום אנשיה אונתן מדי טהון
 מחרים אית כלום ואין לחשוף אבט שבעה שמטביע מלך או שטון או בעל
 חסס אסור להשבע לו : **עיר שם** ובר ישרה שבת ממוי אצל
 חבירו והלשינון וצדק אונתן ממוי אצל חבירו וצדק אונתן ממוי אצל חבירו
 אונתן ממוי אצל חבירו אונתן ממוי אצל חבירו אונתן ממוי אצל חבירו
 ליה למיחש לההיא שמא יאביש לאחזקין ליה שבתות דקא מרחס ער

קע

קעה

קע

קע

קע"ה

קע"ט

ק"ף

קפ"א

קפ"ב

קפ"ג

כ"ז

כ"ח

וששאלתם

מלקות

על יורשים ובהאי נבדא כהל' שנת בנאמט ארץ ונ"ל ע"י משכנת לרסבא
 שמשכן ביתו להבדילו לחמש שנים בלש' דינר' ואח' לן חבדיו תן
 לי חמש מאות דינר' ואח' מקבל ע"י לפרומה לאורנו זמן הדיוט
 אסור שאם אחר' אנו' לן פתחא פדח' לרמאין המלוין בדבית כסענ' זה
 וחכמים אסרו אפילו מה שמותר ספנ' מרעומות רבית' זה שהוא כדבית
 קצצה ללש' ואיפשר שהיא יוצאה בדייטן
 ששאלת מי שלא נהג' עם הממנה כריג' מה דינ' "תשובה:
 הדין הוא עובר כמי שעובר על דברי קבלה ויסלן לקלן ונאח'
 ולגדולתו' ומצוה נמי דאמרינן דאכיל נשתי בהדיא וקאי לך אמות דילת'
 דכח' אורי אקור ינשביה ונ"ל
תשובה לרבי מאיר הלוי זל'
 וששאלתם אם יש
 במקומות בית הכנסת דין חוקה או לא כ"ר דאית'
 שיש בהן דין חוקה מאחר שהם נמכדים ונעמס' למהלך לא שחוקה במקום
 בית הכנסת נפלאה היא ודמיון מאד כי מי יוכל להשיג על אדם אחר
 שיטב במקום אחר שלש שנים דע' ופחות מיום ליום בכל עמלת התפלה
 בין בחל' בין בשבת ואין לך אדם שלא יקרה לו מקרה שנמנע מלכא' ביד
 הכנסת כמה פעמים בשנה או שיטנה מקומו ספנ' אכלו או מפנ' כבוד
 וכלים אחרים עבדן אין בדיון יכול לנאת ידי שמים בדיון זה כי אם על ידי
 פטרה: ע"י לרב' הא"י נאח' זל'
הבן שתובע את האב
 לא משכחן דאיידי להפקיע רביעיתו
 להשיב' את האב לא קרנ' בתי דינ' לנא' לכן הקנה תביעתו לאחר
 שלא תבא ידו מקלל אביו וכי' הניא לה' לאחר לא אית' הבן לך א מילתא ע"י:
 לרב' פלטי' זל'
 אדם שעבר עבירה (עבר בשבת או ביש' ומתו')
 ומתיראין שאם יתחבבו עד מוצאי שבת שמא
 יבחר ויהלך ויעמו' ביד נ"י מהן להכנסו לבית הסוהר או להלקותו
 בשבת או ביש' יכנסוהו לבית הסוהר נא' ילקו אותם בשבת מפנ' שיש
 במלקות דברים שיש להם חלוט שבת ע"י:
 לרב' גורניא זל'
 דאורייתא לא נהנא' חוס' אבל מכות מדרות נהנא' ומלקות
 תורה ללש' ארבעים חסר אחת' נמכת מדרות אינן כן
 לא מביטין אותן עד שיקבל אנו' עד שתנא' נפנא' ונמכה הניא חובטו מכהו
 באפסר כפול לשנים ואין צדיקין חשבון לא שורא' בדייט' ע"י

לרש"א אל דל

שטר

העולה

בגדאנות של עניס מיימא
 בן דמוני ביה ואפילו ממשעברי
 ונמקומות לא שהעבר מבעיד נער קטן במקומו לכתוב והוא אינן
 יודע ואשכח מקום אונתו שטר שכתב העבר לא חישטן ליה דלא מדעיה
 טפשייתו ולא הנה מקום ליה אי לאו דקיס ליה ביה דלא הנה משכר ^{על}
 דאמרין בפרק המביא ה"ה בנשין נבי שטרא פראסא דמרדכימי
 עליה סה"י ישרא והא לא ידע למקדניה בידע לאו למימרא דמן
 הסתם חושטין טמא לא ידע לקרות דתוקר על העדים שלא היו חותמין
 אלא אם ידע לקרות דתוקר על העדים שלא היו חותמין אלא אם ידע לקרות
 לא לאפקי הלכה מיטב בעא ברלא ידע למיקרי אם חותמין אם לאו
 חתם בכתב נר והשטר כתוב בטון עניס מסתברא דאפילו ידע ודאי רבא
 ידע למיקרי בין בן דמיס חתם נמך בדעתו להתחייב בכל מה שסמך
 באותו שטר וקיי"ל כן כד יוחנן דא"ל חייב אע"כ מנה בשטר חייב סכומה
 שאנופ"שלא היה חייב לו

קפ"ה

קפה

תלמידים

שטרן ממלך ללמוד שטר במנה וירצה אחר
 מהם לתור בו ואם למד לי במקומו והוא יפרע
 כך לא כל סמיטה כי למוד המסרה כשאר מלאכות כל יס תלמיד טרדת
 הרב מחסבו וקל ללמוד ולהסין ויש אחר קטנה ללמוד ולהסין ורומה
 לבאי דאמרו האי מאן דאנן אנרי לעבודתא נטלים עבדיתא בפלגית
 יומא אי את ליה עבדיתא עבדיתא דברא מינה אי נמי דסומה מפקיר
 לכו דקטיא מינה לא מפקיר לכו ונתן לשכן משלם ונתן ודאי
 שכו משלם יריב ליה ולא כפועם בעל דמסמך דהדי הוא סאנסוס דחן
 דמחזיא דכל אימת דלא עבדי חלטי דאמרי עליה דהדיא נתן לשכן
 משלם ונא אסדת אינן דרוה הבא טען סבא דיקן עשה מלאכה כיושב
 ובטל וקריין כי אם דבא באנסוס דמחזיא דכי לא עבדי חלטי ונען שררי
 הוא ממלך אינן יושב בטל ואם היה יושב בטל לפי דאית על פי הדיין שיש
 מלמד שחפץ להיות יושב ובטל ויש שחפץ יותר בלימוד והכל כמדיניות
 לבד נמיהו מוסתברא שאם למד אחרים מדעת עצמו שהוא מנהג כמה
 שהדיוח או לא היה קנאי ביטח שיושב למד אחרים אבל אם
 היה רגיל ביטח שיושב למד אחרים אינן מנהג לו כסוס ^{על}
 שטר תראה אין לו דין שטר כלל אם שיכתבו לו כדון דברים עבדא

קפ"ה

קפ"ה

וזהו דאיה כמיה הנח לזה אן לזה ואס אמרו היורשים פרעג נאמנס אעפ
שעדין השטר בד המקבל מתנה (והיינו רעדים כותבים אותו אפילו בדלא
אמ לכו כתבו משום דלית ליה דין שטר כלל)

קפח

שנים

שנעתקו בעל מה שיריחו הדין עשין כעסר זה לזה
והוא לכו כעסר את חברו ללקט מציאות דקה הלה וכל
מה שהיריחו הדיחו לאמנע ואם אמר האחד לעורך עצמי וכו' ולכך
נבדלתו אינן נאמן שאין הפועל יכול לומר לעצמי הנהני דיון דטכיר הוא
מן הסתם לעורך מטכיר הוא מוכיב ואם הביא דאיה שחור בו קורס הנהכה
חנה לעצמו ואין לחבירו כלום בעל מה שהיריח מתנה ואילך
המחיל עצמו לתת מנה לעורך מנועתו של חבירו וחסר לו
זמנם לפרען אולם מנה ותרך אולם זמנם מן המקבל

קפח

ירישו וכן אותו מנה שהדי מעבשיו חייב עצמו לא טכרע זמנם לפרען
ואין זה דומה למקבל על עצמו לזון חבירו שנים חמש ומת דרך החיט שנים
שאינן מחוייב לזולתו כלום דהתם מנועת הוא דקבל עליה והא ליתיה לא דקבל ליה

הנשבע

לחבירו לפרענו ממון כלמין הדי זה יכול להמיר גדרו
שלא על פי חסס אם יאמר חריט כאל המתגבלת ומיהו
אם נוצה להאדינו ושיעמוד בחיובו לא יכח מבינה לא אם התנן כן בשעת שבועה

קץ

מי

שחמר מורעא של זבינה ומתב בשטר המורעא ידעא בא
באגיה ובעטר הסכר כתוב שחמא כבטל כל מורעא הסכמינו
בדלי האחרונם ול שהטוב הזה מועיל וכי היכי דאי אנסה וזבין זבינה

קצא

זבין בדלא מסר מורעא הכי נמי באנסה ובטל המורעא דאנן אנסיה
וזוין ומר ומקנה ונמר ומבטל דקורא בקביע אבס מתנה וממלה לא וכל
שמסר מורעא אעפ שאחר מכן בטל כל מורעא שמסר אין בטול כלום
דמחמת האונס בטל וכל היכא דליכא זוני מחילה ומתנה דאונס אינה כלום
ומורעא דמתנה קיימין שאין צדיכין למתב כה ידעא באונסי דפגמין
דליי מחילתא היא ובדאיתא פדח חזקה הבתים וכי היכי שאין צדיכין לידע

קצב

באונס בשעת מתנתו ומחילתו כך אין צדיכין לידע אונס בטול מורעא
בד אינה בטלות כלל והאיר ואין ופס ממון אשה שחברה
באחרים נזכית שאר הייתה ונבייא טטרות הן בד שמין ומ
ומנפן כתובתה לזון מעתה ושוב אינה יכולה למחול וכן יעידו שנים
וזה מה שפסדן שן דיינן צירות שאן כן אפילו היה לזה זבורית ולזה שדיה
ובטולה וזבורית היה יכול לומר בעל הביתנות לבצע הזבורית הדין מוכה

תלוי ויהיבך הכא נמי אם קבל הפרעון בפני עדים ואם לעצמי אט מעיל
וכה לעצמי ואם קבלו ביטן לבטן נאמן להם לעצמי היצאתי מן דמי בעי
יאה לא קבלתי ממנו כלום ע"כ

מי שחייב

לחבירו מנה בשטר לפרועלו ולמטט ואין בו
נאמנות לאחד עבור העצמט תבע המלוה את השטר והלה אמר
פרעתיך הפרענות שהייתי חייב לפרוע ולמטט שעברו ולא שאר
השטר שזה לא בשביל הפרעון האחרון אינו נאמן דאם הוה ליה
לכתוב שזה או למחלוף שטריו וכל דלא לעבד הכי איבו דאפסיד אנפשיב
ממנות לא קיימא לו כל מאיד דאם בעיט תנאי כפול לא
שחמירו בלשין ומתין שמוא אס מתי אס לא מתי כר
שלא יבא בד' ויערער וזו הסכמת צדדי האחרונים ואפי' לו מאיד כר
דאיכא מעבטין או על מנת לא בעיט תנאי כפול ולא תנאי קודם
למעשה ולא תנאי ברבר אחר ומעשה בדבר אחר וכן דעת הדיין זל
בפרק כל המשבשם או משבשם ונטלין להשכיר והנחבר
(הנ"ל) וכל שטמון חשוד עם השבועה יי' יד אחת שבועה

בריי

קצ"ה

קצ"ט

שנינו

ר'

העדות ואחת שבועת הפרדון ואפילו שבועת שוא ואקשיט בנ"ז מאי
אפילו לא מבעיא קאי לא מבעיא הכר דאית בכו כפירת ממון אפי'
הא נמי דכפירת דברים בעלמא הוא לא מוהימן ואקשיט ליתג נמי
שבועת טווי דאיכא למיז לא שיקרא מטיבבע לא קתג כלום כיון
שבועה שיעא אתה שבועה מפיו לא שבוע לשקר ודעתו הוה לקיימה
לא מיקרי חשוד עם השבועה ויז דהק משום דלא דמי להק דתג במתג
לא תג לה ומידו ודאי חשוד עם השבועה הוא נהר אטון שקר ואחשוד
על שבועת ממון פסול אפי' לעדות כדאית בפרק זה בורר דתנאי התם
א תשת ידך עם רשע א תשת רשע עד וא תשת חסד עד או הנולט
(המועלים בשבועות ואוקימנא בשבועת ממון דהוי רשע דחמס
ומאי שבועת שבועת דלמא
כל השבועין החשוד עם השבועה
אותה משילך לבד שאין מכירין אותו ויאה להם חשוד אפי' כשירין
למסור לו שבועה יאמר להם א תמסרו לי כי חשוד אני

ורבינו

מי

ר"א

ר"ב

שיטא עביו קול בקלא דלא פסיק שפוא חשוד עם השבועה
אין מוסרין לו שבועה ואין מוסיאין בעדותו דאין מוסיאין ממון
אלא בעדות ברוה ואנף שור בחזקת כשר הוה נמוק מילי ליה בחזקתה

וסק' כי קולט שבועה
דכי קא משתבע
בשקרא חבא שבועת
ביטוי דאסא חסדי

דא

דא

דא

ממ' ממש חיי' ליה' ואפי'לן אתמא מופ' מנענ' בקלא דלא פסיק ממ'
 כ' זה דאפי'לן בקלא דלא פסיק לחוד אין מוסרין לן שבועה ואין מ' יטאין

העבר

על חרש יבדך הדי הוא כעובר על
 במקומות אן שנה' לסיים וכל העובר

אורו הוא יאורד י' בן קללה י' ש' בן שבועה דכתי' ויהונתן לא שמע בה

בהשביע אבן את העם בדאיתאן בפרק שבועת העדות וקרוי
 הדבר לום שהעובר בחרש לא שיש להעניש בה מפני שאין בהנהגה

הקבלות כן שהעובר על חרש נשכר ונשכרין לן שנה' ונסון לן י' נסון
 סקבלו עדות שלא בפני בעל ד' ופסקו את הדין על אותה

כפרק

עדות לא עשו כלום
 הראשונים בב' ג'סו אס הם משרים

לאן (פשת) ההלכה מוכיח כמי שאמר כשרים ובהתנן של ג'סו הושן הכל שהם כשרים לן ואפי' ר'ו
 חתנו של אותה אשה ע'ד ל' הראשונים ז' ה' י'א

רעה

שהמסכר בית לחבירו לשנה פתם
 נהעברה שנה

נהעברה לט'כר י' נראה למלכה אבל לא למעשה דנהעברה למשכיר
 משום דאיתא במד רוב שנים ואין לו אלא י' חרש ולא משכחת שיש

לשכר חרש העובר לא בדקילי בראש השנה ואולם שנה' שדרי
 בבית מצטע' ע'י חומה לא נתרבה חרש העיבור לא מיתורא דקרא

דכתיב עד מלאות לו שנה תמימה ואמרי תמימה לרבנות חרש העובר
 שטר חוב מן הוי' שיש לו על ישרא אינ' משמט דכל

הזקק

שבטמלה אינ' משמט בע'פ' נמי לא לא אב זקפ'ן
 במלוד במקפת החעת ובהפדיון ע'ד ל' ישראל

שהיה חרב לוי ופני' מחבול' אצל ישרא שחייב
 לן מסכר'א שאין דין מעמד שטת' כיוצא בה' שלא נ' כחן

מעמד שטת' אלא משום תקנת הלוי' שאם איתא אום) שאם במלכות
 יוכל ליהנות משלו עד זמן כלואתו ג'ס הוא ימנע ולא ילוה ונמצאות

נעל דלת בפני לוי' ויכדאמר' פ' ד'עין צ'י מעמד שטת' במלכות
 ש'ע' מיא א' אמיימר נעשה כמי שאמר לו בשעת מות מעלת משה

משהעברת לך וכל מאן דאית מחמתך י'ש'טאול נ' ואנ' דעמא
 דאמימר לא קאי ממ' מדאמימר מיהא משמע ל' ד' ע'ד התורה

משום תקנת לוי' נעשית לא דאפי'לן למקנא לט'לדים תקנא' ונע'א'וה

ה' ר' ר'

ר' ר'

ר'

ר'

ר'

ש' פ'

ש' פ'

בהלכותא בלא טעמא וכו' וכן שכן בישרא לווה מישרש תקנה אבב לא
 בישרא שניה מני' ספיקר אס' הממחה ומי שהמחהו אצל שניה
 ישראלים בזה תקנה אבב בישרא שניה מני' או נני' שכלוב מישרש לא תקנה
 ומאס פטר ישרא את הווי במאס ישראל החוב' ואם לו פטור אורבין
 ואם נתיב חוב שבע אמונתו פטור ולא דמי להטחהו ואם ערב דינדיך
 קטין דהמס לא הטחהו ופטור אותו מן החוב קאמ' שהדינה בשע
 מלת מעות לא הטחהו עבשין קאמ' דזה יעדיך קטין לפי שלא ער
 אמונתו הלוהו ובעבור כתוב לשון חוב לא פטור אלא היה להטחהו
 קנה במעמד שלשתן כיון שנתנה ידו לסלק במעמד חוב ישראל נחזור
 על נני' את ישראל חבירו אצל אחר שחייב
 אחר שחייב לו מנה במעמד שלשתן ואמר

הממחה

ר"ט

הלוה לכתאדינה אפרע הממחהו הממחהו ונעלם מנה הלוה ואין
 יכול לחזור בו ולפי דעת דת' שהנא סבור דמעמד שלשתן קנה אפ'
 בעל ברחו של ממחייב וכן עקר איפסא דמיר' שאמר לו המו' ה' תן
 מנה שיש לי אעפ' לזה נמחיה' ומה שאמ' לוה לכתאדינה אין
 בדבריו כלום אלא פורען לזמן שחייב לפדונו במלוה עד לז'
 מקבלין עדות בלידה דקבלת עדות במלוה דין ואם קבל
 אין דין על פי אונתה עדות' ומיהו כשקבלו עליהם בעל
 דין דט' עליה דמאי דנאמן על אבא נאמן על יאבד' ערלוא'

ר"י

זמן במלוה והלוה דת' לפדונו חבובו תוך זמן הדעות
 בידו דכביעת זמן אין לא להועלת הלוה של
 ידחקתן במלוה ולא כן כנה המלכ' ול'
 שכתב שטר על הטליתות שנמסר בידו שבע מנה
 כן וכן הנשלב בידו נעמה הוא מוסף על התנאי' ב'
 הכתובים נאמן כל שהטליתות יוצא מהחתי ידו דאמרי' לא כתב אלא
 מחצית התנאים' עד ל'
 במלות לא אמרו אלא במאי דאיכא
 ונבדריש שהם מדינ המלכות דרינא דמלכותא אמרו דיןא דמלכא
 אלא כמון שאנו יש לנו משפטי מלכות כמון שאנו להם שמוס' לישראל
 דמלך מותר בן כך בשאר אומות דיש ידועש יש למלכים ובהם אמרו
 דנשכס דין אבב דיתן שדען בעבדות אין לו משפטי המלכות אלא
 השכסאות דיתן לעבדן כמון שמינא בספרי הדינן שאם אין אתה אומ' כך

ר"א

ר"ב

ר"ג

דינא

דמלכותא דיןא דמלכא אמרו דיןא דמלכא
 הדינא דמלכא
 דמלך מותר בן כך בשאר אומות דיש ידועש יש למלכים ובהם אמרו
 דנשכס דין אבב דיתן שדען בעבדות אין לו משפטי המלכות אלא
 השכסאות דיתן לעבדן כמון שמינא בספרי הדינן שאם אין אתה אומ' כך

שם
 המלכות

ר"ד

מן בטלת דית ישרל : שד"ל : **יש** מה דולוס שאמרו
 דהא דאמרינן מהם חטין לכתובה
 שאין צדיקין לימיר בו אצל אם דעה לתור בו קונס כותבת השטר
 אין כותבין ויש מהם אומרי דאפילו בעל כרחו כותבין כיון שקין מירין
 וכדי משמע פדן חוקת הבנים דאמרינן בהם חטין בעל עדים אין צדק
 לא/ כותבין ומוסר בזה היא שמעמא דאפי' בעל כרחו כותבין וכן עקר'
ערב שפרע את המלוה וקונס שחור על הלוקח לעבד שמונה
 פקע חובו דמשעה שפרע נעשה כמלוה : ש"ל :

ר"ה

ר"ו

נאמנים

שהעבור משימין לפות את המס ולפקח על עסקיהם
 הם כשומר חנם ופטורין מן הצדקה ואבדלה ופשיעה
 מזהבא חייבין ולא חייטין דיכלא אתו לאימנעי דאדרבה הם כ
 המדבדים והם הדושים להתבטלות ופגמים שקצת העבור מוסר מוס
 בדבדבא בעלמא (מקום) ומהאי טעמא הוא דלא חשבינן ליה שומר
 שטר כאיפטרוא שאלהו בד' : שד"ל : **קרה** שחייב
 מנה לחבירו וקבעלו מן ספרעו בשבועה (היה)
 ח"ב לו מנה מתר אחד (נתן) הזמן פרעלו מנה סתם הלוקח אומר
 אותה מנה שהייתי חייב לך בשבועה הוא שפרעתי מפני שחששתי
 לשבועתי (ומלואו אם) לא כי לא מנה שהייתי חייב לי ממקום אחר
 מלואו נאמן דחוקה לא פרע איש 11 ומוטה ולא עוד לא אמר ליה הלוא בפדיו
 בשעת פרעון מחמת המנה שאני חייב לך בשבועה את נותן לך וקבעלם
 המלוא סתם ואם לא קבעלתי לא מחמת המנה השני הדין עמו (ודאיה
 מהדיא דאבימי בדיה דל אבדו שאנפן שהשליח נטמא על פרעון החוב
 שבשטר מי קבעלם אם לא על דעת כן קבעלתי לא על מנה דאית ליה צ"י
 נגד דנסיקין פה דקדושין תשא אם לא בנסי סלע זה שאני חייב לבי
 נאחם חור (אמר) להתקדש לי בן בשעת מתן מעות דעתה מקודשת (נא
 פרישנא דעתה דאמרר אין) לא דעתה דאיסדוקא דיכלב מימר אין
 שקלי ונידי שקלי וכל שאין פלה נאמן לבי פרעון (חוב) ואין מקבלין ממנו
 טבעתו אף הוא חייב בשבועתו : שד"ל : **המוכר** שטר
 שטר חוב העשוי בנזף של ג' בכתובה ומסירה קנה
 לוקח כדון שטר העשוי בנזף שלא נאס מוכר אורו המוכר חייב לשלם
 הקד (ודבית) : שד"ל : **המוכר** שטר חוב במסירה
 לבד וקונס הלקוח וצדקה מה טעם

ר"ח

ר"ט

פירות דקל וקדם ושמיט ואכיל דלא מפיקין מינה תמחילה בעשרת
היום מחילה כדאיתא פרק איהו ע"ד: ע"ד לו:

ר"ד

מה שאמרו אין למדין משטוב אחרונה אפילו באו עדים ואמרו
שלא הרחיקו כתב ידו כלל אין נאמנא להשכיר טובה אחרונה
ולשונא משטוב לא בעדות בעל פה דכל שאין מוכיח מתוך השטור אין
לודין שטר שאם לא העידו העדים כן בעל פה לא היינו למדים ממנה
ומי ידע לטעם ללמוד ממנה עדות העדים כי מעידים בעל פה היסבך
מלוא עב פה היא זו: ע"ד לו:

שטר

מן הכתב טע טעין וקדם בעל השטר
בית בד ומלאהו במלך דברים אן בחקנבוס היו זה זרע ונשכר וכן
כתב הראב"ד ז"ל: ע"ד לו:

לוזה

מלוא לן בנות ממנו חובן תוך זממן
למחר ידווח ויפרענו טעין ועמנו דכל נכאיו נשאל לא ימציא זה ומי
בשקדוס ותפש איפשר שאין מציאין מידן אם הואין בד' שהלנוה עב
(מבזבז) נסמין נשאל לא ימציא זה מקום לן בנות חובן טעין ועמנו דכל
במקום פסידא מושטין ונעניין שאמרו דלפני ארס לבעל חובן ואין זה
הלנוה יכול לומר לא עב דברים דידי את אנן דבעל/ יכול לרחוק לן
ולומר לן כן לא דמנפס זה היינו במקום פסידא כגון שהיו עב אכזרצא
זהו נמשנס השטר אבידה: ע"ד לו:

שנים

כדין ונעבדו זה לזה שלא יטענו לא האמה
האחד שבונוה לחבירו אינו נעמד שבונוה הראשונה לפי שהשבונוה הראשונה
בטעם ששבע עדיין לא יראה שבונוה שקר מפיו ושבנוה אחרונה שצריך
ליטעב שפרע אם לא פרע הויה שבונוה שקר וממדיא טובה: ע"ד לו:

מי

האלו לחבירו מנה ומהחלק המטבע וכן כתבנו בדיון רבית:
הדיון מהחלק לפי טענו המלך דהא קיימין לן דינא דמלכותא
דינא בכל מה שהוא מחוקי המלכות (מדין הממלכה הוא להחליט המטבע
ולעשותו לוקחיה למטבע זה יתקבץ בזהו כר וכר אן מי שחייב
מטבע ראשון לחבירו ופרע מזוה כר וכר להוסיף אן לפחות (לפי כר מה
שאמרו בנז) בדיון חלק המטבע לא נאמרו הדברים לא בטעם חלק כתר
ולא פה דבר עב שיווי (ומעשה היה בארץ הזאת שהחליט אדושת המלך
המטבע הראשון במטבע היוצא היום וזהו שכל מי שחייב לחבירו מנה
יפרע ממנו מן המטבע היוצא עכשיו וכן יורה שיווי ידוע כבא לחליט עם הקהל

ר"ב

ר"ב

ר"ב

ר"ב

נבחרות
תמיד על

רכה

רכו

דני המורדת והטוענת על

ודע כן כח המסר : כבר כתבתי בהלכות כתובות די בזה " ודוק " כי המורדת שדבריו קצומים בה היא שמועגה בעלה מתשמיש המטה : וכן שולחין לה ושולין אותה מפני מה מידה : ואם א

אמרה מפני שאבי דוצה לעצור מתדין בה שאם תעבור במדדה תפסיד כל כתובתה ואפילו היתה של חך מנה : ואם לא תורה בה מכדיין עליה : ביום השבת בכל בתי כנסיות ובכל המדרשות ואומרי כך הווי יודעין שפלונית מידה על בעלה : ואם תורה בה מוטב : ואם לאו מכדיין עליה עד פלג שטר ביום שבת : שעה יכן עשין לה שבת שלישית : וכן שבת דביעית : ואחר אותן ארבע שבתות אם לא תורה בה שולחין לה בד עור ומן כירין אותה שאם תעבור

במדדה ולא תתור בה מיד מפסידין ממנה כל כתובתה : ואם תורה בה מיד מוטב : ואם לאו מפסידין כל כתובתה מיד : ואפילו חזרה אחד מכן אין לרד כתובה כלל מאחר שלא דעתה לתור כשהי' בד מדידיון אותה : ומפני מה הפסידה מעמי מלון שלה כלום : אבל כל מה שכתב לה הבעל : והנסיק לה בכתובתה : או נתן לה הכשיטין : וקבצים : וסודא בהן מדידיון ממנה : ונתן לה : ואפילו אם תפסידה היא כלום : מן הקבצים : והכתב שישין : שהכנסה לו בגדושי תורה מדידיון ממנה : ונתן לו : ואם שלא כתב לו : ואם דעה הבעל לכתובה תור אותו : שבתות של הכתובה לא הפסידה : אבל לאחר שבתות אם דעה לכתב מלש : ואם דעה לשהומה משהה : ובלבד שלא יבא עליה אף : דעתה לתור עמו עד שיכתוב לה כתובה אחרת של מנה כדן למנה לפי שאסור לשבות עמו אשתו בלא כתובה אף : שעה אחת : וכן דין המורדת : רב

האומרת בענין לי : ומדעגרא ליה : אבל האומרת מאיס עלי בד מדידיון ממנה שמהא נותנת דעתה : ואם לא דעתה מפני שלבה אונסה שלא תתפייס לו אין מכדיין אותה לעצור אצלו לשמש : ואין מכדיין עליה כלל אם ממליתין לה יב חרש : ואם תורה בדרך אותה יב חרש מוטב : ואם לאו לאחר יב חרש הפסידה כל כתובתה : וכל נדויותה : וכל מה שנתן לה : והסוסק לה מדידיון במלון : ואם דעה מדידיון אותה : וכל הבעל מן הקבצים : והכשיטין : שהכנסה לו בגדושיה : וקדמה היא : והפשה אותו : אין מדידיון ממנה : מידה זהו : כשיקרה הבעל לאחר יב חרש : ואם יב חרש נתן לרד : כל

מטובה אבל תוספת שהוסף לה משלו אינה נטלת מהן כלום של
 כתר ולא נתן לה משל על מנת שתתן ותיצא ממנו ומתנאה בהן לפי
 בעל אחר: וכל אונן יב חדש שאמרן שמששין אומה אינה אכילה
 משל בעל כלום ולעולם אין ספק את הבעל לרש לא אם רצה לרש יבש
 ואם לאו אינו מן רש ואעפ שאין כתר הרמבם זל

ובתשובה

אחרת מן מציאות א תמוש לרש הרמבם זל שאין
 דבריו נכונים במקום זה וכל זה והא מסור ביד
 שאין ספק לרש לא בלא בלבד שאין כתר הרשניין במשנתין בפר
 המדיר שכן בעלי פוליס ומוסר שחין והמערך נחשת ומקמן והנשא
 את הפסולת בין מדאורייתא כן למנה לבדו נדול וכן מסתלק ולתיגר
 לשרש בין פסולת דרבין כן שטות לעדיות וכן מי שנשא אשה ושהה
 עמה עשר שנים ולא היו לו בנים ממנה כדי שלא יתא בעל מוסרה ודבר וכן
 האומר אינו ואינו מפרגם כדעת רח ופדאן זל וכן יבמה שגרה בחיי
 בעלה כפי אמת למציא ידי או שספק אבל במקום אחר כלל לא

רב
 פא

הנוגעת על בעלה שאינו יכול וקמי רוצה להתיר משם מחמת
 כך שזין מסתנה בל (אומרת) לה מה שאומרת שאינו יכול וסר

אבל

אומרת שזין מסתנה לא שאינו יורה סחין אינה נאמרת זו היא סברת רב
 אחא והרמבם זל והרן הלוי שלא כדברי הרמבם זל אבל האשה שאמרה
 על בעלה שאינו יכול כלל נאמרת וממל בל באין עליה דרך בקשה ואומרת
 לה רח דעמך על בעליך שסמך מתוך איבה אי אתם נכנסין לתוך נעשין
 להם סעודה שמה מתוך כן נמנה דבר זה לרש ואם היא אינה רוצה
 ואינה שומעת להם בסך לא שדויה עפס להתיר משם טענה וז
 ספקין מן הבעל להתיר ואם לא רצה ספק אומר ליתן כתובה
 אבל אין ספק אומר ליתן ואם יכולין בל לא יוכלו בל בל בל בל
 ובלבד שלא יגדוהו ולא יסורו ולא יעשו אומר כלפי ויש מקור
 יתפרש שהיו שאלו דין זה שאין דין שמתקין מן הבעל ליתן
 ואם לא רצה שספק א אומר ליתן כתובה כלל שאמרן לא נאמר
 הדברים לא נאמר אינה נאמרת וזין שאלו וזין וזין וזין וזין
 אבל אם אמרה אינו יכול לשמש ועל כן את רוצה שירש אותי ויתן לי
 כתובה פה אינה נאמרת ואין שומעין לה כלל כיון שהסירה פה
 הכתובה את מנשין שמה עשה נחמה באחר ועל כן דיא מעורר

רב

לפי
 וכן

תב
 ז

לפי

מה שכתבנו
 מה שכתבנו

רבת

רל

רל

בפני בעלה והתעבת הכבודתה כדי שתנשא באתו סמיון לאורו שנתנה לו שעה
ולענין כבודתה שאמרנו שנתן לה מה שהכניסה לו בגדו שיתר ומה מאת
אבל התעבת אינה ובה כלל ואפילו הפכה מיוצאין כימנה ונתתו לו שלא כתב
לה על מנת שתקח ונתן לבעל אחד ^{שלו} ^ל
שום של בנים ותשמישים לבעלה אין בעל חוב

המכנסת

ובה מין שהיאשה חוצה לטלה נכיה ועל דעת כן הכניסה לו שהכלה הי
אחין לא שצבם בעל חוב ולא שיימכרם היא וסופו הכניסה לו מערת בוראי
בעל חוב ובה אורה כיון שקבלם הוא על עצמו כחוב ואין עשין לעמוד
בשן ואין קטל אבי שילה מאחד שבעל חוב ובה מזה ^{שלו}
המסה את אשתו בס יוס עד שהעריסה לטאן מביטו
ופללה לבית אביו הוריש מה דינו ^{רענ} ^{רל}

בעל

אין לבעל להכנות את אשתו דלמיס נתנה ולא לעד ואדרבה צריך לבעלה
יותר מלפני ובה שולן ומקדים מי תעשה ואם הוא מוכה ומעצרה שלא כדון
והיא פורחת הדין עמו שאין אדם דר עם נחש בספיפה וסר לדבר הבר
אם היא בנחמת שמקללתו חנם הדון עמו שהמקללת בעלה בפניו מן
הזאתות שלא בטהרה וכמו אם הדבר מסופק לבד מן הדין או אפילו
הניע לדבר ברור איש רואה שהוא בדי יכולין להשיבו שלא לעשות כן
לא נענין בן מייסדין אורג ומדנין אורג שאם יכה שלא כדון שהיא חייב
לכניסו וליתן כבוד ששפלו על סאר רבדים שאין לך סל ענין ^{כאן}
שמריבה שלא ליקר בית אביו או לבית האבס או לבית המשה או אפילו
שלא משיאם נפה וסברה לחנותה או שלא העש מאס הוא מוסיא ויתן
סהרה נכש במכה ופוצע ומצנערה כנפה וקחם הדבר בענין שאם דבר
ידוע הוא שהוא מוכה אותה שלא כדרך בעל יסדס הבקנות דל שמתמיד
להכותה שאין נאמן לעשן שדין הניחמת שמקללתו בפניו דלא כל כמינה
לא חזקה בפרויה ולענין שאמרנו בפל המדיר עבמנת שלא תכר
לבית המשה ויתן ויתן כמנהגה חפץ שניעם בפניה ואם היה טוש משה
דבר אחד רשאי ואמלל עבה כנפד מאי דבר אחד אמר רב יהודה אמר
שמוס מחרת בט ארס פרויה המצוין שם יאסל דב אש לא שם אל
דאיתרוק אבל לא איתרוק לאו כל סמיהא לחזוק אינשי כפר יס עב
השיב עב ואת השאה ובאר
בה עד שמישהין אותה עמו
יד נאמן ואם טנה באולתו תעב בטהרה ואם אמרה היא איס דרע

ור יוסה בן אביהר זל

להשקות עמו על ד נאמן משפט כמספט מודדל נאטלת נדושימה ויוצא
 נאטת שבעתא הדבר אמת שהיה אותו פנים נאטת אין את כותין הבשר
 ליתין ונלהבות כטובתה עד שידרו אותו בד וקזין הקהל ניאמרו לו הרי
 ידע שמקיים עבד משטר כתובת שהבדלה נתקנתה כדכתיב בביתו בזה
 נאטת אפילו ואקיד ואין נאטתם עליו הדבא נמשדן אותן על יד נאמן אם
 יעד אותו נאמן שטתה כאלומו מנפון לה כתובתה על ש
 שהלוק את ישראל בדבית נאטתה לו ישראל אמר ערב נא כדכתיב
 בדין דבית במקומות הלה שדדוהם הלוקה אחד הערב החלש

רלג

אם ידע הדין ערב קפון דאין ישראל יש מן דולי המוכים שאשרן מפת
 טזה הדי מני שטתה את ישראל נאטת חוור נמלוק אהם לשרא חבור ניש
 מתדין דכיון דאי בעי נא איל אצל לה דמלה נאטת דכתיב דבית נא על
 המלוק הוא מתרבה נאטת כשהוא פדע מה שנתרבה על הלוק הוא
 פדע וזה נא לוי הלוק משרא נאטתה לו ישראל אחד ערב מורד נאטת
 שהמלוק הולך אינל הערב ונמלה את ידע מני מה שנתרבה על הלוק הוא
 פדע וכן נאטת עקד נאטת דאין נאטת נאטת כל הדאיות כתב וכבר
 נאטת נאטת בכל המקומות ואין מי שימנה בהם עד לו

המלוה

רלג

מהייב עצמי מעבטיו לתת לך חמטין וכן כדכתיב בדין
 דבית וכן לפי שזאת דין מורד ואסור לשנותין טתפ העמדה דבית וכן
 מוסק לו דאין משכון יומד מוכדי חוב ואם לו אם לא פדעטך ליום פקון
 הדי הוא שך אסור לשנותין לטתלה אבל אם הלוקה ככל של המטון
 נאטת אלו אם לא פדעטך יהא המטון שך מעבטיו מורד כיון שלא
 נאטת בשעב הלואה ממש אע" נאטת דבית לא קטא הוא דקטא נאטת
 נאטת בפר איזהו נאטת עד לו

רלד

המלוה

למן ואסור לו הלוק שטיי חוב שפדע מוט
 מה שפדע
 בדין מורד אמת הדין וקזין המלוה על שטן נאטתין איני יכול לנפון לא
 בדין מורד מורדות נאטת דבר בן ואילו לא קבלתי לא מה שפדע מהס
 ולא פדע הדי הלוקה יכול לומר כיון שזקפתא אוקן של שטן אין לך פדע
 בל מוט נאטת מקום את מוטין וקזין כמי שפדע ומוקד נאטת מלוה
 הדסה כדאמרי וכן שביעה לנאטת שפדע בפר איזהו נאטת עד לו

האומר

רלה

לחבירו מנה לי בדרך ועד יחד משדו נאטתין אינר כן
 אבל אהם חייב לי ממקום אחר כגון אותו מנה הדי הוא

248

רל"ו

רל"ז

רל"ח

רל"ט

מחוייב שבועה שאין יכול לישבע ומשם והוא שיעד העד שיעדין לא פרעו וכל
 נזיל אמרו כל מקום ששנים מחייבים אותו מהם אחד מחייבו שבועה (כאן כיון שאין
 יכול לישבע שהיה מורה לדברי העד משם ואין חלק בין שבא העד קודם הדין או
 של תפס או שבא אחר כן) עד לו **קיום** כד שלא כתבו בו
 במורה כלל אחריו היותו כסד ולא חיישי' שמה שהעביר שאלו שאלו בפס
 זה קבלו העדות הקיום דלכא עושין לא חיישי' ואפילו באו שנים ואמרו אנו
 דאיתנו שותפיו זה שלא בפני זה לא חיישי' לזה שאם אנו נפיקם תגלה כחמא
 קבלו העדות ואין צריך לזהם זה בפני זה דמשעה שקבלו העדות נגמר
 הקיום ונתה אף לא כמעדין שכן היה ואפילו לא חתמו לא אטעם מהם
 והשלישי כדאית' בפ' האשה שנתארמלה ולא עוד אפי' לא חתמו הפד' ואמרו
 בפס' קבלו בד' עדות חתומה שטר זה כשר ס' שחתמו ונשבע זה שלא
 בפס' זה ואם אמרו הפד' נשבע זה שלא בפני זה קבלו העדות אין נאמנו (אפי'
 כשאין מהם ידן ויצא ממקום אחר דכיון שכתבו אשר עשו נקיימוהו כד חזי אס
 קבלו עדות זה שלא בפני זה עולה היא ואעולה לא חתומי דומיא דההי'
 דאמרי' בפ' האשה שנתארמלה ובי אמתה היו דבריו אין נאמנו ומהו אם
 באו שנים והעידו שקבלו העדות זה שלא בפני זה הקיום בעל (גדף **קיום**)
 אחר (השטר אינו נפסל ממת פסול הקיום כיון שיעדין נחתם ולא דמי לטוויף
 מהתוס' שהוא פסול אפילו כל אישור דהתם עדיין דילמא אנו למסמך עבידיה
 אבל הכא כי אנו למסמך על הפדי דחתימי בשטרא כדן הוי סומכין עבידיה
 סהרנא עמי כתב ידו בטאמנות ואין כתב ידו ויצא ממקום אחר והוא
 מורה שכתבו וטען פרעתי ואמן שהקם שאמר הוא הפד' שהיה נזיל
 הוראנו לא היה כלום לא השטר ולא הטאמנות והוראנו פז הוא דמשניא ליה
 טעמא ואיהו דא קאס' פרעתי דומיא דמדיה בשטר שכתבו דקיימא לו דהא איתך
 לתימא אלף שיעט המלוה את הבדיו על ידי עבד לא יפרע מן הערב החלה
 טהוב לו שטר על הבדיו ופרעו נעמל שיעבדו (ולא בעל העדות) לו
 שטרו והנה אנו עדיין אותה חייב לי ממקום אחר ואם מעבדו עבד
 שנתפרע לא כל כמיניה דהא אסור לטובות שטר פרעו בתוך ביתו ואעפ'
 שהא מעבדו חתמת ממון שהוא חייב לו כיון שאותו ממון לא נתן לו להב' ע'
 בשטר זה שכתב נעמל שיעבדו יש לחוש שמה ימכר מלכר ויטולק בו שלא
 כדן וזו שמא יטולק בגן או בן כן נחת' אם אין בידך החיקוק והיפך כד
 כדפ' אומר להחזיר עד לו **חנות** מעות לחבירו
 כלמנו בן ספר תורה ונמיא בו טענות וצריך לטכור מי

שבע אותי אם הטיענות שדרך הסופרים לעשות בהן אין הסופר חייב
 כלום שאלעף טענות מנעות למעב לו חת על ספר מועף הוין יתכן וכל טעמו
 חסר אורח אמת כדאי ימלא טענות הנמצאים במכתב שכתב ואין לך סופר
 שמדקדק כל בברייתו שלא יטעה כלל וכל כיוצא בזה מן הסתם אין דעתי
 העשבים להקפיד ואחולי מחלי ומיהו אם טעה כב שאין דרך הסופרים לעשות
 חייב לפי שזה ממיטע השקמה הסופר ומפטיעו ונאותה טאמרו נבי טעפה
 שבתורות דכונן שכיחא יותר מדכונן לא שכיחא ונאותה הוא דעדיב וכן
 דעדיב הנסוב דבין כסלה דמשלם וכש אם טעה בו כל שיפסול בו הספר
 למידי וכאותה טאמרו שתיס יתכן שלטי ונא וכוונא בזה לפי שאין זה
 סה וכאותה טאמרו נבי סופר נייטין שבו לא עבדתיס לשמן טאמן אתה
 להפסיד שדרך ומל כל כונא כדבריס הללן הלויין במעלה המקומות אם
 מעלה המקום שמתבין ספריס חזקין אותן אם זה כשחבל סתם על דעת
 להניח קבלו ובסתר המקומות שאין על הספר להניח אם עבדו (ומהרה)
 מעצמן חייבין הבעלים ליתן לו שכר אע"פ שטעה שלא מדעתו דהרי זה
 חסר לשדה חבירו וטעה שלא בדעתו בשדה העשירה לטעם שאומא כזה
 אדם חזק ליתן בשדה לטענה ונתן לו : שרלו :

תנ"י

בריש ג' פטוטה היו ארבעה או חמשה עדים חתומים
 על השטר ונביטאו הראשונים קרובים או פסולים תתקיים העדות בשאר
 ודקא עדיבין מקדובים לחתום בראש ולא בסוף כדי שלא יבאן לקיים
 השטר בהם וכן מזה שם בריש ג' פטוטה : שרלו :

הנשבע

לתת כמון לחבירו לקמן וכשהנשבע אונתו הזמן הכר לו
 אונתו שהיה להבסל הרי זה פטור למידי עד שיבא מלכו ויטול את שולן ולי
 ויתן אונתו ביד אשתו ובטן אינו עדיף שהרי אף עתה בידם אינו נפטר
 בכך ואין זה פדשן ואע"פ שאם נדגס בידו אינו יכול לחזור בו מלפני
 נמוך לא היה שהרי הוא חייב באחריותו ונדרשנו פק דנשן הילך מנה
 לקמן שאת חייב באחריותו ואם בא לחזור אינו חוזר ונאם שגא אחר
 ולא שגא אשתו ובטן ונלוסוך אחריו אינו חייב שגלן אמרו יולך אחריו
 למידי לא דוקא בנש ונשבע לו אבל לא נשבע לו לא דהוי ליה נביה פ
 פקדון עד דאורי מדי ונשקיל ליה ונראית התם ומלה נמי כיון דליתיה
 הכא לא נבע מישה הוה לי ממא דמי ליה ליהוה לי בדרך עד דאורי טא
 ולשונות בד' ולמסור בידים וכן אינו עדיף ואם עשה לא עשה ולא כלום
 ומביא הרבה דיוות לרבריו : שרלו :

רס

רנא

יטור

שטעה צו הסוף שהיה לו לכתוב מאתים וכתב מנה וכתב
הגד האחד ולא הספיק לכתוב השטע עד סוף הכתוב
(ותקנהו) וכתבו בן סהרא לסהרא אחתא סהדי חתמאן על שטרא דגא דמלך בזה
מאתים אמחקא ססד וקביא דאיות הדבה לדבריו :
על אל

המור

כל לבדו נאמן לו אם התוודע מעתה מכאן ועד שנה יבטל
הסוף ונתן לו בעל כרחו או שנתן לו בד לאו שמיך נתינתו וזו
היא שאמר בבית מבתי עבי חומה שהלוקח היה נטמן יב חדש כדי שיבא חולט
לו התקן הלל שיבא חולט את מעותיו לטענה ויהא סופר את הדלת ובעת
והא חתם דכמאן דתע סהרא בפי בשעת המכירה הוא וסורמו כפי אחר שהיבה
התורה כן ואפי' בלשון הדוש אע דורשין מי שלא פל כמי שכתב ואפילו הכי
איינערך הלל ליתקן וכשתקן הלל בבית מבנה עבי חומה נתקן הוא בעלמא לא
נתקן כדאית פקח מי מאהו ועד שיתקן ממש לא נתבטלה מכירתו : על אל :

מחורקת

הראשונים היא בנתבע אי כסוס משיי טוען ונעוקר
כמי שאנו דלא משיי טוען : וכאשת צענה המי
לשונה טוען ולא שטען מעצמו לא שטען להם סבא אינשים לקבל טענותיה והם
באים ומסדרים טענותיה בפה בד כמו שאמרה ומה פשמים יש שאפילו
בד טועני בשביל כמו שאמרנו כן זה פתח פך לשם הוא כל שבד מכירין
שאינן נבטע בלשונן לא ממיעוט ידיעה והדבר קרוב לפי לאות בד שהיה
כן כמו שאמרנו שאין פתסבול הזה בדרך ואבר נמשך בד דן בכל מה בענין
שכחא אמת וספח זה אמרו טוענין לירש וטוענין ללוקח נק כל כדאית בזה :

המשאיר

כל לבדו נאבד משאיל ואומל סלע היה טוב ושמאל
אומל אינן יודע : ועד אחד אומל אינן שוק לא שוקל : כיון
שהוא מודה שפא הסלל בור לא שאינן יודע כמה טוב הוה ליה מחייב
שבטעה שאינן יכול לטעם ומשלים : ומשאיל נשבע בקנינות חפץ להכחיש
הגד כדון עד אחר מעירה טריא פרושה :
לדב יתירה כהן :

ראובן

הטעם בן חנך לבית הספר לפני שמעון ואפס עמו לתת
לו לשנה כך וכך והבאי חנך בבית שמעון לבית הספר
את ספרו ללמוד בו ונס חבדיו הביאו ונן ספרים והיו משחין אותו במקו
המיוחד להם עשו עד שהשלימו הספר והתחילו ספר אחר ומשח חנך ספרו
בבית שמעון והתחילו שמעון לתבוע שכרו מראובן וראובן תובעלם ספרו
היכול ראובן לתבוע דמי ספרו משכר שמעון שישכר לו אס לאו :
והשית

רמ"ג

רמ"ב

רמ"ד

רמ"ה

רמ"ו

והא דנזכר ליה
היה נאבד ואומל
הספר בפי שמעון

רמ"ז

כסוף לא מביא דשמשון זה שומר שבר לא הני עליה לא אפילו שומר חט
 לא הני עליה שרי לא הוקד לו ולא נקח לו ולא הוקד אצלו ולא בא ברשותו
 בתורה שמורה כרתה כי יתן איש אל דעו סקס או כליט לטמור ונני ד שמשון
 אום עד שיפקד אצלו ואמר לו שומר לו יתן אבס אמר לו עינך בו פטור ונכס
 דראובן וחנך נמ לא אמרו לו שמשון כלס הילקר אין לו לראובן עב שמשון מן
 מספר זה שם השלוש ולא דמי שמשון זה לאומן דתמ כל האומנן שומרי שבר
 הן והמה נמ לוה הפצא לתקונה וחנך הוא דאיימה לתקובה ולא מביא שאל
 שמשון דפיקר לא אפילו אומן עפיה דגמר לעבד תורה ואורעה למדיה דרביה
 פקע ליטה שבר וחני שומר חט דהא נכסן שומרו טול שבר נכני משרת שומר
 חט ואוקמה דהא לתמידה של שמשון ואומן זה יודע לכן מחרות חנך בע
 בן מחרת שמשון שומר השלימו הספא והיה לו כל לבא הבא ספריא
 שמשון מעבדו היה עומד באחריו והילקר אין לו לראובן עב שמשון מהמדיח
 אומן ספר אן שום השלוש

המורה

לכס ששלוש לו
 משרת להבדיל ונתפל המטבע קיימו לן במאן דאמ
 נתן לו מטבע מצרע באותה שעה לא איכ חשיבו עבדו ומטבע ששלוש ולא חשיבו
 עבדו ולא הוקל הראשון לא מפת בטול העורה ישלס מטבע מחרת באותה
 שעה ויהיו לו זכרים כמו שבי נחלפיה וסדס לנקבות בטעה שהלוח לו

ראובן

תשובה לרבי יצחק בלוי
 שהסוד לשמשון כור של חטור וסוף כתבנית בדין דהיה
 או זקוק של סקס עד זמן פלוס ופוקדו החטיה או הסקס אם יכול לשלם לו
 שמשון בשעת הוקד והשיב לא מביא סקס שיכול לשלם שאין הסקס
 מהלול לא עמד במקומו והמענות הן מהולולין לא אפי כור של חטין יכור
 לשלם בטעה הוקד דתמ לא יאמר אדם לחבירו הלוג כור חטין ופי וכן היה כלל
 אומן אשה לא תלוב ככור לחברתה עד שהשעט דמים ואמרו אומן אשה יתורה
 אל שמוס ון דברי כל אבס הכמה אומדי לונס דהם ופרשם סתם ויחיה
 ויביס הלה כרבה והלכס בטמול סדיס

עוד לו
 וני הבא משכון לראובן כדי להלוות ופי כתבנית בדין דהיה ודף

לרשעא לו
 קנין שלם שפיעים מהנה דלא איכדו סתדי
 לא לטק וכדמונה בקדושין פקד האומה וכן במציא פקד
 הקסם ואם סקד חסס נאבש שבעה היסס כיון סופר בכל עוד לו

אין שטם דאום לקבל עדות ואם קבלו לא נשי כלס ששטם אין להס
 תומת בד לא תורת עדים וקיימו לן שטם שדט אין דינרס דין

ומה

רמז

הא
הא

רנב

רסו

רנב

רנד

רנה

רנו

רנז

רנה

רנט

רס

רסא

(הבד' ער' כין להיות החוקים זה מנה וכן העדים מן האיש מן האשה) **על**
 ערבים העדים לפרסם בשטר או וסמך בפרסם שיאמרו באו לפעוט
אם שטם או שטמה (השיב אם כתבו השטר בפרסם כשר ואין נכר כלום
 אמר' אם דעו לפרסם שם העדים זה יותר טוב) ואיפשר שכן דין נפיקס בימי
 דבנות סמו שאלו בפרסם שטמה מנה הריא אשה דאשר דאשר מנה מנה
 וכן אלה דין רבנן למחבר (אשר מנה שטמה שטמה עשה כימן שמדקדק לא
 עשיר ומי שלא דקדק לא הפסיד: **על** **נעדר** **על**
 שכתבו טענותיהם הן לבד שטמה טענתא ואין יכולין לחזור
 ולעשן או לא **טענתא** זהו דכין דמבי טענתא בדוקא טענתא נמיר
 דייקא נכתב **על** **המור** שטר חוב לחבירו וחוץ
 נחלקו קיימ' לו בשמח' דאח' מחול' וכן דעתי לפי מנה
 הרמב"ן אל' ואעפ' שהיה סבור בהפך נחמט סבור לרחוק זה ולא עתה בידו
 מיטב בידו לשמעון בעיניו וכן **כתבתי** בדין רבות
ראובן ובאשר דלא מסלקי (השכירו שמעון לבני בדין לחדש
 ולי השכירו לראובן) אמר' שיתן השכירות לשמעון הרי זה אסור שאמרו בפר'
 א' זה נשך טעם רבות הבא מיד לזה למחור אסור **נח** שהוא רבות קצונה
 (מנצלי המורים אמרו שאת לא אבך רבות) **המשאן** עקד: **על** לו
אבך רבות איה יצאה בדין אפי' לא פדעו הלוה עדיין חתמו
 לא מנצין לזה כלל רבנן נפני מחובו באפוקי ממוצא הו' א'
 ומיהא אם מיחה המלוה מן לזה ואח' לו יודע את שמה שאתה טעם סמך רבות
 הוא יאסור ואעפ' עש' הדין **על** **נח** ומוצאין ממנו וכן דין המלוה **על**
 נחמו לחבירו (השכיר לו בית) וכן כתבתי בדין רבות
המלוה מחוץ לחבירו (השכיר לו בית) בפרסם ולא
 כל זמן שמעתיך אצלי הדי ביתי שסור
 קצין לא שאמר לו **נח** רבות קצונה כיון שלא קצין (אח' ביתי שסור
 בדין וזה חמשה דין אין לו רבות קצונה כיון שלא קצין (אח' ביתי שסור
 כך וכן אשכח לך בדין (מיהו אבך רבות מיהו הכי) **על** לו
מיעת של הקדש עניס מסתברא שמותר לבחון
 קדוש לטעם ורחוק להפסד
 כמעות של יתומים וקדוש לזה שאפי' כרבות נמורה מותר לפי שמעורר
 לו אין להם בעלים ידועים ונכר לא בשל עצמו הוא מלוה ולא אסור מורה לא
 רבות הבא ממלוה ללוה לא שיש לחוש למעשה
מה שאמרו הרי מאן בנש לזה בבאי מיתא לא לזיל נמחא אחרית

פעמים

והכתיב כי לא לאדם דרכו ולא לאיש הדרך והכין צעדיה : תשובה :

שהט טא אדם למנוע הטוב ויעדיך שיהא הוא כפרה

ואמר מדרש הספרה הוא שגוי מקום לפיכך אמרו לעדיך

לפנות מקומנו וללכת למקום אחד אולי החטא הוא שגוי ונפלתו תכפר

עליו אינני פגמים שטוב המקום נעט וכשנשתלק למקום אחד יצא ממקל

ההפכה אב מן שגור עליו אי אפשר לו וזהו שטוב לא לאדם דרכו : ומה

בדור של ישרא הוא דכמו שאמר אין מל לישראל שישלח חלק יי ומל נחלתו

אין מסרין לצולות השמים כי הם למעלה מן המצלות וזהו שגור ומאותה

הטעם לא תתן כי יחלוק הניס מהמה ומה שכתוב לא לאדם דרכו

בשאר גטרה דעין הטעם שאין הוא מסור למלך לפי שגורטו מהדין בין

בין דש והשפיל עצמו ממעלות עליונות ובה נישב במדרגת המנוגות

המנוגות והוא שכתב אסתר פה מהם אדאם אחריתם כי אסתר שגור

והשגור נאסחם הרבה המנוגות ושאר משרתי השמים אשר בחזקתם

האמנות ואן אהיה באחריתם מי יצילם מיד המכרים הבנים מתענות

הקבלים והמנוגות אבל בצדיקים כתיב כי כל בשר צלמות לא אידא דע כי

איה עבדי שכתב ומשעבדך המה יחמנו : לרב גורנאי ואן זל

כר

רב גורנאי ואן זל הלכתי אין דין דיע קטנות ולא דיע

מכלות בבב ולא בשאר אדנות אבל אם תפש אין מושיעין

מיד לא כך היה מעשה באחד שהפיל שיט של חביון ואן לדן לפע אדונתו

מה דב דרוך ואן זל ואמ אין לנ לחיצה דמי שן לא חתך עין דין לפייס

בדברים אן במחן אם מעט ואם הרבה שלא ימציאן חובטין זה בזה בישראל

ולמדו בדין ולמדנו ממנו וכן אין דען עבד : וכן גמי לרב דב שלם ואן

זל וביאר על אשה שחבלה בבגדה והוא שחבל באשתו וכן אמרם שחבל

בה יש לגדוהם עד שיפייסו זה את זה ממנו נישא פסדה ביעהם : ואם

שחבלה בבגדה בבגדה מפרסו שכל מה שקלטה אשה קרב בגדה ואלו יקרה

כהנבלה אסור לאדם לשלוחה עם אשתו בלא כהנבלה לא כל זמן שיפיר

כהנבלה יותר מסה ספס יקדעה ויעמידנה על כף שקר כהנבלה

שכין שתפסה בידו כהנבלה אשתו עשה דין כמי שהפש ואמר הבתי זל

תפש אין מושיעין מידו ואחרים שחבלו באשתו קשה עבדיו יותר מבעל

שחבל באשתו שבעל יש לו דעות עליה וזה אין לו דעות עליה לפיכך

כד מדין אוהו עד שיפייס אוהו ואת בעלה ואין דומה חובל באשת איש

לחובל במאנה לפיכך יש דין לפייס אוהו ואת בעלה : עב מראי :

ערב

וששאלתם

מן דינא לטעמא דהך תרתין שני דקא אמרין כך שטירור
טקטוס בסוף בעטר (בחוקה) ואם רב חסדא שטירור קרקע: רב עמרם
אשר ישרא שטענא מרדא אסר לאבא לטיל לית
למיתבבא לבעל ולעזין ליה ולמיתר ליה רב
לי אפילו מאד וזא מן סתמא דברתי (ואי דקאמר בן מערבא אסר
ישרא שטענא מרדא אס יודט סתמא טען אינן (שוא ודבר כוב קאמר
ולית למיתר ליה טעוס דמיתר סדעט בעלמא) ואילו הוה אש ישראל מורדת
דשכאן נפקא מיניה ליה טעוס פרוטא מן סתמא דברתי (כין דהא לית ליה אביה
הימן אית ליה) ועל אפך דאית בחייה מייררת ליה אביה הין דברית בטלן אינן
אשר ישרא שטענא מרדא ומהא אין לירשיה סל

ערב

וששאלתם

סבתא דבית דבי כהנא ליה על דעתא דשטענא ליה
(עקר דירא בדיה) כין דאישטמדת שיתא לטעמא חתיכה דאישטמדת
אסר כחשמיש המטה דיליה ולית ליה סתמא עבא סל אבא ירושה דיליה
לא ידית ליה דמתא כין ליה לקרא (עברתס את גמלן לטאדו בקרוב) גמלת
שחיה ליה ודקא כין דאישטמדת נפקא ליה מטאון ולא ידית ליה: רב מאד חליה
קבל שפס כיון למעט דין (מטאון) (בסכמיו) בישבס
שסל מי שיקלל את הדיון או יחמק או יצא אורכו
שיפדלו ממש מאות דין (עבר אחר מהן עלה) ורצו לכתוב הסכום
הטל מן העובר אם יש על הדיון תקנה סכך יון לא: תשובה:

ערב

וששאלתם

ש עבר החוטא על צדית הקהל דין הוא לטעם מה שנגמייב
בו על פי צדיהם: אבל מכאן דין שסבין של דרך לשלם
שלם ולבט בו להחזיק עלילות להקניט את בעלי דין שלא לשם שמים כד
לכות בו יצר הרע לשלם לחרף את הדיון כדי שיתמייב לו משלמין (אם
עשה כן עבר משום נפשו ער לא תתן כחשול) ויצא מחבל שואלי ביג
(בא לסלל הענינים אחר בעצמא אבא אם לא הקניט דיון לכעטו (וכעזאיש
דשע ספבו לחרף את הדיון אשר לא כדת והיתנה השעה צדיהם סכך
לקניט את הרשע על פי צדית הקהל כדי לשלם סין לבער שמתא
אימת הדיון מוטלת עבירהם לשום שמים הדיון עמו) ואם רצה הדיון
לעשות לפנעם משורת הדיון להסיר ממנו עק צוותא ולאות שפסם סכך חק
ממנו שלא יחשד על ממון (חלק הענינה הדיןאן לעניש או לעצמה ממנו
יבטי צבדו הדין זה משולב

ערב

מאחר

ש עבר החוטא על צדית הקהל דין הוא לטעם מה שנגמייב
בו על פי צדיהם: אבל מכאן דין שסבין של דרך לשלם
שלם ולבט בו להחזיק עלילות להקניט את בעלי דין שלא לשם שמים כד
לכות בו יצר הרע לשלם לחרף את הדיון כדי שיתמייב לו משלמין (אם
עשה כן עבר משום נפשו ער לא תתן כחשול) ויצא מחבל שואלי ביג
(בא לסלל הענינים אחר בעצמא אבא אם לא הקניט דיון לכעטו (וכעזאיש
דשע ספבו לחרף את הדיון אשר לא כדת והיתנה השעה צדיהם סכך
לקניט את הרשע על פי צדית הקהל כדי לשלם סין לבער שמתא
אימת הדיון מוטלת עבירהם לשום שמים הדיון עמו) ואם רצה הדיון
לעשות לפנעם משורת הדיון להסיר ממנו עק צוותא ולאות שפסם סכך חק
ממנו שלא יחשד על ממון (חלק הענינה הדיןאן לעניש או לעצמה ממנו
יבטי צבדו הדין זה משולב

ערב

על מי

ש עבר החוטא על צדית הקהל דין הוא לטעם מה שנגמייב
בו על פי צדיהם: אבל מכאן דין שסבין של דרך לשלם
שלם ולבט בו להחזיק עלילות להקניט את בעלי דין שלא לשם שמים כד
לכות בו יצר הרע לשלם לחרף את הדיון כדי שיתמייב לו משלמין (אם
עשה כן עבר משום נפשו ער לא תתן כחשול) ויצא מחבל שואלי ביג
(בא לסלל הענינים אחר בעצמא אבא אם לא הקניט דיון לכעטו (וכעזאיש
דשע ספבו לחרף את הדיון אשר לא כדת והיתנה השעה צדיהם סכך
לקניט את הרשע על פי צדית הקהל כדי לשלם סין לבער שמתא
אימת הדיון מוטלת עבירהם לשום שמים הדיון עמו) ואם רצה הדיון
לעשות לפנעם משורת הדיון להסיר ממנו עק צוותא ולאות שפסם סכך חק
ממנו שלא יחשד על ממון (חלק הענינה הדיןאן לעניש או לעצמה ממנו
יבטי צבדו הדין זה משולב

שלא יאמין בשם ית' אם יתחלט צדק להשיחו ולייסרו הדבה עד שתוביד עביו עמו
(נכל עצמו לז' שלא יאמין בשם ית' ואין לשון איש שהוא סכלל ישרא לתלות ויד
בשם ענין נכסן כופר בשעתו הוא ונמצא שהיה אדם שלא הניחו מיד ממחרת
הוא והיה תלם אמתו בחזקתו והיה נהגתו ומוציא עמו עצמו דבה כס' י
וקחם הדבר להקדוהו ולפחמיה עביו שלא ישוב לסכלה עוד: שר' י

ראובן

הסכיד בית לשמעון לשנה ימות שמעון אחד שדר בה בן דרסים
(נכס של שמעון אדם) בדרך איש דעה (אין משלם עמו לפי חשבון
שדר בו איש) והשיב שהדבר בכור שהדין עם המסכיר דכין ששדר לשנה
דרי הוא מכור וסוד (נתמייב בדמים בין ידור בין לא ידור) ואין דקיימא לו
ישנה לסכירות מהרכלה ועד סוף מל' אין השוכר רשאי לזאת ולחשוב עמו
לשנה (ומכריב שלא להנח ביתו לפט זה עד זמא) ואפילו באדם לו טרח
נהבא דיוצין לאן כל משיגה דאדרבה במשטר סתם שנה אין השוכר רשאי
לכסח לו ביתו לא אם הדיען מתחלף לפי מה שהיה ביתו או חנות סמוכד
במזעזא בדרך השוכר: ש' לו נס' בדין דבית כהנאליה

ער

במה

שליש השאמנם שהוא רבות קצתה וכן כשמוכרין פסק אחד
בפחות (וכדיא הדבה דאיות) ובסוף כתב מל' לא ידע מרבה
מאחרת (ואין מוצא יד היתב לא זה שהקהל יחייבו עצמן בשטר לאחר
במנה או במאותם לפדוע למין פלט ואותן שנתחייבו לו יסכוד החוב בפחות
לו זה סותר מן הדין לא שהוא חופר משום הרמת הבית: ש' לו י

ראובן

אמר לחבירו קח כבדים לו ואחיה את שוקה בהם אחד שלקחם
זה איננו יכול לז' משטת הייתי קר (על כרחו יפרע חסדו דשטחא
שניא ואיזה דבר עשה לו עד שיאמרו לו משטת איך כך נעדר בשעת
מענה לא בעי קנין ואיני יכול לז' משטת הייתי כך כשאמרתי לך תן לו
אשעבד: ש' לו י

ער

פשה

מדי אפילו נתנו מוכנות ביד ריכיה קנין דסע שלא קט
לא גשלים מה שנתנו לו וכן בזה לז' משטת שיעמוד עם פשה דסע
לא עשו ולא בלוס לפי שהיה אסמכתא ולא קטא לא אם אמרו דלא באסמכתא
או מעבדיו: ש' לו י

רף

על אדר

שמןן כס' אבכל אחד כדי
כדי שלא יעקד לעמוד בדין אתן לך ממשים (נעשה לי מחילה שמי
מחילת בדין שאיני פטור ממחילת האדם היתב) ומי שאנסוהו לז' (נתן
אינה מהתב ולא עוד לא אף מה שמחל מחילת בדיוות אינה מחילה) ואם

רפא

רפ"ב

על מ

היה קורא וזה עדים אחד זמן שהיה חייב לו יותר כמה שהשיב לו מוציאין מידו
 שלוח מנעול על הסוף אשתו ואבדס בקוביא אם יכולת
 האשה לתקנתא מיד המלוה והשיב נמאן לזמן לו שאין הבטח
 יכול למכור ולמשתכן בסוף אשתו אם עדיף להם נכד מהדר ליה דב נחמן
 לבדא כי אקשה אד עבא לבי חסד קמיה אד עבא לבי חסד לא אקשה
 לה נסע בנדון שלפניו דמאן ליה לן דלא אקשה מדעתי למשכנא ונע
 דאם כן ייש בן משום תקנת השוק דאפילו במשכנתא ד נעלו עשו תקנת
 השוק ונע כבטל בסוף אשתו ע"ד לו

רפ"ג

אין

דשות ביד אדם להסתלק ולפטור עצמו מהקנות הקהל ולזמן לא
 אפסע בנאמנות נכסיו בזה לבו שהיחידים משועבדים לזמן (במז)
 טבל כל הקהלות משועבדות לבד הקדול או לטעמי כך כל יחיד ויחיד
 משועבד לזמן שבערו על מנהגה לעשר אחרת אינן מנהגה לעשר
 והמנהג לעשר מנהגה לעשר אחרת כעס שהמנהג לטעמי מנהגה לזמן
 ישר וזמן אם שבע קודם לכן הרי זה אסור ע"ד לו

רפ"ד

על

דאין שדך בתביתו לזמן שמועין וחייב נעצמו ליתן לו דבר ידוע ונע
 ובקנע נעבעע להטלים לזמן פלוני ולאמה זמן עמר ונדרה לאחר
 כי טען כי בתביתו אינה דווקא בן שמועין והשיב שהדן עמו לפי שזה
 נמנע הוא אם לא דווקא הבת להטעמי לזמן שמועין ואין לו לשעור שדך דבר
 לפי שהבן במזמן ואפילו התנה עמו טיפ"ט טעמי ואין לו להתנות עמו מהכל
 שאם המרב יהיה פטור דאנשא דלא שכיח דכל הבתה מתדצות לזמן ש
 שרצה האב או הקדננים ואף שכיח ולא שכיח במיתתה או חולי לית ליה
 לאהנטיי ויש טענה אונס ומיהו אין דבדיק לא במי שפאו אנה נעמי ונלא
 במסבב וזרס האונס והלב יודע אם לשקל אם לשקל לזמן ע"ד לו

רפ"ה

על מ

שמועין בקדוש הקברים ושל חבדים אם יש לו חזקה
 והשיב דיש לו חזקה שהדי יס כאן בעלים ידועים
 וקדשים מיועס ויש להם חלק באותן הקדשות וקוין ומסדין ומחלופין
 מדעת החבורה נעלמו הדין

רפ"ו

תשובה

לרבינו האי נאמן זל נהמייב בשבועת היסור
 ואנשעטת נאמן ואין לבטל דינא להשיב אבל נהמייב שבועת
 ההורה נאמן אבל שבועת היסור ויש מי שאומר שהוא פטור למדי שלא
 תקטן שבועת היסור לא על ספירת חמון אבל לא בספירת שבועה
 ומיהו אי בש לאהדרמי סתם הרשות בידו ע"ד

(זהו שבועת)

תשובה

שהשיב הד' שמה יוסף ב' שמואל לרב יצחק בר אבדיה
 ניק שש ידידי עבשע בני אדם העמידו על פניה דאב
 (מקצת) ספוט נבא וי' וסכס סחורר בביתו ש
 דאון (נמחו) שמו קט הסחורר בול אס קני היה מסין לבא לבית דאון שניה
 קעל היה טעס חצי הדיוח (נמאד) החצי סנבדא דקיעא בן שלום (אס
 לא סוף טועין) (מולקין) טיון עב: **ראובן**
 ולא חלה צד הור (בתר) בן אינטיבת
 כיון שהיא אשת איש לא משביעין לה יא אס בשבא לא בשנא דתפק בבי
 דיא לא מפקין לה שלא דתננה עליו יא בעי דתכתוב סה פסק דינא דאי
 הות פניה מסלבעת ליה כדבין ליה תשובת ה'אונס: וקט טעיהל גרס
 האנפיאל בשביל אשתן שהיו טובעין אותה יתמיס טעלה יות
 מסתובבה (וה) בעי העשור ול כתב הרבדים באדנס

רפז

רפה

תקנת רבינו גרשון וגזירות קדמונים ז"ל

שלא

כל מקום

למסור חבירו ולא כמיוט בוד נגיס ולא להבאן בערבא ומהם
 אפילו לשאת שטח בן אדם לחבירו אס אין לו הפסד גדול
 שם בו חסד ב' אס עבר איש דרך שם נבא חבירו (הזמין)
 לרן עלפי החרס בפני גדים אפילו בשוק חלה ע
 החרס עד שיבא לבד ואפילו שלא בעדים חלה עליו התקנה דלא אמרו ס
 סבדי לא לשקר לא שאין סודותין סרבעות לא בעדים ואמלי טענותהס אס
 רינה העת בעיטך בן לרדנו ואין עירך למהותן עד שיפסקו סודותן וער
 התובע לחרור אחר השלמות פסק דינ (להביא) הפסק

והחרס

שס רבי נבטלם שלא לשא שתי גשים אין להחריה דק
 במאה אנשים משלשה קהלות (משלשה) ארצות כד
 אקוב (נמסד) יאיה (נדרת) נס הם לא יססיו עד שידאן נעם מבורר להות
 (נס) בענין שתבה ממורד אבל חס של תקנה קפלות מחדשין אין עירך מן ארצות
 יד בלא קפלות חרס יש מרס קדמונא סקיס להשומה יב
 אך יש להחריה בשלשים (בטול) אין דשאן להחריה עד שידאן

ותשובת

טעם סמאר (שמה) ביה בתב צדורה (מונמת) ביר נאמן במסכתאן (אן) במעלות
 שמקבל איש כח כן עירך מאה אנשים להחריה אך
 אין עירך משלשה ארצות

והחרס

א
א
א

א
א
א

א
א
א

א
א
א

כשארם

מזמין חבירו לרין וחבירו מסרב אין יכול לבטל הפסד
יורג או מנהג אלא אם בטל ג' פעמים דרופים ואין יכול

לבטל תפלה לא באותו בית הכנסת אשר הוא שם אבל אם בטל ג' תפלות
דרופות יכול לבטל כלל כנגדית

המטאור

בית הכנסת לרבים ויש לו דייב ומסרה עם אחד מהם
אין נשאל אלא מסרה לאותו אדם אם לא יאמר אותו לבטל

ומי

שאברה לו אבירה יש בידו כח להכריח הקהל ולהושיב בחון עד
שיכנסו כלם בחדש שכל מי שירע ממנה שם דבר יודיע לאחר

ימאע מאנשי העיר ולא אן אחד יכול לומר לא אמתם בחדש אך אבא לבד
כן נמנהג בספר ד ברובלי כי תקצת גאונס היא

ואם

עשין בעתה תקנה עשין או תקנה אחרת ורוב בני העיר או
המחצית ממנהגים דבר אין האמרים יכולין לבטל ולומר נמא

עמס לבד דבר כי הכל לפי ראות עיני העד ומתקדמונים הוא אן לפי צורך שעה
לפחד לעבד ספרים אצלם בשביל שם הביעה שיש לו על המפקד

ואין

כלל זה יש חרס קדמונה וכלל הסיק כי לא לעבד כל פקדונות
דך מלמד הנהגות יש לו לעבד ספר שומר בו י

וארם

שהטילו עליו מהנהגות אפילו בזה עבד יד הפקיד או השר אין
בו כח להזמין הנהגה לבד ולא המטיל עד שיפדע מה שהטילו

עליו במעלה או במחלוקת ולא יוכל להזמין מה שנגמל לו שלא כדין ואפילו
קודם שיפדע מהנהגה אם דואה אדם שהמטיל עושה לו שלא כדין וכסוד

מן המנהג עינמה יש לו כח לבטל התפלה ולבית קובל עליו בבא לתרועת
בד עד שיגמל לו כסודה לפי דאות ענין הקהל שאם לא יהיה קובל עליו

בקהל ויעשו לו כסודה לפי האות ענין הקהל המטיל יקה יגזול כל אשר לו על ידי
גניס וכל אשר לו יהיה ביד גניס ויאמר כי בשביל המנהג הוא לוקח

ואם

אנשי ספרים שאין להם מזין בעירם באים מכהן קהל ומביאין
דעות של שעה סקורין צרכי שמדליקין ביום הכפרים יערו

המנהג באותה בית הכנסת שהיו מסלקין בו יש מרד ברבר ואם יעשה
שם האחד יטח במקום שנגדך והשני יטח בעצרו במקום שנגדך

במזד ויודע הדואה שמכלל אף יש חסדות המודות מן גאונס עולם
הנדרים שאדם נאד בבית הכנסת יטלס באותה שעה אם יש שם

וכל

מזן קבוע ויש נדרי סל אם יש איש שיתבע אותו חייבן לשלם
אדר המזון לעסן עד הקדים כל העומדים בספרי

ומשנכנס

אדר המזון לעסן עד הקדים כל העומדים בספרי

אם יש להם מן קבוע יש חסד קדמונים לפרוע מעות פורים לחלק לעמי העיר
אם יש להם מן אחר חסד העיר ואם אין לו תובעין לאחלקם עמי החרם

ואם יש בזה מעין מיומדם והתחיל התון להתפלל אין אחר מוכן דס"ו
לפאת עד שיפוצר התון התפלל ואם עבר ויטא והתחיל התון קדיש או
ברכו או קדושה אומ' דבי גמיר כי מאחר שהתחיל יפוצר אף שלא משך ועל און
שיזעיקו ויגזיקו התון בלא משך עליהם הסט אומ' ועל זבי"ה יכלו

ועוד אמרו כי יש חסד שלא לבטל התפלה משבת ויט' מתעשרה שאם תובע
לחבריו אם לא מלכבר והתפלה דרצונה ואם בטל התפלה הקהל אינו לזכרה מזה

ואומרים הקדושים כי מקום שגמר שיהיה שם גרוס מאז בעיר מסתמא
יש חסד מבד' נדון אותה כן

ואם נחק ארץ על אשה בעל כרחיה ונשאתה האיש פטור ואינו עבדין
נחק נש' מרצונה ונמצא פסול יכול ליתן לה בטל כרחיה

ואם ידאדם פן ילשינהו במדוניה יסל לבטל מתנה ויזכר בשבירה
ויוס טוב עד שיגיעה לו דין

מלשון יסולן להכריחו בבת חרם לום מה טעמו בפע טובי העיר
ואם נראה להם שיש לו ספק מתי יצא יסלקו ואינן סך לבד

ומהתקנות שלא לשכור סני' בית שדר בו הבריו בלא רשותו עד
מלאת לו שנה אחר יצאנו אומ' חרד כל' שכורה

לי בפתות ממה ששכר בשכבה ולא הוצל' הכתם בטכ' חותם ולא אמרו
אמתלא למה הוא רוצה לפחות העבדות ובה אחר ושכרם נפומא שבערב

או בותר אין בזה תקנה חכמים: **והעובר** המדקדק על כך לא
להסירה העבדין לתקן במעוות

ושלא לביטל בחרם להבטיח המעשר לבית האוצר רק שיעבור
בעיר חדש

ואחר יבדוק את סוף אם יש מעין בעיר רק שלא ילבי' היחיד המכירה
אותם מקבל לרדוף

בעיר יכול להכריח אף לא ילבי' **וכי** שאין לו שלש בעלין אסר
לכונן טעם או מתוך מביית הכנסת אם לא ברשות בעליהם

ושלא להכריח חבריו יש בו חסד קדמונים ומשדין לו החרם קודם
שימתנה בעשרה על מנת שיקבל עליו לעשות כד' או מה ישן

טובי העיר נתן דל' של החרם ס' דל' ונ' דל' כשהסבוב בבית הכנסת: **חור**
המוכר והכרה את מכרו אבר וכו' ואשה וקטן ואמנה בזה הרבה וכן במכר

קטנה שאין לבית עדים ברבר מיומדם פתאום לזה וכן למסור ואם הוא אומר

כח
כח
כח

לע
לע
לע
לע
לע
לע

נאמנע לכי שלא הא חס עדים כשהלשין ושלא
לכייש בעצת טובה מעטן
ליקח נביע או תועבה או בנדיס נאיש או ספר

תפלות תועבה ומשמטיה ושלא
בלא דשניה ושלא
שר הקרובה ושלא
יוסיס לכידיא מנה על

למחל מן עדות הסמוכות שיש טעם בדי ואס
הקרוב ילכו לקרוב ולא יעצב החשוב לעשות המנהג
באישות הטלח נאמן שהראה לו המנהג בשנים
בעד ואשתו שותת מזונות או אינו בעדייטין חרם על הידע

משלו ואפילו פקדון יפסקון לה סזונות עבא וכס שיקבל הפעל החרם
נשלמו התקנות של דבר גר שיש תהלה לא

ואלו התקנות התקין ר"ת ז"ל

באלו התקנות נעשו והסבירו וחתמו כל זקני טרייש וחסמיה
וכל סביבותיה וקדושי א צנחא וחסמי גבול דייש ודבותיט
שבפרדס וסופטבס וחסמי יוצניס מלאון ואשופיש ונדרמנדואה וחבל היס
ואנצב ופייטוב ונדוסי לוטרד וזה תוסף הנידיות

גרנו

ונדינו וחרמנו על כל איש ואשה הקרובים והחוקים
אשר יבא את חבריו בדרג גניס או יכופו על ידי גניס הן שר הן הדיוט הן
מושל הן סרדיוט אס לא סרענת טעבס בעדרס כטריס נאס יתגבול הדבר
לכלותאו לחזר ואורכ יכופו חבריו גרנו ונדינו על אותו האיש עד יפצה
חבריו שסס וישקוט לו מן הניס המסייש אותו שלא יבא נזק ומאניס
ומנצב תביעת או ממונ וטלא יידא מהס יפצא כפי שימחר לו טבעה
טובי העיר ואס אין בעדו יקח מן הסמוכה שיכר טס ואס הס יעורר
משפט אינא טובי העיר ילקח על פי דייט אמת הסמוכס אליהס
ונדינו וחרמנו שלא יאיש על טבעה טובי העיר

וגרנו

ויש ובעינ כי בעלי סאון הרע עומים במחשך מעשיס
אף עדי ילגלג אס לא יפצוהו על פי טובי העיר
להטס ביוס ראשון שיוכל להטס טהס ולסתר ספצורכו

וגרנו

וכהשם הקדון ככל אשר יאמרו לו
רשאי לטול על חבירו עבדי מלך טר
לעשות ולקנות ולבוס לא בדברי דבאי ולא בדברי שמים והעובר על אחרת
מנדרתו יאחז בשרו ובלא נשמתא (מותרס ויהי כל יסורא מובדל ממונא)
פלו פת כותי ויאין נכר ספריו ספריו קוסמס כליו כל חס וזיו וזיו מעשה
והמדרב עמו יחיה כמורו ואם מדינת המלך או מיראת מוסל ידבר עמו
לפי שעה לא יחול עניו נדוי ובלבד שלא יעדים ולא ירבה שמה עמו
על המספר לבא לבד ויסל עדס בדבר אם יבואם המנגע בערכאות
של עניס באותה תביעה לא יחול עניו נדוי ויחול

ומן

התקנות כל נשוא אשה ומתה תוך שנה כלל וכלר קייאא סימור
כל הברונא והתבטיון לענות הדרשא או לזורס מה שיטאר בידו שלא
הזניא ומה שלא כלה ולא יעדים לכלות ואם חלתה האשה לא יטול רק
הנדרשטא ולא הזניא מה שיתעסק בחבורתה לפי כבודו יתעסק ולפי רגלו
וער זמן יום בד יטב להם אם יתבעוהו וער אטור יתבעוהו לא יחול
עניו הנדירה כי אם מיום התביעה ועד ויזמן מן השנה קצבת
לא יתבעוהו לעולם ואם מתה אחר שנת השטואן ואפילו ילדה רבדורשת
קבלא עניו ועל בשטא לעולם ובה עשילא תהלה כל עולם

חלבות ביקור חולים

אביא

תחלה יצרת חולר ונעמדו בעולם בכל זמנא אי ויזמן
מא דכתיב עשה נדולת עד אין חקר וכל יצירות ששנה
הקבה ביצירת הולד שבשעה שאדם בא לעולם עש אשתו כמות הקבורה
למלאך הממונה על הפיריון ולכל שמר ואומ לו שבעילה הק יצירת אדם
מזרע פלוט ואתה רעך והשמר בטיפה זו וטול אותה בספר (נעמד אשתה)
בזמן שלש מאות וחסים וחמשה חקים ואתה עושב כך מוטע חסידה בידה
ומביאה לפט מי שאמ והיך העולם ואומ לפט רבוא טל עולם עשיתי ככס
אשר צויתא מה תבא עליה אם נזכר אם נקבה אם חלש אם נבצר אם עשיר
אם עני אם נאה אם מועבר אם אדיר אם נץ אבא אם נדיר אם דש אינו נדוי
מית רמז רבא למלאך שהיו ממונה על הדמות ואומ לו יך ונבא לי רוח
פלוט שמוי בן נקח שמוי פלוט כך וקר תאדיר לפי טע הדמות שבעידן
לכבראות מוטע שבערא העולם עד שיסבה העולם כולם הם מומוטע בבט אדם

דכתיב מה שיהיה כבר הוא מיד תולך המלאך ומביא את הדוח לפני כח
שאין ויביר העולם מיד כשהדוח בא כמעד ומשתחוה לפני מלך מלכי המ
המלכים הקדוש ואומ' לרוח כגום בטפלו שבמ' מיד קותה הרוח פיו ואומ' לפני
הבונ של עולם דיי העולם שהייתו דו בו מיום שבראתם אדם דעתיך א הכנסת
בטפלו סרומה שאני קדוש וטהור ואומ' הקדוש לרוח שובט שאני מכנסך בן
יפה לך יותר משהיית בן ופסעם שיצרתך לא יצרתך לא בטפלו מיד
מכנסו הקדוש בעל כרחו ומועד המלאך מכנס את הרוח לתוך מלאך אומ' וז
מכנסו לו שם מלאכים ומועדיו אותן שלא יפול וסמכו לו נר דלוק על ראשו ומכנס
ודואו מסוף השמים ועד סופו ונבחר בטוב המלאך ומכנסו לו נר ומועד
לו העדקים שיושבין סביבו ועטרו ומתן בראשיתו אמ' לו המלאך לאורכו
הרוח תדע לך מי הללו א לאו אומ' לו לאו חזר לו המלאך ואומ' הללו שאותה
דואה טעמו כמותך בתוך כע אמון יצאו לעולם ושמרו מצות נחמיס של הבה
לכך נסר ונעדרתו לטובה ואותה דע לך שסופך לטאת לעולם אם תטעה ותשחזר
התורה תטעה בשיבתו של א' ואם לאו דע שתלך למקום אחר לערב
מפולס לנפיש ומדאב לו את הדשעשע שמלאכי חבלה מוכן חותן במלכות של
אד וזה קוראים ויר ויין מהמין שיהיה ואומ' המלאך לאומ' הרוח תדע מי
הס א' הגשמי אומ' לו לאו חזר המלאך ואומ' לו א' נמצא כמותך ויצא
לעולם ולא שמרו מצות הקדוש ומקומו לך באי למרפסו אותה דע ל
שסופך לבא לעולם ובר עדין ולא רשע ומתה לעולם וזמן ספר הוא טראם
וירט' ויאמר לי יתחבר רבי לך וי' ומטייל אותם מהבקר עד הערב ומראה
לו מקום שהוא עתיד למות בו מקום שהוא עתיד להקבר בו ואם מראה לו כל
העולם כולו ולעברתו חזרו למעט אלמו והקדוש עשה לו ביה נדלתיס שטאמר
ווסד בראשיתו וי' ואומ' ואשים בראשיתו וי' ואומ' לו הקדוש עד פה תבא
(לא תוסס) והוצר מלפני מועד אמו העשירי חרשים וי' חרשים בראשיתו
הושר רד בבדור המצותן וי' חרשים חששני דר במרד האמצעי וי' חרשים
אחר ענין דר במרד הענין אוכל מה שאמו אוכלת ושתה מה שאמו שתה
ואין מוטא דע שראי הרוח אמו לך נאם עושה ודלות וי' לכו סוף מועד
ומה לצאת בא אותו מלאך ואומ' לו לך שבעה היע זמנך לטאת לעולם
והוא אומ' למה אתה רוצה להוציא א' לו המלאך תדע לך שכל כרחך
תולד ומטא לעולם מיד מכהו ומכסה לו את העד ומצינו בלע כרחי שוכח
כל מה שראה ומצינו לעולם ופוסה ולמה היא בוסה על עולם שיצא ממנה
מאותה שעה ממחלפין עליו שבעה עולמות וי' ואלס דאטון דומה למלך

שהכל שולין בשלמנו ומתאין לראותו ומשקין אותו מפני שהוא בן
 נולם שני דומה לחור שהיא מלכך ופגש ידו בכל
 נולם שלישי דומה לרי מרד במדע כי רענן מרד לכאן ולכאן
 נולם רביעי דומה לסוס שהיא הולך בסרטוי ואימתי כשהגיע
 לפירקן שהוא בן יח שני כסס שהסוס רץ ומשתחבב כי הוא רץ ומשתחבב
 במהרה נולם חמישי דומה לחמור שמתמין עשו אכס כי מנחין
 עליו אוספין נותן לו אשר יוליד בנס והסר וחור לכאן ולכאן מהביא
 מנמנו נולם ששי דומה לסבא שהוא חרף נטס מזה ונתן לוה
 ויל מזה ונזב לוה ואין מתבייש נולם שביעי דומה לקוף נשתנה
 דמותו ועל כל דבר שלם וכל בני ביתו מחללין אותו ואפילו התנוקוה
 משחקין ממנו ואפילו יצור דוד מנעור משננו לסוף הגיע זמנו
 לבחור אותו המלך באלו אומן לו תסירט ואומן לו הן אומן לו למה באתה
 אצל הים אומן לו כדי לביצור מן העולם כידי בוסר וסמקין קולו מסוף
 העולם ועד סופו ואין הבדלות שומעות קולו חוץ מהמקום שבד ואומר
 המלך והלא כבר הוצאתה משע עשמות והכנסתה לזה העולם אומר
 לו המלך והלא כבר אמיתו לך שעבדך נצרת ועבדך נלרית
 ועבדך חיות ועבדךך אתה עבדו ליה דין וחשבון כפי מי טאמ והיה
 העולם המקום ברחמי סימנן מן הפרטים בעבורו והדברים בידיהם
 ומזמין פקדיו לעשותם אמין ואמן **ה** בראיתו של עולם
 כעין בראיתו של אדם נברא שכל מה שבין בעלמנו ברא
 בו אדם קצו ראשו של אדם אסר רב יד מולת ברא הקצה בעלמנו וסס
 בראבו אדם נלה כסס שתי גזין את צמרו ומתנול לך בע אדם
 משה פקדון שער ומהם של ראש ומתנול לים שול זה צמרו של אדם
 כסס שהשור נשא עב צמרו לך בע אדם נטאין עב צמריהם שטאמ
 נשקד על פשע כידי יסמך עב על צמרו תאומים שתי סתפין
 של אדם סרטן זה יצאין דגין מזה ומזה איה זה לבו של אדם ש
 נלהב האריות בתולד כסס שהבמולד העדר כליו והכל יין
 אריות לך בעט של אדם כל מעדע עולם נטאין בו האריות ייכין
 וקצו של אדם עולם מוכן ונודים מוכן עקרב כשנו של אדם
 שהעדר כועס הרץ לך בע אדם כועסין והולין קסס אימתי של אדם
 שן נמשב באתו קשתו נדי כסס שהיה דואה עשב ואין דואה ציר לך
 בע אדם דאין מה הם ששין ואין יודעין מה שער בהם דלי פעמיים

מלא פנמיס חסר כך בע אדם פנמיס מלאים פנמיס חסרים דגים
סם שהדגים שמים מסוף העולם ועד סופו כך בע אדם הולכים מסוף
העולם ועד סופו וברא הקב"ה דוח ורעש ואש וכן ברא עשמו של אדם
כשם שהדוח טוב כל העולם כך עשמו סובלת כל רעש ויארץ
של אדם שואב ובעבור תהיה יראתו על פנכס ונעמו דגו וס תמטו
ואין דג לא רעש של המדבר אלא ממקומה אש עשמתו של אדם של
על זה עשמת אדם שני עשמת ישב באדם דוח נעמיה דוח הנל
מסוף העולם ועד סופו והוא חלום עשמה יושבת במדרי הדדים שואב נר
אש עשמת אדם חופש כל מדרי בטן וקשט עשמה יוצאין מן האדם מיד מרס
נברא חק בעלמא עין קשט נברא נפחד ישב ומטר וכן ברא באדם באדם
עין מיתתו של אדם שואב כל עין וילך קשת בדיתו של אדם קשת
שואב זאת אמות הדדית ובאדם נאמר בדין והיתה בדימו בבשר כל
ברך נפחד פגו ועשני עין פגו סמראה ברך נעשני כלפדים שני ענאמו
של אדם שואב אם היו האנשים כשם כשם יבטן כשם שהשכל יורד
ומסכה פג הארץ כך ענאמו של אדם כשם שהשכל נמסין ונלכין
לית שני נמשך במלכות יס כל האנשים מור מה מור יורד טיף טיף
ואין טיף זה עין שני נמשך ארץ כך דמנאמו של אדם ירדן טיף טיף
ואין נמשך זה עין שני נמשך ללחיים שני עשני שני יורד מים
בשכל הדדים ונעמות וכן באדם עומד דומה להרים ונעב דומה לנעמות
אילנות וחות שערות ראשו נקטן ליעד כנס נעום וקטנס הולכים שם
ארץ ישבה מים נעום מים מלחמים נמנמים ומרים קדים וחמים וכן
באדם יס כרסו של אדם נחמס ונעש של אדם מה העולם הולכים
ל הים והים אינו מלא כך נעש של אדם אכסל ושותה והולך בסרסן
ואינו מלא מים מלחמים יוצאים מעשני של אדם קדים מאפיו חמים
מנצו מרים מאפיו מנמקים מפיו ארץ נעשבת רוחות דור נמוס מדבר
וישבו וכן באדם רוחות קדים ונעוהא פתח פיו נפסח יוצא ממנו רוחות
חמים מדבר נייטוב פה של אדם ישבן נקבים נקבים דומין למדברות
ונענעו דומין לאילנות מדבר אין בן ממש שואב ארץ יורה ונעמור
אין בטט של אדם דומה למדבר שואב ונע בטט לא המלא וכן

הלכות ביקור חולים

גרסין

בנדרים איך אחא בל חטא כל המבקר את החולה נאמר
 אחד מששים בעצמו אל אביי לרבא איך לשיכון שדין
 וקוממה אל בעשורייטא דבי ד נבט נגל דעז ד אמר הכתוב ונבט
 בארץ ונבט עשור נבטין ונבט במה ששירה בראשונה וכן כול
 עוד שם אמר דיש לקיים דמן לבקור מלשון מן המעודה משני שני אמר את כמות
 כל האדם ימותון אלה דל אס כמות כל האדם שכן מוליס ומעטין בעצמ
 ובט אדם מבקרי את **מצות** בקור חולים עב הכס מדבדיהם
 אפילו גדול מבקר את הקטן ומבקרים קטנים דבורים
 אפי' מאה טעמים בבית נכל המוסף היו זה משבחין ובלבד שלא יטריח
 המבקר את החולה כאל נעל חלקן ממליו נהקל מעליו וכל שאינו
 מבקר כאל שופך דמים **מצות** דב אמר לו הילכך מחייב
 לחסד ולשליח ביה וכן אולי לא לשים לקוריה לא בערי ארצו

ומעשה

המלמד אדור מלמדיו ד עקיבא שחלה ולא נבטן חסדי
 לבקרו ונבט ד עקיבא ובקרו ומתוך כך רבנו נכבד
 הביט לפסו אל ד החייתת יא ד עקיבא ודרש מי שאינו מבקר חסדי
 כאל שופך דמים ומציא שדקבד בקר אצרה אבטו נכד והמבקר נטור
 מדוג של נהגם שטאם אשד מוטל דל ביום דעם מלטה יא
ואין מבקרי את החולה לא מוטל להם ד להלוי נאם קפץ עליו החולה והכבוד
 מבקרי אותו מיד והקדושים נבטין אצל מיד בכל שעה שביקור
 חליט אין לו שעה אצל אחרים אין מבקרי לא בן ראשונה ולא בן אחרונה
 לפי שה מתעסקין בערכי החולה יא כי היכי דלא ליסח דעניה מן
 דחמיה בן קמיתא דרומא דעניה בן בתייתא תקיה חולשה

ואין

מבקרין חלי מיעבם שטא מעטרך ונעמד משום כסופא ומצאנן
 ולא חלי העין מוטל שדבור קשה להן ידועלמי חת אין מציא
 פטל לא בזה ולא בזה אמר שחל בר דב יצחק יוס הספרים שחל להילול
 בשבת מציא בו פטל בחדא ד חקיה הוה ליה עובדא סלקין רבנן לביב
 למחמ ליה אפוי בעומא דבה אמר לו כלום אמרו אין מציא פטל
 בזה ולא ביום הספרים אלא מפת התפלה שנה היא יוס הספרים שחל
 להיות בשבת ושנה היא יוס הספרים שחל להיות בחול ופי' הדמין
 הוא מעשה כסבור דבר ד שמוס בר דב יצחק מייט לה רבנו דמטוס
 תפלה היא לא שטא יוס הספרים שחל להיות בחול ולא שטא חל להיות
 בשבת אין מציא בו פטל שדי שיום הס בתפלה הדין יאית העלה ממאן

החב

אין

דכשחל בשבת מדין בו פסם ואין זו דרך הנמר וכו' עכ"ל. פ' אין מדין
פנים אין חולסין לבקר חביריהם כמו שעשין בשבתות ובימים טובים מי
מיט לו דין הוא נבעל ומתירא שאינו יודע היאך דינו יוצא

הנכנס

לבקר את החולה לא יטב על ובי מטה ולא על ובי ספסל
ולא על סאף ולא על ובי מקום נבוא ולא מלמעלה
ממראשותיו של חולה לא מתענה ויטב מלמעלה ממראשותיו ומבוקש
עליו דמיט יוצא וסל הראב"ד ז"ל מסתבדא נשהחלה יטב על ובי קרקע
אבל אם יטב על ובי מטה מותר לבקר לטב על ובי מטה (ספסל)

מחבת שבת כתוב

איתמרבין דאמרי טענבטם לבקר
החולה המקום ירחם ע"ך בתוך
חול' ישראל ואית דאמרי המקום ירחם ע"ך כלשון פס' זל דזה בחול טעם
דמ"ד המקום ירחם ע"ך לפי שכולל אותו בתוך חול' ישראל (ובנה הוא סעדי
דביט שמו"ר יגע מאמר שהלכה פסוקה ש"ך דעם של אדם ע"ד בראש
הטעם ונחמם ביום הספדים אם יתפלל ע"י ה' זו תפלה בטיסה דע"ד דין
דיחיד לא מוקדע ולכן כולל בתוך חול' ישראל משום דע"ד דין דביט מקדע
מי שאי המקום יתקדש לשלם אמתא כמ"ד יפה יעמק לאדם בין קודם
ע"ד דין בין לאחר ע"ד דין: **ויצחק** יטב סס באימה בידאה לפי
שהטעם למעלה ממראשותיו של חולה שטאמ

היו

אם יסערת על ערש דני: **היו** כפטי בקור חולס (נממת אבלים
מחם אבלים תחלה ששחם נמילות חסדים ע"י החיים

תניא

(הסו"ט): **תניא** בתוספתא משעבד אדם למטה נכנסין אינן
לא דביט ממיים ולא דביט ממעטס אמור
שמו הפקדון אינן אמרים או אמרים הפקדון אינן שמו הלוי אדם
אן אדם הע"ך מי שחלה נטוה למות אומדל לו לתורה שכן דרך כל
המומתס להתדורות אדם יוצא לטון דומה כמי שנמסר לסרדיוט
סרדיוט פ' שר הדיוט שעשה דין בלדיוטות חט בראש דומה כמי
שנמנהו בקור' פ' מן הדיוט יתאוו בסו"ב יכ"וה בקולסין ע"ה למטה
דומה כמי שפגעוהו ע"ד דיוט לודין שכל העולה ללודין לודין אם יטב
סרדיוטין גרועים טעם ואם לאו אינן טעם ואן הן סרדיוטין גרועים טעם
(מעשים טובים): נטוה למות אומדל לו התורה עד שלא תמזק הרבה
שנמנהו ולא מות הדבה שלא נמנהו ומת (הרבה שמהלכין בשוק
מתנהו) שבוטת שטמה מתורה אמה חי אם יכול להתדורות בפיו

נכנסים י"ה מנהג
שם הנהג
ששין לסו"ט
לפי סס בראש
פ' ה' חב הע"ך
והס"ט גרוע
טאן דעם סס
לכריות (פ')

סרדיוט פ' שר הדיוט שעשה דין בלדיוטות
בכ"ל פ' מן הדיוט יתאוו בסו"ב יכ"וה
בוקליו סרדיוטס ונכנס י"ה מל"ט דע'
סרדיוטס חב"ד י"ה נכנס כרס"ל גל'

יְהוָה יֵאָמֶר לֹא יִתְּדֹה בָּבוֹן אֶחָד הַמִּתְדֹּה בְּכָבוֹד כְּמוֹתֶיהָ בְּפִי (בְּלִבָּהּ שֶׁתִּהְיֶה)
רַעְיוֹן מִיִּשְׁבֵּת עָלָיו בְּסִפְרֵי תַנּוּ וְאִשְׁטִיה הַנֶּפֶשׁ הַחַיָּה וְהַתְּדֹרִי זֶה בָּהּ אֵב
בְּהִמְנִיט שֶׁעָלָה יָדָיו נִסְדֵּר הַיָּדָיו אִסְרוּהוּ לְמִטָּה בְּעֵד
הַדְּבָרִים הָאֵל אִין אִימִרִין לֹא בִפְנֵי עֵם הָאֶרֶץ לֹא בִפְנֵי נְשִׁים

וְלֹא בִפְנֵי קִטְנִים שִׁמְיָא בְּבוֹר יִשְׁבְּרוּ לָבוֹן מִתָּל לֹא מִתָּל אִין מוֹדִיעִין אִתְּהֵן לֹא שִׁמְיָא
הַתְּדֹרִי דְעָלָה עָלָיו אִין קוֹדֶשׁ אֶת הַמִּלְכָּן וְאִין בְּבוֹן אִין מַסְפִּידִין לָפָנָה שִׁמְיָא
בְּדַבָּרָה מִקְוִימוֹת לְבָרֵךְ אֶת הַחוֹלֶה בְּבֵית הַסֵּת עֵם
הַחוֹן וְלֹא לְפָנָה עָלָיו מִזֶּה הַלְּטָן

וְיֵהָא הָאֵלִים וְיִרְוֹת הָאִירֻסִּים מוֹטֵל בְּעֵלְטִים וְשִׁלְטִים
בְּתַחְתּוֹת הַטֹּהֲרָן לְעָקֵף כֹּחַ וְלֹאִין אִנְשֵׁי שִׁמְיָא יִדְבָּה וְסוֹר לֹא הִיֵּם וְכַסֵּךְ
יֵם בְּבֵית אֲבוֹת קְדָמוֹנִים וְבִרְיָה וְיִמְדוֹת רַחֲמִים נִתְּנָה שִׁמְיָא הַכְּתוּבָה בְּמִקְוִימוֹת
עַל יְדֵי צֶדֶק אֲמוֹנִים וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל

הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל

הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל

הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל

הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל
הַחֵךְ אֶחָד הַמְּנַחֵם וְיִשְׁמֵךְ מִקְוִימוֹת מִתְּחִילִין מִרְעִיָּין אֲנִיחָא וְלֹא וְהַכֵּל

סדר אישינוי השב

נבואה

ויקצצו על החולה עשרה בני מצוה את הס מצויה שם
ואם לאו אין בכך כלום ויבקשו רחמים על החולה ויפא
המקום הבוא להיות נקי ויאמרו לו החמטם בבונה ותפס סם או חמש במח
יומן א מלך יושב על סמא רחמים ופ' ה' ה' א רחום וחמון ופ' וסלחת לעונות
סלח לנו פ' כי אתה ה' טוב וסלח ופ' האוניה ה' שמענה תפלתנו ה' אשתי
משכיל א דל ביום דעה ימלטנו ה' ה' יסמיהו ויחיהו ואושר בארץ נא תגמנו
בנפש אנחנו ה' יסעידנו על ערש דיו כל משכבו הפכת בחליו וימי עוד לנצח לא
ידמה השמחה כי יעל אבין משוע נילתם ולא עוד לו יחוס על דל אמרין
ונפשות אביננס יושע מתוך נוחמס יל טפסם ניקר דמס צבנו להעיל
ממות טפסם ולמיוותם בדב' ניקר קרין נפשו וחדל לעלם יקר בעני ה'
המותה למסדיו הדופא לטבול לב נמחט לעצבותם יעקו וי' שמש ומכר
עדותם הילם ישלח בדברו וירפאם וימלט משיחותם קרוב ה' לשבדרי לב
נאת דכאי רוח יושע רבות דעות עיק ומסול יעלם ה' כי לא בזה ולא שקן
עשות על ולא הסתר פני ממנו ושלגן לו שמו' זה עז קרא וי' שמו' ומלכ
צדוקו המשיע' ויחד כל עצבותיו אמת מהנה לא נשברה חייס ש' סמך
נחת לו אויך ימים עולם ועד ופ' ה' יסלחהו ייכלהו כי חפץ בו איתן לבוט
הק' א טעם שנמךר ה' ישמור מכל דע ישמור את נפשו ה' ישמור דעת
ובוויך כענה ועד עולם ה' צבאות עמנו משפכט לה יעקב סלה ה' צבאות
אשרי אדם בוטח בק' ה' הושיע המלך יענה ביום קודאני' הטה להי אויב ופ'
אל מלך יושב על סמא רחמים ופ' ה' ה' א רחום וחמון ופ' וסלחת לעונות ופ'
סלח לנו אבין פ' חמאנו פ' כי אתה ה' טוב וסלח ופ' האוניה ה' דפאני ה'
נאדא ופ' חמ' כי יאמלל את דפאני ה' כי נבדלסן נצמי אט סכבתי ואיסנה
הקצות כי יסמכ' כי חלצת נפשי ממות אית עני מן דמעה את דע
מדימי אתהלך לפט ה' באצות החיים קדבה א נפשי נא ופ' א האסוף עש
חטאים נפשי ופ' אתה סתר לי מצר תצדיני דע פלט מסובב סלה אך
אזיסי וספר נפשי מיד שאול כי יקחני סלה כי מסור ודלעל ויעלל נפשי
משאול תמתי' לא אמות כי אחיה ואספר מעשה יי' היספר בקבר
חסדך אמנהך באבדון כי אין במות וסך בשאול מי יודה לך לא המותס
יהלליה ולא כל יודי דמוס' מה בעצ' בדימי צדיני א שחת הודך עפ'
הודך אמנהך אדומך ה' ס דלתג ולא שמחת אבי' אור לבוען סמך
נפשי חייטל מירדי בר' ס עפר מקור חייס באיך נאיה אור לבוען סמך
ה' תביע בדרקתך תצא מצידי נפשי חוקו ויאמר לבבס כל המיחלססו